

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Ralf Rothmann

Süt ve Kömür

ROMAN

Çeviren: Serap Gülerçin Karluk

YKY

YAPI KREDİ YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

SÜT VE KÖMÜR

Ralf Rothmann 1953, Schleswig doğumlu. Gençliği Ruhr havzasında geçti. İlk öykü kitabı *Messers Schneide* 1986'da yayımlanan yazar, yapıtlarıyla 2005'te Heinrich Böll ödülüne, 2006'da Max Frisch ödülüne, 2013'te Friedrich Hölderlin ödülüne layık görüldü. Berlin'de yaşıyor.

Başlıca kitapları: *Stier* (Boğa, 1991), *Milch und Kohle* (Süt ve Kömür, 2000), *Der Gott Jenes Sommers* (O Yazın Tanrısı, 2018) *Feuer Brennt Nicht* (Ateş Yanmıyor, 2009), *Junges Licht* (Genç Işık, 2004).

Serap Gülerçin Karluk Denizli'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamladı. Viyana Üniversitesi'nde Sanat Tarihi okudu. Tasarım ve yazılım alanında bir süre çalıştıktan sonra Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde Resim Bölümü'nü bitirdi. Resim çalışmalarına devam ederken bir yandan da çevirmenlik yapıyor.

Ralf Rothmann'ın
YKY'deki kitapları

Baharda Ölmek (2019)
O Yazın Tanrısı (2021)
Süt ve Kömür (2021)

RALF ROTHMANN

Süt ve Kömür

Roman

Çeviren
Serap Gülerçin Karluk

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5890
Edebiyat - 1692

Süt ve Kömür / Ralf Rothmann
Özgün adı: **Milch und Kohle**
Çeviren: **Serap Gülerçin Karluk**

Kitap editörü: **Dürrin Tunç**
Düzeltili: **Korkut Tankuter**

Kapak tasarımı: **Nahide Dikel**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Akgül Yıldız**

Baskı: Sena Ofset Ambalaj, Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sitesi B Blok
Kat: 6 No: 4NB 7-9-11 Topkapı - Zeytinburnu / İstanbul
Tel: (0212) 613 38 46
Sertifika No: 45030

Çeviriye temel alınan baskı: Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main, 9. baskı 2015.
1. baskı: İstanbul, Aralık 2021
ISBN 978-975-08-5180-3

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2019
Sertifika No: 44719

© Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 2000.
All rights reserved by and controlled through Suhrkamp Verlag Berlin.

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
facebook.com/yapikrediyayinlari
twitter.com/YKYHaber
instagram.com/yapikrediyayinlari

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

Binlerce yıldır geri dönmeye çalışıyorum. Ancak durmadan yabancı otlar sarıyor tapınağın kapısını.

Shitaku Chôrei

Takım elbise siyah değildi. Tam olarak değil. Bundan hiç hoşlanmazdı. Antrasit, o zamanlar en pahalı kömür çeşidinin de adıydı ve onu duyunca, karla kaplı yerleşim bölgesinin bodrum pencereleri önünde kimi öğleden sonraları duran yığınları düşünmeden edemezsin. O zaman hayal kırıklığı büyük olurdu ve birden, neden o kadar az ev ödevi verildiğini anlardın. Sadece tereyağı ekmek ya da mercimek çorbası olurdu ve ardından kovalar karanlık basana değin sürüklenirdi. Ağır iş. Yolda biraz ayak sürür, en azından evde yuvarlak taş kömürü ya da kok gibi daha hafif bir çeşidini bulmayı umardın.

Yığının etrafında her zaman ince bir toz, orasında burasında keskin boşlukların olduğu hafif ışıldayan açık siyah bir hale olurdu: Damperli kamyonun hidrolik desteğinin ya da şoförün çizmelerinin olduğu yerde; bir kürek sapının, boş bir Collie sigara paketinin ya da şişe kapaklarının olduğu yerlerde. Biz de isimlerimizi toza yazardık, kim aptal, kim kimi seviyor.

Takım elbise ucuzdu, gömlek ve kravat da öyle, mağazadan çıkarken torbaların baskısız yüzünü dışa çevirdim. Leylaklar her yerde çiçek açmaya devam ediyordu hâlâ ama salkımlar kararmıştı. Gökyüzü bulutsuzdu, istasyonda duran otobüslerin camlarındaki yansımalarda bir an için onun içtenlikle “İyi günlerimiz de oldu!” derkenki o geniş, ısıltılı gülümsemesini görür gibi oldum.

Hâlâ biraz sallanarak yürüyen küçük oğlunun kaldırıma çıkmasına yardım ederken bana başıyla selam veren, başhemşireydi. İhlamur yeşili bir pantolonla turuncu bir gömlek giymişti ve makyajlıydı ve sanki üstünden günler geçmemiş, elindeki paketi kaçamak bir özürle daha yeni vermiş gibi “Kardeşinize de selam söyleyin!” dedi, bir yandan da plastik torbama bakıyordu.

Sterkrade’de, Gutehoffnungshütte şirketinin ekskavatör paletleriyle darmaduman edilip bırakılmış kocaman arsasında da leylaklar vardı. Toprak yağlıymışçasına parlıyordu güneşte. Tuğla yığınlarının, kireç çukurlarının ve hurda makine parçalarının arkasında

çocuklar oyun oynuyordu; renkli tabancalarla birbirlerini vuruyor, yere yığılıyor ve sonra yine ayağa fırlıyorlardı.

Cenaze levazımatçısı beni arayıp annemin dişlerini sormuştu. Otuzlu yaşlarındayken dişleri aniden grileşti hatta bazı yerleri karardı ve bir gün ağzı iğrenç kokmaya başladı, yaşlı bir kadının gibi çökmüş yanakları, kurumuş dudakları vardı, bir hafta boyunca yalnızca lapa yedi. Sigarayı da bırakmadığı ve her zaman olduğu gibi sayısız kahve içtiği için yaraları kapanmak bilmedi, sürekli kan tükürdü. Neyse ki sonunda protezi hazırды, iyi de oturdu, neredeyse hiç ağrımadı ve yalnızca ilk zamanlarda, esnerken ya da gülerken, aniden kaydığı oldu. Ben de korkup annemin içinde bir başkasının, yüzünün arkasında bir yabancıнын olduğunu hayal ettim.

“Dişlerine altın kaplama yapılmış mıydı?” diye sordu levazımatçı. “Görüntüsü için sıkça yaptırıyorlar. Yani, tabii ki ima bile etmek istemem...”

“Evet” dedi hemşire, kolunda bir yığın çamaşırla. “Nasıl oldu anlayamıyorum. Gece nöbeti aşırı yoğun. Üç servis. Dişler burada.” Dolabı açtı.

“Bana ne isterlerse yapabilirler” demişti hastalığının başlangıcında annem. “Beni oradan oraya götürebilir, tepetaklak durdurabilirler, gün içinde defalarca iğneyle delebilirler, dayanırım. Tanrının yardımıyla hepsi olur. Ama eğer röntgenden önce, radyoterapiden önce dişlerimi çıkarmaya kalkarlarsa, onu istemem işte... O zaman kendimi çocuk gibi çaresiz hissederim. O durumda öleyim daha iyi.”

Protez, açık kahverengi bir selofan parçasına sarılmış ve üzerine yara bandı yapıştırılmıştı, yağmurluğumun cebine koydum.

“Peki ya alyans?” diye sordum. “O bulunabildi mi bu arada?”

“Ben varken hayır” dedi hemşire giderken. “Ama benim nöbetim değildi zaten.”

Taksiyle cenaze levazımatçısının Beethoven Caddesi’ndeki dükkânına gittim. Kapı açıktı, büroda kimse yoktu, kapıyı vurmama ve seslenmeme de kimse karşılık vermedi, raflardan birinde uyuyan kedi bile. Ensesini okşayıp paketi yazı masasının üzerine, makbuz defterinin yanına koydum ama güneş ışığında selofan birden şeffaflaştı, ben de onu gölgeye ittim.

Simon!

Annene vurdum, defalarca, üstelik yüzüne de. Nasıl oldu bilmiyorum. Kaçtı, bütün gece her yerde onu aradım ama bulamadım. O şimdi bizi yalnız bırakmak istiyor ama ben çalışmak zorundayım! Kardeşine göz kulak ol, annen sabaha hâlâ dönmemiş olursa okula gitmeyin.

Baban

Notu, annemlerin yatağını toparlarken şiltenin altında buldum. Çiçek desenli bir takvim yaprağının arkasına yazılmıştı. İnce bir hançer ve doktor raporlarıyla birlikte A4 boyutunda şeffaf bir dosyaya konmuştu. Annemin aile doktoru, daktilo yazısıyla iki kaburga kemiğinde ve bacağın üst kısmında ezilmeler, elmacık kemiğinin üzerinde bir sıyrık olduğunu doğruluyordu. Üzerindeki tarihe göre yirmi beş yıldan fazla oluyordu. Yatağın kenarına oturup güzel sedef saplı silahı elimde tarttım, emniyet düğmesine bastım. Çıkan bıçak sivri değildi ancak bıçak ağzı yeni bilenmiş gibi keskindi. Başparmağımın tırnağıyla gravürün üstündeki kir ya da kurumuş yağı biraz kazıdım. *Paslanmaz. İtalya.*

Başka hiçbir şey bulamadım. Ölümünden hemen sonra babamın ayakkabılarını ve giysilerini Kızılhaç'a vermiş, kâğıtlarını, madencilik ders kitabını, tarım okulundan aldığı belgelerle diplomaları ve Märklin kataloğunu yakmıştı annem. Büyük cilalı dolaplardaki düzen, her şeyin katlanıp istiflenişi ya da sıralanışındaki o titizlik... Bir keresinde çorapları neden ekmek sepetine tıktığımı bir kez daha iyice anladım. Bütün kapıları açtım; elbiseleri, tayyörleri ve mantoları çıkarıp yatağın üstüne attım. Ardından sırayla bütün bölmelere gidip kolumu iyice dibe daldırarak kazaklar, bluzlar, havlular, ne varsa kocaman mavi plastik poşetin içine ittim. O sırada yere düşen yuvarlak lavantalı sabunun parçalarını tekmeleyerek odanın dışına attım.

Uzun zamandır tuvalet masasında duran iç çamaşırı ve sutyene dokunmadım. Çekmeceleri çıkarıp içindekileri bir torbaya boşalttım, torbanın içinde açılmış bir kavanoz toz kahve ve bir sürü bulmaca dergisi de vardı. Tosca şişesini, gece kremini ve eskimiş bir saç fırçasını da attıktan sonra torbanın ağzını bantladım.

Hiçbir yerde kişisel bir yazı yoktu, ne kendisinden ne babamdan, oğullarından bir mektup ya da kart da saklamamıştı, sadece

çocukluğumuzdan iki fotoğraf duruyordu gece lambasının yanında. Benim beş altı kitabım da on adet eski telefon defteriyle birlikte süpürge dolabındaydı. Amerika’da olduğum için ona yayınevinden gönderdiğim son kitabım “Sessizlik Çalışması” hâlâ plastik folyoyla kaplı duruyordu. Yalnızca kanepenin üstündeki rafta, kalaylı kap kacakla altın yaldızlı Ganghofer, Simmel ve Vicki Baum’un kitap kulübü baskıları arasında, kitap tutkunları için özel basım bir “Asisi” duruyordu.

Yatağa uzanıp pembe püsküllü lambaya baktım. İçerisi serindi, soğumuştı; yatak odası ısıtılmazdı, kırk yıldır hiç ısıtılmamıştı, soba yoktu. Elbise ve mantolarla üzerimi örttüm, bir çeyrek kadar dinlenmek istiyordum, duvardaki “Dörttnala Koşan Yabani Atlar”a baktım boş boş, eskiden çokça kopyasını yaptığım “Böğüren Geyik” eski mobilyalarla birlikte çöpü boylamıştı.

Ya her şey daha farklı olsaydı? Görünenin aksine ebeveynler birbirini sevseydi, çocukların, hatta yetişkinlerin bile asla anlayamayacağı bir güç ve koşulsuz bir tutkuyla?

Aklıma geldi, Japoncada ölmek, sessizliğe gitmek demek.

Brokar örtünün altından boğuk bir sesle telefon çalınca oturma odasına koştum. Ahizeyi kaldırdığımda çoktan kapanmıştı. Evin arkasındaki çamaşır kurutucu, ağaca benzeyen şey, rüzgârda dönüyor, mutfak bezlerinin arasında asılı sırlıklam birkaç külotlu çorap güneşte parılıyordu. Bir yerlerde kuzgunlar gakiyordu.

Tekrar yatak odasına döndüğümde dolabın üst bölmelerinden birinde ince bir dantel ucu fark ettim. Genellikle orada, arkalarının babamın seks dergilerini sakladığı yatak örtüleri, silindirli ütü presinden geçmiş çarşaflar istiflenmiş olurdu; parmak uçlarımda yukarıya uzanıp hafif sararmış, tül den bir keseciği çekerek aldım. Ağzı pembe bir kurdeleyle bağlanmıştı ve içinde üç tane, beyaz şekerle kaplanmış badem vardı. Badem şekerleri.

“İyi günlerimiz de oldu.”

Babam getirmişti onu, Gino Peretto’yu. Bir iş arkadaşı, bir dost. Napoli’den geliyordu, birkaç haftadır Almanya’daydı ve Harkort Caddesi’nde düz çatılı, üç katlı tuğla bir bina olan bekârlar evinde kalıyordu. İnsanlar orada, buzdolabı olmayan ve yiyeceklerin neredeyse yıl boyunca bez ya da gazeteye sarılı halde dışarıda, pencere

önlerinde saklandığı altı yataklı odalarda yaşıyordu. “Polonyalı sefilliği” derdi annem sık sık.

Gino, yirmi beş yaşında, benden tam on yaş büyük ve azıcık daha uzundu. Babamın yaptığı gibi saçlarını dümdüz geriye taramıştı ama ensesi hafif kıvrıkcıktı ve tıraş kremi güzel kokuyordu, en azından Sir ya da Tabac kokmuyordu. Hafta ortası olmasına rağmen takım elbise, beyaz naylon gömlek ve üzeri süet kemerli siyah bir ayakkabı giymişti. El sıkışırken bana göz kırptı.

“Onun bir yarış bisikleti var” dedi babam.

Oturma odasındaki mobilyalar yüzünden pek fazla adım atacak yer yoktu, Gino etrafına bakınıp akvaryumun önünde çömeldi. “Madonna! Ne gizzel balıklar! A colori.” Mahcubiyeti hoşuma gitmişti ama bir yandan da benim için utanç vericiydi, takip eden sessizlik odayı daha da daraltmıştı. Babam kanepeyi göstererek “Bira istersin?” diye sorunca Bravo’yu kapatıp mutfığa gittim.

Annem evyeyi temizliyordu, alnındaki bir tutam saçı geriye üfledi. Küllükte bir sigara tütüyordu.

“Bu ne şimdi ya, bir anlasam!” diye tısladı. “Ocağın yarısını buraya taşıyor. Sanki başka işim yokmuş gibi.” Kama şeklindeki yüksek topukları her adımda takırdıyordu, kafasıyla Mon Cherie kutusunu işaret etti. “Kocam bana çikolata hediye ediyor, hiç gördün mü böyle bir şey? Nereden aklına geldi deyince de Kloof’ta indirimde girmiş demez mi!” Avucunun içinde kaybolana dek sıkı elindeki süngeri. “Sen neden ortalıkta duruyorsun? Yapacak işin yok mu senin?”

Paketinden bir tane Juno aşırıp gömlek cebime attım, dolaptan kibrit aldım ve “Sen götürmek bira!” dedim.

Birden dönüp avcunun içini göstererek tehdit etti beni. “Kaybol hadi. Kardeşin nerede!” Omuz silktim, ağzıma bir çikolata atıp bodruma indim.

Uzun, karanlık koridorda Marabu yürüyüşümü çalıştım. Omuzlarımı yukarı kaldırdım, ellerimi göğsümün önünde sallandırdım, popomu dışarı çıkarıp içe dönük ayak uçlarımla ilerledim. Bunları yaparken, çürük bir şey koklamış gibi yüzü buruşturmak gerekiyordu. Kapıyı iterek açınca kuşların sesi kesildi, kuşhanenin tel örgüleri arasından beni gözlüyorlardı. Onları vakur bir biçimde başımla selamladım, babamın tek bacaklı taburesini raftan alıp güneşe, pencereden yamuk lekelerin vurduğu yere oturdum. Kib-

ritin alevi neredeyse görünmüyordu, dumanı yuvanın ve dalların arasından üflediğimde hayvanlar kımıldamadı.

Anca ellerimi çırttığımda, çıplak bodrumda yankılanan sesle telaş içinde oradan oraya uçuştular: sarı, sarı-siyah ve turuncu renkli kanaryalar, düzinelerce, çoğu erkek. Var güçleriyle ötüyorlardı, dayanıklıydılar ve para ediyorlardı. Az miktardaki beyazlarsa hiçbir şeye dayanamıyordu, kışın ölüyorlardı, gagalarını da açmıyorlardı. Buna karşılık onlar da güzeldi, neredeyse hakaret edercesine beyazlardı.

Merdivenlerde boş kömür kovasının tıkırtısı, koridorda şıpıdık terliklerin, patlayan sakızın sesi: Ruth. Yan taraftaki bodrumu açtı.

“Hey!” dedi ahşap çitalı duvarın arasından. “Daha on altı bile olmadın, değil mi? Ver ben de bir nefes çekeyim.”

Kafamı iki yana sallayıp kuşlara baktım.

“Kasıntı maymun. Doğru dürüst sigara bile içemiyorsun. Ellen senin neyini seviyor bir bilsem.”

“Ellen mi? O kim?”

“Arkadaşım işte. Kıvırcık olan.”

“Sutyen takan mı?”

“N’olmuş ki. Ben de takıyorum.”

“Ama seninkinin içinde pamuk var.”

“Hiç de bile! Aptal herif. Üstelik o benden neredeyse bir yaş büyük, on üçünde. Sınıfta kaldı. Sihirbazlık yapabildiğini anlattım ona. İnanmak istemedi. Gümüş kaşıkla yaptığın numarayı göster ona, o zaman kesin bir şansın... Hey, sana söylüyorum! Öpüşmeyi deniyoruz hep. Dilimizle.”

Burnunun ucunda kömür tozu vardı, yüzünü tahta duvara yapıştırdı. Sonra da aralıktan pembe bir balon şişirip tekrar içine çekti. “Arkadaşın pisliğin teki, değil mi?”

Cevap vermedim, kovalara kok kömürü doldurdu. “Tüttüreni diyorum, adı her neyse işte. Lee giyeni. Herkesi tavlalar, dedi Ellen. Bir gün birinin karnını şişirene kadar. İsteddiği kadar yakışıklı olsun beni tavlayamaz.”

Elini bileğine kadar bana uzatıp kirli parmaklarını oynattı. İzmariti parmaklarının arasına tutuşturdum. “Teşekkür” dedi. “Canım çekti.”

Dumanla doldurduğu yeni bir sakız balonunu patlayana dek şişirdi, dudaklarındaki artıkları yalayıp gülümsedi. Birden yabancı

bir şey belirdi sesinde, genç güneşlerle aydınlandı ortalık. “Sana bir şey göstereyim mi?”

Daha evin kapısının önünde annemin yüksek sesli, neredeyse cınlayan kahkahalarını duydum. Portmantodaki küçük dolabın üstünde ters yüz edilmiş bir çift lastik eldiven duruyordu, parmaklarında yüzüklerinin izleri vardı. Annem bir elinde küçük bir likör bardağı, diğer elinde iki fotoğraf, kanepenin koluğuna oturmuş, omzunun üstünden babama bakıyordu. Babam albümü Gino’ya uzattı.

“Al” dedi. “Bu işte. Fahrenstedt Çiftliği. Ben orada çalışmak. Rabotti. Anlıyorsun?”

Derin koltuğa gömülmüş Gino başını evet anlamında salladı. “Lavoro, si.” Annemi gösterdi. “Con la moglie?”

“Moni değil” dedi babam. “Liesel! O ve ben: otuz beş inek. Her sabah dörtte dışarı. Cumartesi, pazar, Noel, hep. Ve yavrular. İki de boğa. İşte...”

53 yılına ait *Kieler Nachrichten*’den kesilmiş bir gazete kupürünü masanın üzerinden iterek uzattı. Ödüllü damızlık boğa Mozart. Yanında lastik çizmeleri ve çizgili iş önlüğüyle babam. Küçük parmağını boğanın burun halkasına geçirmiş, çekingen gülümsüyordu. İsim yanlış yazılmıştı, Wess yerine Weiss.

Gino alttaki yazıyı okurken dudakları kımıldadı. Şaşkınlıktan gözleri kocaman açıldı. “Mozarte? Mùsica? Circo da Kiel?”

“Hayır, hayır!” Babam içkisini içti. “Ne sirki ya. Ağır iş! Hey Tanrım, bunu nasıl söyleyeceğim...” Bana döndü. “İngilizce süt nasıl deniyor?”

Annem Gino’ya kadeh kaldırdı ama kendisi içmedi.

“İtalyan olduğunu sanıyordum” dedim.

“Milk?” diye sordu. “Latte?”

“Evet, bravo! Ve peynir, krema, tereyağı. Her gün mandıraya. Max’ı arabaya koş, oğlanlar da sürücü koltuğuna, hadi ondan sonra gidiyoruz. Şurada, ağaçların arasındaki, bu bizim evimizdi. Kira yok. Bu benim bahçe, fasulyeler, kocaman kabaklar, kar gibi kar-nabaharlar. Ve her sene pay alırdık, üç kaz, yarım domuz.” Gino’ya kalfalık belgesini gösterdi. “Süt sağıcı. Takdirle. Anlıyorsun?”

Gino başını sallayarak onayladı ama kibar görünüyordu. Kornu¹ kokladı, ufak bir yudum alıp bardağı masaya, küçük su halkasının

1 Korn: Tahıldan yapılan, genellikle birayla içilen bir Alman içkisi (ç. n.).

üzerine bıraktı tekrar. “Yahu şunu *doğru dürüst* anlatsana ona! Süt sağıcının ne olduğunu nereden bilsin? Bay Perfetto? Napoli’de ineğiniz var mı?” dedi annem.

Gino omuzlarını kaldırdı. “İnik? Che cosa è?”

“Süt hayvanı” dedi babam. “Möö, möö! Capito?”

İki kolunu da ileriye uzatıp ellerini birkaç kere hızlı hızlı yumruk yaptı. “Trip, trap, troş, şişko bugün ne hoş! Trip, trap, troş, kova hâlâ mı boş?”

Annem kıs kıs gülererek babamın ensesine bir şaplak attı. Gino eski, kulplu hardal kavanozundan bir yudum bira içip üst dudağındaki köpüğü sildi. Ardından yüzünde köpük gibi beyaz, kocaman bir gülümseme belirdi. Neşeyle kıkırdadı, masanın üzerinden kollarını uzattı, aynı sağma hareketini yaparken neredeyse şarkı söyler gibi tekrarladi: “T-rip, t-rap, t-ruş? T-rip, t-rap, t-ruş! Signora?”

Annem de kafasını geriye atıp çoğu insanı şaşırtan, çin çin öten o kakhahasını attı, böyle narin bir kadındaki kocaman ellere de şaşıyorlardı.

“Ah, yok artık. *Signora*. Bir bu eksikti...” deyip içkisini kafasına dikti.

Christiane Schneehuhn bana mesaj yollamış, bana âşıkmış. Haberi bana sivilceli arkadaşı Barbara Quasny okulun avlusunda verdi.

“Güzel” dedim.

“Eee?” diye sordu.

“Eesi ne?”

“Ona ne diyeyim?”

“Hiçbir şey” dedim çünkü aklıma hiçbir şey gelmemişti.

“Harika” diye mırıldanıp tekrar kızların yanına gitti.

Eifel’e yaptığımız hafta sonu gezisinde Christiane yanıma oturdu ve elimi tuttu. Elimi çektim çünkü terliyordum. Hayatımdaki ilk geziydi ve otobüste midem bulandı, sürekli yutkundum. Ama bir torba istemeye de çekindim, yalnızca tek bir noktaya, şoförün ensesine ya da kapının yanındaki yangın söndürücüye baktım ve tek kelime etmedim.

Hemen o öğleden sonra sarışın Anuschka von Prinze masa tenisi salonuna gelip Christiane Schneehuhn’un beni artık sevmediğini söyledi. Yüzümü kurulayıp “İyi” dedim. Şu an bile daha fazlası gelmiyor aklıma. Sonra da yeni bir paket Schildkröt toplarından açtım.

Bazen dersten sonra tren garına giderdim. Geçici olarak oradaki büfede çalışan annem, bana tezgâhın üzerinden kendi kuponunu ve bir iki sigara uzatırdı. Winzerstube denen yerde, oyun otomatlarının yanındaki bir nişe oturur, elimi sepetin üstünü örten kumaşın altına daldırıp tuzlu brezelden bir parça koparırdım. Beyaz ceketli şişman garson beni başıyla selamlardı, bir Krefelder'le günün yemeğini isterdim. Bira bana çok acı geliyordu. Krefelder tatlıydı hem de biraydı. Annemin bahşış için verdiği bir markı daha yemeğimi yemeden küllüğün yanına koyardım.

Kâğıttan yapılmış asma yapraklarının arasından otomatların ışıkları parıldardı ve ben koyu renk ahşapla kaplanmış kocaman salonda yolcuları, ellerini lekeli masaların üzerinde birleştirmiş bekleyenleri izlerdim. Kiminin, özellikle de yalnız oturanların gidecekleri mesafeyi görebildiğimi düşünürdüm. Ne kadar uzaksa o kadar huzurlu olurdu yüzler.

“Herkesin aşacak zorlu bir yolu var” dedi garson. “Ticaret lisesinde ne öğreniyorsun?” Bir markı ceketinin cebine attı, toparladığım tabakları masadan aldı ve brezel sepetinin üstündeki örtüyü eliyle yokladı.

“İngilizce” dedim, böyle bir saçmalığı tahmin etmiş gibi başını salladı. Giderken mırıldandı: “I break together.”

Evde yanık kokusu vardı. Kömür kutusu boştu, sobanın kapağı açıktı ve soba demiri ateşin içindeydi. Eskimiş, deri okul çantam halının üstündeydi, kitap, kalem ve cetveller masanın altında yere saçılmıştı. İki pirinç kilit tokasının arasında yeni dağlanmış bir T parlıyordu.

Soba demirini, sapını bir havluyla tutarak mutfağa götürdüm. Akkor haline gelmiş kancasından minik kıvılcımlar saçıyordu, akan suyun altına tutunca cazırdadı. Dumanların arasından annemlerin yatağında babamın yattığı tarafta oturan kardeşimi gördüm. Tüm dolap kapakları ve çekmeceler açıktı, katlanmış kazak ve çamaşırları raflardan indirmiş, arkalarında ne saklandığına bakmıştı: Annem adına düzenlenmiş, yirmi altı marklık mevduatını gösteren, posta bankasına ait bir hesap cüzdanı. Noel toplarıyla dolu bir kutu ve parlak süs şeritleri sarılmış gümüş bir ağaç tepesi. Üç tane prezervatif. Yeşil renkli kâğıda sarılıp kırmızı kurdeleyle bağlanmış, ince bir paket.

Birtakım kâğıtları karıştırıyordu, beni dikkate almadı. Belki de almıştı, ağzındaki şekeri bana çok iğrenç gelen bir biçimde emerek. Ağzında bol miktarda tatlı tükürük birikene kadar bekliyor sonra da höpürdeterek içine çekiyordu.

“İnanamazsın. Gerçek olamaz bu. Şuna baksana!”

“Kafayı yemişsin sen!” diye bağırdım. “Buranın hali ne? Evi yakmaya mı çalışıyorsun?”

“Gel buraya!” diyerek belirtti. “Gözlerin yerinden fırlayacak.”

Simsiyah parlayan saçları birbirine karışmıştı. Parmaklarında mürekkep lekesi, ağzının kenarlarında şeker izleri vardı ve kendisine İtalyan diye ad takmalarına neden olan yüzünün koyu teni solmuş, neredeyse sararmıştı. “Günah” diye mırıldandı, anlaşılan ciddiymi. “Çok büyük günah, baksana!”

Elinde koca bir yığın siyah beyaz fotoğraf, bir karnaval kutlamasında çekilmiş özel kareler vardı. Tavan lambasında renkli kâğıt şeritler ve guguklu saat, sehpanın üstünde sayısız bardakla içkiler, Steinhäger, Zinn 40. Yastıkların arasında iki pelüş ayıcık. Köşedeki saksı sehпасı, ilkokuldayken son saatlerdeki el işi derslerinde tutkalla yapıştırmak zorunda olduğumuz maketlerin aynısından. Bazen yarım düzine bazen daha fazla kişinin poz verdiği fotoğraflarda maske takmayanların yüzleri, göz çevresine ojeyle yapılan beneklerle tanınmaz hale getirilmişti. Traska bana birbiri ardınca fotoğraflar gösteriyor, kirli parmakları titreyerek farklı detayları işaret ediyordu. “Düzüşüyorlar, sahiden de düzüşüyorlar” deyip şekerli tükürüğü içine çekti.

“Kes artık şu sesi çıkarmayı! Öyle tabii. Bizi leyleklerin getirdiğini mi sanıyordun yoksa?”

“Ama buradaki günah. Şuraya baksana dili nerede!”

Kadın, fazlaca genişleyip yan dönmüş çorapları yüzünden diğer fotoğraflarda da dikkatimi çekmişti zaten. “Masum numarası yapma. Mopet çalmak, otomat kırmak, kilidi kırıp şantiye kulübesine girmek de günah.”

“Ne? Onu da nereden çıkardın?”

“Üçkâğıtçı. Mahallenin yarısı biliyor senin Fekete kardeşlerle serserilik ettiğini. Dikkat et de ihtiyar yakalamasın seni.”

“Yok ya? Asıl sen dikkat et. Tek lafımla çocuklar bir temiz pataklar seni.”

“Hiç durma” deyip yatak örtüsünü düzelttim.

“Sümüklü serseri. Şimdi burayı topluyorsun, sonra da ödevlerini yapıyorsun. Fotoğraflar nerede duruyordu?”

“Ver onları.” Fotoğrafları elimden alıp en üsttekine gözünü dikti yine. Yandan görünüşünü seviyordum, tuhaf, uykulu bir güzelliği vardı. “Mama mia. Benimki kalkıyor galiba.”

Aniden fırlayıp yatağın üstünden oturma odasına, sobanın yanına koştu. Bana sırtıp önce fotoğraflardan birini, sonra bir ikincisini ve sonunda tüm yığını, daha ben onu yakalayamadan, alevler çıkarak yanan ve gölgelerimizi tavanda titreştiren ateşe attı. Bir an için odada daha fazla insan vardı sanki.

“Günah!” diye bağırdı, fotoğraflar, solgun çıplaklar korda eğilip bükülerek kararır, mavi bir alev onları kül ederken. “Günah, günah!” Bir yandan da mobilyaların arasında hoplayıp zıplıyor, yüzünü buruşturuyor, kulakları tırmalayan yapmacık kahkahalar atıyordu. Ona vurmamak için kendimi zor tutuyordum.

“Ne yapıyorsun!” diye mırıldanıp alevlere baktım. Orada burada kâğıt artıkları, parlak yüzeyler çıtırdarak yanıyor, gri beyaz parçacıklar sobanın içinde yukarıya yükseliyordu. Ve sonunda odadaki ses kesildi, kardeşim büyük kauçuğun durduğu köşeden bir süre beni gözledi. Üstüne yürümediğimi görünce sakinleşip şekerini dişleriyle çatır çatır kırdı.

“N’olmuş yani?” Kitaplarımı topladı, eski pergel takımımı, kalemleri, hepsini okul çantamın içine koydu ve elini yanık izinin üzerinde gezdirdi. “Bana göz kulak ol...”

Oyun alanında, kızarmış patates büfesinde ve hatta tuğla fabrikasında sigarası olabilecek kimse yoktu. Birkaç çocuk, katranlı çatı kartonu ve paslı demir çubuklarla Kızılderili çadırı yapıyordu; Maus Meyhanesi’ni geçip Dorstener Caddesi’nden yukarıya Haniel Maden Ocağı’na doğru yürüyordum. Kömür çıkarma kulesinin çarkı yavaşça dönüyor, soğutma kulelerinden buhar çıkıyordu, caddeden sapıp katırtırnaklarıyla dolu çalılığın içinden kömür yığınlarının arkasında başlayan ormana doğru yürüdüm. Orada, yaşlı kayın ağaçlarının arasında birkaç yıl önce para saklamıştım ve bazen, hâlâ onu bulabileceğim umuduna kapılıyordum.

Babam bana on mark, bir servet, verdiğinde hemen hemen Traska’nın yaşıdaydım. Onu saklayacağıma söz vermiştim, zamanla daha fazlasını da verecekti. Ancak babamdan habersiz her

türlü esnafa ve koltukçuya borcu olan annem, sigara, kahve ya da naylon çorap almak için elimden alırdı o parayı, daha önce çok olmuştu. Küçük miktarları bile bana sormadan çalışma masamın çekmecesinden alırdı. “Geri alacaksın. Sizin için yeterince çabalıyorum zaten!”

Ama hiçbir zaman geri vermedi, ben de parayı ondan saklamaya karar verdim. Ormana gidip kendime bir kayın ağacı seçtim, bir çöp tenekesi ve gezintiye çıkan yayalar için konmuş tabelanın yardımıyla tekrar nasıl bulabileceğimi belirledim ve parayı, ekmek kâğıdına sarılmış neredeyse yepyeni iki adet madeni beş markı, köklerin arasındaki yosunların altına gömdüm.

Haftalar sonra babam parayı sorduğunda başımı olumlu anlamda salladım. Ama görmek istiyordu ve ben hemen o anda gösteremeyince gülümsedi. Acı bir gülümsemeydi, kalpte açılmış ince bir yara. Ödevlerimi öylece bırakıp cebimde bir kaşıkla ormana koştum, kayın ağacının kökleri arasındaki yosunları deştim, parayı bulmak için kazdım.

Boşuna.

Daha derin kazdım. Çukur boştu. Meğer yanlış ağacın önünde duruyormuşum; kabuğun üstünde tonla harfler, kalpler, yıllar. Paranın olduğu ağaç pürüzsüzdü, düz ve gümüşsü griydi. Tabelaya kadar adımlarımı saydım, çöp tenekesini aradım, bir su hendeğinde yatıyordu, önceki yerini tahmin etmeye çalıştım. Kestirme yolların çakıştığı yerdeki ağaç bir kayındı ve o da çevredeki tek eğilip бүkүlmüş, kurumuş, yıldırım çarpmış ağaçtı, sinirden hüngür hüngür ağladım, etraftaki tüm ağaçların kökleri arasındaki yosunları bir saatten fazla eşeledim. İstmeden kaşıkla kestiğim uzun bir solucan farklı yönlerle doğru sürünüyordu ve ben on markı bulamamıştım.

“Affedersin” dedim akşam babama. Alışık olmadığım sözcük dişlerime yapışmış gibiydi. “Parayı harcamadım. Kaybettim. Yemin ederim.” Konuşmadan ve yorgun argın baktı yüzüme. Kömür tozu yerleşmiş göz kapaklarının kenarları iltihaplanmıştı, gözleri her zaman makyajlı gibiydi. Ve şimdi bir de ona yalan söylediğim için ağzının çevresinde acıya benzer bir şey vardı.

Katırtırnağı çalırlarının arasında, yığınların arkasındaki yerleşimlere giden sayısız patika vardı. Bir siren çalıyor ve maden ocağı arazisindeki yan kapıların birinden sabah vardiyasında çalışan işçiler

çıkıyordu. Gazetede bile çıkmıştı: Madencilerin üstlerini değiştirdiği eski baraka büyütülecekti, işçilerin bir hafta boyunca üstlerini evde değiştirip yıkanmaları gerekiyordu ve şimdi gri ya da siyah iş kıyafetleri içinde yüzlerce adam konuşmadan, acele etmeden, sigara içerek göğüslerine kadar büyümüş katırtınaklarının içinden yürüyorlardı. Çivili ayakkabıların altında dallar çatırdıyor, deri önlükler bacaklara vuruyor, kemer tokaları ve teneke mataralar şingirdiyordu; ne kadar çabalasam da hiçbirini tanıyamıyordum. Oysaki hepsi de komşularımızdı.

Kulak kepçeleri bile kurumla doluydu, yollarında duruyordum, biraz yana kaydım bu defa başkasına engel oldum, özür diledim, biri güldü. Giderek daha fazla işçi çıktı kapıdan, nereye gideceğimi bilemedim, köklere takılıp sendeledim, geçenlerden biri bana destek oldu ve sonunda gideceğim yönde olmasalar da diğerleriyle birlikte yürüdüm. O arada biri elini omzuma koydu. Kemerinden plastik kaskı sarkıyordu, göğsünde bir lamba vardı ve kaskın oturduğu yere kadar alnının yarısında, yüzünün geri kalanı gibi siyah, kömür karası olan yerde, hâlâ teri parlıyordu. Bir tek gözlerinin akı öylesine bembeyaz ışıldıyordu ki dehşet verici görünüyordu.

“Neden beni almaya geldin? Bir şey mi oldu?”

Neredeyse her cumartesi annem kendisine yeni bir elbise dikerdi. Eli çabuktu. Bulaşıklar yıkanıp pazar rostosu fırına verildi mi dökme demirden pedallı Singer’inin başına oturur, hafta içi hazırladığı parçaları birbirine dikerdi. Her ay patronlu bir *Burda* dergisi alır, küçük gümüş ruletini kâğıt kalıbın üzerindeki çizgilerde gezdirerek delikler açardı.

“Nasıl olmuş, Simon? İyi duruyor mu?”

Üzerine inci kolye taktığı, kahverengi kumaştan kolsuz bir elbise.

“Evet” dedim. Göğüs kısmı biraz boldu ama söylemek istemedim. Hepsini tekrar sökmek zorunda kalacaktı.

“Çok kısa değil mi?”

“Hayır, iyi böyle. Bugün dansa gidiyor musun?”

Kafasıyla oturma odasını işaret etti. “İzin verirse.”

Sonra da akşam güneşiyle altın sarısına bürünmüş aynanın önünde döndü, eliyle kalçasındaki kumaşı düzeltti. Onu, çoğunlukla giydiği, küçük yuvarlak karnını ortaya çıkaran daracık etek-

lerdense böyle elbiselerle daha çok beğeniyordum. Tuvalet masasına oturup bir parça pamuğu asetonla ıslattı. Koku nefesimi kesti.

“Neden sürekli boyuyorsun ki tırnaklarını? O şey iğrenç kokuyor!”

“Hıh, sahi neden acaba...” Tırnaklarındaki boyayı çabucak silip kırmızıya dönmüş pamuk parçalarını yere attı. Şimdi elleri çıplak gibiydi nedense. “Belki de erkeklerin hoşuna gittiği için.”

“Evli değil misin sen?”

“Anlamıyorsun. Evli kadınlar da başka erkeklerin bakışlarıyla yaşar.”

“Ama ellerin hiç de güzel değil!”

Afallayıp sol eline baktı. “Öyle mi düşünüyorsun gerçekten?”

“Evet. Pençe gibiler.”

“Hımm. Belki de haklısın. Bunlar iyi kavrar. Eskiden, süt sağarken, çoğu zaman babandan önce bitirirdim işimi. Etrafta dolandır, hayvanların meme uçlarını çekiştirip homurdanırdı: İyi sağlamamışsın! Sağmışımdır halbuki... Hadi bize bir sigara getir, ha?”

“Neden köyde kalmadık ki? Yani, her şeyimiz vardı. İyiydik.”

“Ya tabii, *her şey*” dedi alay ederek. “Evin arkasındaki koca bir çukurda inek boku, çamur ve domuz gübresi de cabası.”

“Ya burada, Ruhr’da? Borçlar, isli çamaşırlar, tozla dolu ciğerler, öyle değil mi?”

“Burası şehir: Asfaltlanmış caddeler, kibar komşular, televizyon ve her cumartesi akşamı Maus’ta dans.”

“Tabii izin verirse” dedim.

Kapı çalındı, irkilip pamuk parçalarını ayağının ucuyla süpürerek topladı. “Git, kapıyı aç. Friede’dir.” Ağzının kenarında sigarası, şişeyi salladı, fırçayı çıkarıp fazlaca bombeli sivri tırnaklarına sürdü. Islak ojenin akşam güneşindeki parıltısı – bir an için bodrumdaki kanaryaların coşkulu şakımlarını vurguluyormuş gibi geldi.

Babam onları besledikten, kuşhanedeki kumu değiştirdikten sonra balıklarla ilgilendi ve hava pompasını temizledi. Ardından koltuğa uzanıp televizyon seyretmeye koyuldu. Annemle arkadaşı mutfakta oturup kahve içerken mahalledeki son dedikoduları konuşuyorlardı. Sık sık fısıldıyorlardı ve Friede Teyze –çoğu komşumuza ve anne babalarımızın arkadaşlarına teyze ya da amca derdik– ağzını eliyle kapatıp kıkırdıyordu. Bir kulağım onlardaydı, sonunda

dolaptan defterlerimi çıkardım, muhasebe, bana kadınların gizli sırlarından daha gizemli geliyordu.

“Fısıldayan yalan söyler” dedi babam. “Hepsini duyuyorum.”

“Duyabilirsin” diye seslendi annem. “Saklayacak bir şeyimiz yok.”

Sonra da odama bir gazoz kapağı attı.

“Hadi, babana bir bira götür.”

Ellerini ensesinde kavuşturmuş uyuyor gibiydi. Televizyon sesizce çalışmaya devam ediyordu. Şişeyi çiçek sehпасının üstüne koydum.

“İstemiyorum” diye mırıldandı gözlerini açmadan.

“İstemelisin ama” dedim ve bir süre sonra Friede Teyze de oturma odasına gelip oturdu. Yüzü biraz şişmişti, bir sürü çili ve bakır kahverengisine boyanmış saçları vardı. Büyükanne ve büyükbabası tarafından büyütülen tek kızı Anita’nın babasını sordukları zaman başını çaresizce iki yana sallar ve şöyle derdi: “Anita tek çocuk.” Bu onun evlilikdışı olduğunu ifade etme biçimiydi. Friede Teyze annemin en yakın arkadaşıydı ve Hoesch’lerde temizlikçi olarak çalışıyordu.

“Bugün kim oynuyor, Waller?”

Babam alnını kırıştırdı. “Nasıl yani kim oynuyor? Western bu!”

“Evet ama sonra. Kimse oynamıyor mu?”

Omuz silkmece. Friede Teyze’yi pek sevmezdi, gevezenin tekiydi onun için.

“Bu arada birazdan Maus’a gideceğim. Siz de gelir misiniz?”

Babam başını iki yana sallayıp bir yudum içti, karşılık vermedi. Hiçbir şey onun suskunluğundan daha yıldırıcı olamazdı. Friede Teyze parmaklarının ucuyla usulca permalı saçlarına dokundu, kol saatini kurdu, çoraplarını çekti. Topuğundaki küçük kaçık, bir damla ojeyle durdurulmuştu.

“O zaman Liesel gelebilir mi? Bir saatçik? Ben ona göz kulak olurum.”

Babamdan homurdanmaya benzer bir ses çıktı. Odadan çıktım. Koridorda gizlice onları dinleyen annem beni gömleğimden yakalayıp göz ucuyla yüzüme baktı. “Bu arada...” Fısıldıyordu. “Demin neden bana elbisenin burasının bol olduğunu söylemedin?”

Kafamı iki yana sallayıp ayakkabılarımın ucuna baktım. “Niye ki? Olmuş işte.” “Tamam, tamam!” diye homurdandı babam. Te-

levizyonun yanına gidip kapattı. “Gidin hadi deli karılar. Ama saat tam birde burada olacak!”

Bunu yatak odasındaki telaşlı ayaklanma takip etti, topuklu ayakkabıların gürültüyle denenip atılması, tekrar denenmesi, saç spreyi ve parfüm fıs fısırları; ardından annem bize eliyle öpücük gönderip “Hoşça kalın, uslu durun!” dedi ve kapı kapandı. Kısa bir süre sonra da evin arkasında iki kadının ince topuklarının seslerini duydum, bodrum pencereleri boyunca uzanan kaldırımda kanaryaları susturan hızlı tak taklar.

Pavel’in annesi alnımdaki bir tutam saçı geriye itti, başıyla banyoyu gösterip bir şeyler yemek isteyip istemediğimi sordu.

“Hayır” deyip sokak kapısını kapadım. “Ya da bir domatesli ekmek olabilir. Küçük bir şey. Soğanlı.”

Oğlu, paçasını lime lime ettiği Lee’yle küvete oturmuş, Ata boca edilmiş fırçayla bacaklarını ovalıyordu. Klozet kapağının üstündeki radyo kendi halinde çalıyor, sabun kabının içinde bir sigara tütüyordu.

“Yıkanırken kötü çıkarmaman lazım” dedi. “O zaman üstüne tam oturur.”

“Ama üstünde *kurumasına* izin verersen. Bu havada günler sürer.”

“Saçma. Saç kurutma makinesiyle kurutacağım. Mutfakta bekleyebilirsin beni.” Bayan Schönrock içinde makarna salatası, soğuk köfte, arpacık soğan, turp, bir parça peynir ve iki domates olan bir tabak getirdi benim için masaya. Yanına da bir bira bardağı dolusu süt. “Okul nasıl gidiyor Simon?” “Teşekkürler. Fena değil.”

Evyenin yanında durmuş patates soyuyordu. “Hâlâ okuyabildiğine şükret. Erkenden başlıyorsun eşek gibi çalışmaya. Bak benim oğlana. Daha yeni on beşinde ama elleri nasır içinde.”

“Evet” deyip yedim. Pencereden bahçeye baktım. Yağmur çiseliyordu.

“Başımdan beri karşıydım. Ta en başından. Kocamla ikisi evde birbirlerine tahammül edemiyor, küfredip bağırıyorlar, neredeyse dövüşüyorlar ve şimdi aynı bölümde çalışıyorlar. İkisi de dediğim dedik, ben aralarında kalıyorum, korkudan deli olacağım. Gutehoffnungshütte lafını duymak bile istemiyorum artık. İnanabiliyor musun?”

“Evet” dedim.

“Babası gibi olmasa bari. Adam hep sarhoş. Sürekli söylenip duruyor. Neler çektiğimi bilemezsin burada. Pavel çok içiyor mu?”

“Yok, çok fazla içmiyor.”

“Sen ona dikkat ediyorsun, değil mi?”

“Evet.”

“Hafta sonu biraz çakırkeyif olursun tabii, kimsenin bir şey dediği yok. Ama her gün meyhaneye para saçmak. Düşünsene Simon, sonra da böyle bir adam hayret ediyor kokusuna neden tahammül edemediğine, tiksindiğine ve artık hiç... Ah neler anlatıyorum ben sana ya. Gidin, eğlenin. Boş verin, kafanıza takmayın. Sana ringa balıklı ekmek de yapayım mı?”

Ağzımda iki turp, elimi sallayarak reddettim. Yere düşen bir patates kabuğunu almak için yere eğilince küçük altın haç önlüğünün yakasından dışarıya kaydı. Dolaptan süt şişesini çıkarıp bardağımı bir kez daha doldurdu.

“Ama şu çeteyle, Kowandalarla evlerin etrafında serserilik etmiyorsunuz artık, değil mi?”

Kafamı iki yana salladım. “Bitti o iş.”

“Çok şükür. Hiç size göre değillerdi zaten, hemen anlamıştım. Gözlerinde çok fazla... kötülük vardı. Aşırı çekememezlik ve kıskançlık.”

“Ne kıskançlığı?”

Yine de göğsüne dayayıp ekmekten bir dilim daha kesti, buzdolabından Rama’yı çıkardı. Ve koca bir parça peynir. “Yani, nasıl söylesem. Çünkü onlar güzel görünmüyor Simon. Hiçbiri sen ya da Joschi kadar yakışıklı değil.”

Bazen Pavel’e Joschi derdi, mırıldandım: “Öyle mi? Yakışıklı olduğumu sanmıyorum.” Ama herhalde beni duymadı. Edam peynirinden kesti biraz.

“Ah çocuklar, çocuklar... Keşke sizi tüm bunlardan koruyabilsem. Annemle babam da böyleydi, tıpatıp aynısı, ben de şöyle düşünmüştüm: Hayır, ben bunu istemiyorum. Ben farklı olacağım. Ama sonra hoşlandığın biri çıkar karşına, en azından ilk başlarda. Gerçekten mutlu olmasan da büyülenmişsindir adeta. Belki de bir başkasıyla çok daha mutlu olacaksınız, hissedersin, ama ona âşık olmuşsundur bir kere ve kaçışın yoktur. Sonunda hamile kalırsın ve her şey aynı şekilde yinelenir.”

Ekmeğin üzerine iki dilim peynir koydu, bir salatalık turşusunu hızlıca dilimleyip ayırarak tahtanın üzerinden tabağıma kaydırđı. Sonra dönüp tekrar evyenin başında çalışmaya koyuldu. Makarna salatasını denedim.

“Düşün bir de Simon... Sana bunu anlatabilir miyim bilmiyorum. Ama boğulacağım yoksa! Sırf yan tarafta yatıyorum diye... Yani, artık yatak odasında uyumuyorum, girmiyorum oraya. Yalnızca temizlemek için. Koltukta uyuduğum için sanki bir anda başkasını bulmuşum, sevgilim varmış sanıyor. Evet! Çok aptalca, değil mi? Öyle olsa çoktan çekip gitmezmişim gibi! Tanrım, bunlar patates mi soğan mı...”

Tencereyi suyla doldurup buzdolabına koydu, gözlerini silerken kapısını kalçasıyla kapattı. Dışarıya bakıyordum. Ağaç yapraklarının ve yabani otların düşen yağmur damlalarıyla düzenli seğiriş, bahçenin altındaki gizli bir mekanizmanın dişlileriyle hareket ediyorlarmış izlenimi veriyordu.

“Bütün bunlar çok... çok aşağılayıcı Simon. Anlaşılan bu heriflerin kafasında başka hiçbir şey yok. Sanki bu kadar derdin arasında bir de onu *düşünebilirmişim* gibi!” Önlüğünden bir mendil çıkarıp sümkürdü. “Yine çadırdı mı yatacaksınız?” “Bilmem. Herhalde.”

“O zaman içine birkaç battaniye daha koyayım, olur mu? Akşamları çikolata yemeğ i seviyor musunuz?”

Başımı sallayarak onaylarken bir yandan da omuz silktim, mavi bir kutu açtı. Kreme bulanmış parmağının ucuyla ağzının üzerinde birkaç kez hızlıca oval daireler çizdi. “Aşk tuhaf bir oyun, kim anlamış ki onu... Ya da nasıl oynandığını. Önceden biri bana anlatmış olsaydı bu umutsuzluğu, her günkü monotonluğu. O zaman her şey çok güzel olabilirdi.” Asma dolabın altındaki bir cam kâseyi işaret etti. “Yarın yemeğe kal, Simi. Eksili rosto var. Yanına da Bohemya hamur köftesiyle ev yapımı elma kompostosu.”

“Bakarız” dedim.

“Bir de çok fazla sigara içmeyin bugün, duyuyor musun? Şu oğlanlara bak ya. Daha büyüme çağındasınız siz.”

Onaylar gibi başımı salladım, koca et parçasını iki eliyle kâseden çıkarıp bulanık marine sosunun akmasını bekledi. Üzerine bir defne yaprağı, birkaç tane karabiber ve ardıc tohumları yapışmıştı, çiğ eti biraz bastırıp çamaşır gibi burarak sıktı. Flüt sesine benzer çok hafif bir ses duyuldu. Tekrar ağladığını görebiliyordum.

“Şurada bir şey kalmış” dedim.

Kendine bakındı. “Ne? Nerede?”

“Yanağınızda.” “Burada mı?” Omzuyla ulaşmaya çalıştı.

“Hayır” dedim. “Şurada!”

Ama diğer omzuyla da erişemedi; damlayan et elinde, kollarını lavaboya uzatıp bana doğru eğildi. Tenindeki kremi elimin iç kısmıyla dikkatlice sildim. Yine de yumuşak ve sıcak dudakları büzüştü, bir an için gözlerini kapadı.

“Paran var mı?” diye sordu Pavel Kaiserhof’a giderken.

“Pek fazla yok” dedim. Cumartesi sabahları, yataktan kalkabilirsem tabii, pazarda çıraklık ediyordum, tezgâhları kuruyor, meyveleri piramit gibi diziyor hatta bazen sebze de satıyordum. “O patates kafa bana sadece bir beşlik verdi.”

“Tamam, ben ısmarlıyorum” dedi. “Bekle biraz.”

Tahta perdenin arkasından grubun sesi duyuluyordu. Gitarlar akort ediliyor, mikrofönlar, Hammond org test ediliyordu. Parmağının ucunu, bodrum penceresinin önündeki kafese sürdü, beni fener ışığına döndürüp dudağımın üstündeki tüyleri kurumla boyadı. Sonra saçlarımı karıştırıp eserini inceledi ve “Tamamdır Oller, artık on altı yaşındasın” dedi.

Kasada iki patrondan biri, Sıçan duruyordu; Domuz’un aksine o şov yapmaz, yaş sormazdı hiç. Bezli bile olsa herkesi alırdı içeri, hesap tutsun yeter. Girdiklerinde de fedailerini salona, kimlik kontrolü yapmaya gönderirdi, on altı yaşın altındaki herkes dışarı atılır, giriş ücretlerini de asla geri alamazlardı.

“Bugün düzüşecek birilerini bulalım” deyip bana bir Sinalco uzattı Pavel. “Çadıra bir paket prezervatif sakladım.”

Kotu kurumamıştı; gül desenli, gece mavisi ince fitilli kadife bir pantolonla bej renkli bir rüzgârlık giymişti. Astarı ve yukarı kaldırılmış yakasının arkası pantolonla aynı kumaştandı. Grup, kısa bir enstrümantal parçayla giriş yaptı ve kızlardan bazıları çiftler halinde tuvalete gitti. Bunun için dans pistinden geçmeleri gerektiğinde el ele tutuşuyorlardı, arkası bara dönük, iki dirseğini de tezgâha dayamış duran Pavel kafasını iki yana sallayarak onları izledi.

Işık değişti, grup zırlıtlı bir ekoyla “No Milk Today” çalıyordu, en az otuzunda bir kadın Pavel’e gülümsedi. Asma katın altında, biraz daha karanlık olan yerde tek başına oturuyordu. Yine de çift

tarafli bar kapısının arasından kasanın bulunduğu yere düşen neon ışıklarında dikişli çoraplarını ve Overstolz tıttırdüğünü görebiliyordum. Sarı saçlarının tepede ayrılan kısmı siyahtı.

Hiç boş masa yoktu, Pavel sırtıarak beni dürtüp çenesiyle arka tarafı işaret etti. “Şuraya bak...” Kontrol. Hepsi de kot ve deri ceket giymiş sekiz kişiydiler, Fekete kardeşler dışında hiçbirini tanıımıyordum. Ama bunun bir yararı yoktu. Motorcu çetesi ikişerli gruplar halinde salonda ve tuvaletlerde arama yapıyordu ve gitmek zorunda kalanlar karşı çıkmaya cesaret edemiyordu. Dışarı atılanlar gözleri yerde, geniş paçalı pantolonlarını savura savura, abartılı ağır hareketlerle yürüyor, bazıları küçümsercesine parmaklarını şıklatıyor ya da dil çıkarıyordu.

“Gel hadi” dedim. “Tüyelim.”

“Saçmalama!” diye homurdandı Pavel. “O parayı kazanmak için çok çalışıyorum, beni bu şekilde kapı dışarı etmelerine izin verecek değilim. Hele de böyle fasulyeden adamların. Önce burayı bir kan gölüne çevirelim de.”

Beni kazağımdan tutup kadının masasına sürükledi, kadına başıyla selam verip sordu: “Affedersiniz, siz doktor musunuz acaba?”

Kadın epeyce hoşnut bir biçimde gülümsedi. Sonra da bir bacağını diğerinin üstüne attı, sivri ayakkabısı topuğundan kayd. “Öyle mi görünüyorsunuz? Neyiniz var?” “Şey” dedi Pavel. Bir ayağını boş sandalyeye dayadı. “Bence biz hastayız. Ateşlendik falan. Aşk hastalığı. Fena halde âşık olduk.”

Eteğini çekiştirip alnını kırıştırarak bize baktı. Gözlerini seçemiyordum ama dudaklarında keskin bir gülümseme vardı. Elleri hâlâ eteğinin ucunda, kafasını arkaya yatırıp öyle bir kahkaha attı ki dişlerindeki dolgular göründü.

Pavel oturdu ve kadının bardağını işaret etti. “Şu içindeki kiraz olamayacak kadar büyük görünüyor.” “Doğru” deyip bize sigara tuttu kadın. “Zeytin zaten o.” Durakladı, paketi geri çekti. “Sigara içmenize izin var mı? Vicdan azabı duymayayım sonra?”

“Sorun değil” dedi Pavel. “Birçok şeyi yapmamamız gerekiyor ama biz yine de yapıyoruz.” İçkisinden yudumlarırken kadına baktı. “Adınız ne? Martina mı?”

Doris dememizi istedi, kadın adını sorunca Pavel beni gösterip “Bu arada bu da Olle. Her şeyi birlikte yaparız. Acayip hikâyeler anlatır, köpek kulaklı vahşi cüceler, küçük kırmızı lastik çizmeler falan. Öyle değil mi?”

Karşılık vermedim, Feketeleri gözlüyordum. Yaklaşıyorlardı, onlar da bizi görmüştü, biri bir kimlik daha kontrol ederken diğeri de, küçüğü, düşmanca bana bakıyordu. Bir yandan da başparmaklarını kemer tokasına sokup diliyle yanaklarını şişiriyordu, aklımda tutmak istediğim bir poz. Yere tükürdü. Hemen masaya oturdum.

“Kime aşık oldunuz peki?” diye sordu kadın. “Gösterin bakalım şu şanslı güzeli.”

Ağabey dönüp sümüğünü çekti ve eklemleri sıyrıklarla dolu pençesini uzattı. Bir senedir, biri panayırda boynunu hançerlediğinden beri, anca boğuk sesler çıkarabiliyordu, o da güçlkle. Kafası kırmızıydı.

“Kimlik?”

Duyulabilir bir soru işareti ve nezaket, Pavel özenle kadının elini tuttu. Kadın parmaklarını sıkıca onunkilere doladı. Sonra Pavel dönüp kafasını sağa sola salladı.

“Teşekkürler Rudi, gerek yok. Seni tanıyoruz.”

Adam kafası karışmış bir halde kaşlarını çattı. Düşünceleri ses çıkartabilseydi kasadaki boş şişelerin şingirtısına benzer bir ses duyulurdu. Açılmış ağzında dişlerinin arasındaki boşluğu, ardındaki dili görebiliyordun.

“Seni aptal yerine koyuyor” dedi kardeşi.

“Biliyorum!” dedi Rudi boğuk sesiyle ve bir adım daha attı.

“Ya kimlik ya dışarı! Hem de hemen!”

Cebinden bir muşta çıkardı. Pavel, ağzının kenarında Overstolz, sandalyesi iki ayak üzerinde duracak kadar geriye yaslanıp parmaklarını karnının üstünde birbirine geçirdi ve onlara baktı. Kazağımın içine biraz daha gömüldüm.

“Bana bakın, kurusıkılar. Giriş ücretini ödedik, değil mi? Alkollü bir şey içmiyoruz, masanın altında düzüşmüyoruz ve...” Dumanı Fritz’in, küçüğün yüzüne üfledi. “...sigara da içmiyoruz, tamam mı? Üstelik de yanımızda *velimiz* var. Yani saat yirmi ikiye kadar bize hiçbir şey söyleyemezsiniz. Defolun!”

“Öyle kötü kötü bakmayın!” dedi Doris. Rudi’yi parmağıyla tehdit etti. “Onlar benim misafirim.”

Bir şeyler homurdanıp kayboldular, ben de bir Overstolz alıp arkama yaslandım. “Berbat tipler. Kardeşim onlarla takılıyor. Evlerinde silah var, cephanelik gibi. Babaları koleksiyon yapıyor.”

Doris, boyanmış kaşlarını yukarı kaldırıp elini yakasındaki broşun üstüne koydu. “Silah mı? Aman Tanrım! Silahlarla ne yapıyorlar?”

“Silahla ne yapılırsa onu” dedi Pavel. “Patates soymak, konserve açmak...” Sonra da ayağa kalkıp sırtarak reverans yaptı ve kadını dansa kaldırdı.

Işık yine değişti, ağır bir parça, çoğu kızın kalçalarında eller vardı ve daha bakarken bile hafifçe kayan kumaşı kendi elimin altında hissettim. Ama zaten, bir filmde soyulan elmanın kokusunu da aldığım oluyordu benim. Neredeyse bir saat boyunca o ikisi ortalıkta dolandı durdu. Fekete kardeşler bara yaslandı ve ben, salonda tek başıma yürümeye ya da tuvalete gitmeye cesaret edemedim. Birbiri ardınca sigara içtim, Doris’in sandalyenin üstünde duran çantasına dokundum, içinde ne var tahmin etmeye çalıştım, martiniyi yudumladım. Sonra kendime bir Sinalco daha söyledim.

Sonunda grup repertuarını tamamladı. Ama aralarda çalınan tanıtım müziği yerine “No Milk Today” duyuldu yine. Pavel’le Doris dans etmeye devam etti. Kadın ondan yarım kafa daha uzun ve daha dolgundu, kimi zaman Pavel’in adımlarını şaşırtmaya çalıştı. Ama Pavel dans kursuna gitmişti ve kadın eğlence olsun diye kendini bırakıp düşmeye kalktığı anda bile sıkıca kavradı onu. O an kadının gözleri ışıldadı ve gitar değişimi sırasında nefes nefese bir halde Pavel’in alnındaki bukleyi geriye itti, elinin tersi müzik başlayana dek şakağında kaldı.

“Ne demek oluyor bu, bilmek istiyorum” dedi hobi bahçelerinin arkasından Tackenberg’e giderken. Yol aydınlatılmamış ve asfaltlanmamıştı, el ele tutuşup yürürken ay ışığıyla aydınlanmış bulutların yansıdığı su birikintilerine basmaktan kaçınıyorduk. “Neden hep oğlanlar? Ne buluyorlar ki bende?”

Bacaklarımı açıp kocaman bir adım atmam gerekince eli elimden kaydı; ona büfeden aldığımız cep şişesini, harmanlanmış romu uzattım tekrar. “Çünkü siz çok genç görünüyorsunuz.”

Kızarmış patates büfesinin arkasındaki yoldan yürüyüp Schätzlein marketin olduğu köşeyi döndük ve garajın önünde durduk, Pavel parmağını dudağına götürdü. “Millet, çıt çıkarmıyoruz. Kesin sessizlik.”

Gürültü etmeden büyük sac kapıyı altından eğilerek geçebileceğimiz kadar açtı. Sonra da açtığı gibi sessizce kapadı, ışığı açtım ve Ford Taunus'un yanındaki daracık yerden zorlanarak geçtik. Pavel'in babasının çoktandır ehliyeti olmasa da lacivert çamurlukları ve beyaz yanaklı lastikleriyle krem rengi araba pırıl pırıl parlatılmıştı. Arka camın arkasında tıgla örülmüş bir tuvalet kâğıdı kılıfı duruyordu, boştu.

Bahçe kapısını açtım. Ama Doris birden durdu, ayakkabılarının arasındaki yağ lekesine bakarak kafasını iki yana salladı.

"Bana bakın, benimle ne yapmayı düşünüyorsunuz?" diye sordu sesini alçaltmadan. Pavel'in tıslamasına aldırmadı, kapıyı tekrar kapadım. "Lanet olsun. Ne işim var benim burada?"

Kafasını geriye atıp kocaman açılmış gözlerle duvardaki araç gerece, bahçe aletlerine baktı. "Yoo, hayır arkadaş. Ben yokum."

Pavel hemen arkasına geçti, bir kolunu kadının karnına doladı, bir eliyle de ağzını kapayıp boynundan öptü. Kadın acı çekiyormuş gibi iç geçirdi, maviye boyanmış göz kapaklarını kapatıp hafifçe sallandı. Pavel'in parmaklarının arasından dilinin ucunu gördüm.

Eğilerek elma ağaçlarının arkasındaki kamp çadırına girdik. Bayan Schönrock'un kedisi mırılayarak peşimizden geldi, çadırın tepesindeki çubuğa asılı el fenerini yakıp mum yakmak için kibrit aradım. Büyük şişme yatağın üzerinde iki şişe portakal suyu ve bir kutu çikolatalı marshmallowlu gofret vardı. Oturdum, kutuyu açıp bir tanesini gofretine kadar ağzıma tıktım. Taptaze, kar gibi yumuşacıktı.

Mumun yanındaki bir kâğıtta "Ne zaman kahvaltı etmek istiyorsunuz?" yazıyordu, çoktan soyunmuş olan Pavel yatağa uzanıp Doris'e baktı. Penisi sertleşmişti, öyle büyük ya da kalın değildi. Ama onu gösterişindeki rahatlık ona bir çeşit asalet katıyordu. Eliyle yanına, örtünün üstüne vurdu. "Gel hadi..."

Doris yumrukları kalçasında, tepeden bize bakıp dans ayakkabılarını eğilmeden, yavaşça sıyrarak çıkardı. Ona tatlılardan ikram ettim ama kısaca gözünü kapayarak reddetti. Pavel'e bakmadan, eteğinin ucunu sıkıca tutarak yatağın kenarına ilişti. Sonra saman gibi sarı saçlarından bir tutamı kulağının arkasına itti. "Demek buydu istediğiniz." Karşılık vermedik, parmak uçlarını Pavel'in baldırlarında gezdirdi, kafasını sallayıp dalgın gülümsedi. "Ne güzel bir ten."

Sonunda derin bir nefes alıp bluzunun manşet düğmesini açtı. Bunu yaparken giysilerini koyacak bir yer arıyormuş gibi etrafına bakındı, bir yandan da söylendi: “Yalnız dikkat edin çocuklar, bunu bütün ekibin önünde yapmam.”

Anlamıştım, tatlıları aldım, tam gidecekken Pavel esnek bir şekilde doğrulup kadını yatağa çekti. Atletik ve güçlüydü, kadının üzerine yuvarlandı, Doris gülüyordu, bağırды: “Hey! Yavaş ol bakalım. İşığı kapat!”

Pavel elini eteğin altına soktu, bir şey yırtıldı, bacaklarının arasına girer girmez kadın bir başkası olmuştu, sesi de başkaydı, fısıldadım: “Göstersene...” Ama Pavel kollarını yatağa dayamış gözünü tepedeki demir çubuğa dikmişti ve hareketleri hızlandıkça bedenlerinin çıkardığı ıslak ses de giderek boğuklaşıyordu. Kadın birden yüksek sesle inledi, Pavel’i itip bir kamp sandalyesine dayanarak kendini yukarı çekti. “Ah, kahretsin!” diye fısıldadı. “Lanet olasıca bok.” Çadırın önünde topallıyordu, elini sallayarak bizi yanına yaklaştırmadı. “Durun orada, yatın. Hemen geliyorum.”

Kramp. Ağlıyordu. Geçince giysilerini çıkardı, bir yudum meyve suyu içip el fenerini söndürdü ve esneyerek aramıza yattı. Pavel’e sokuldu.

Mumu üfleyerek söndürdüm, uyku tulumunun içine girdim ve kapüşonla gözlerimi örttüm. Kedi dışarıda, çimlerin arasında dola-
nıyordu, brandayı tırmaladı. İkisi artık sakın, adeta rüyadaymış gibi bir ritimle hareket ediyordu. Kadının iniltileri de daha zayıf, hafif titrek bir nefes vermeden ibaretti ve sonunda Pavel’in meni kokusunu aldım, arkamı dönüp uyumaya çalıştım. Çişim gelmişti ama ağaçların altına gitmeye çekiniyordum. Ses çadırdan duyulabilirdi.

Doris bir şeyler mırıldanıp kıkırdadı, Pavel “N’oldu Oller?” diye sordu. O da alçak sesle konuşuyordu. “Senle de yapsın mı?”

Göremeyecekleri halde kafamı iki yana salladım, yine tatlılara uzandım ama elime bir ayakkabı geldi ve aniden fermuarın açılmasıyla gece yarıldı. Şimşek hızıyla örtüyü Doris’in üzerine atıp yastık yığınıymış gibi yaslandık. Kutuyu üzerine koydum, Pavel bir sigara yakıp sordu: “Ne istiyorsun?”

“Joschi?” diye fısıldadı Bayan Schönrock. Çadırın önünde duruyordu herhalde ama karanlıkta fark edilmiyordu.

“Orada mısınız?”

“Ne istiyorsun dedim!”

“Her şey yolunda mı? Bir eksiğiniz yok ya?”

“Tabii ki yok. Ne diye soruyorsun ki!”

“Bir şey duydum sanki.”

“Evet, konuşuyoruz. Git hadi!”

Kafes mutfak masasının üstünde duruyordu. Kafesin tutacağında bir parça kâğıt şerit, yerde iki yem kabı ve her yerde, hatta yemlerin arasında bile konfetiler vardı. Pirinç renkli parmaklıklara bir darı çubuğu geçirilmişti, aynanın altında da küçük bir çan asılıydı.

“Bu da ne böyle!” dedi Traska, hâlâ pijamalıydı. “Yine mi bir hayvan?”

Nane çayı içiyordum, dolaptan bir kavanoz yoğurt alıp çekmecece uzun kaşığı aradı. Açık yeşil muhabbet kuşu kafasını eğdi, biraz bizi inceleyip aynadaki görüntüsüne döndü yine.

“Kokuyor” dedi Traska.

“Kumun kokusu” deyip Trill kutusunu ve küllüğün yanındaki kenarları yaldızlı kartı gösterdim: “Twist Yarışması, Maus Meyhanesi. Birincilik ödülü. Kutlarınız.”

Traska dudaklarını kımıldatarak okudu, kafasını sağa sola salladı.

“Biz de” dedi sonunda. “Hem de büyük bir coşkuyla. Fazla yaşamayacak küçük kuş.” “Niye?”

Kavanozun kenarında yoğurdun dibine doğru bir delik açıp alttaki kirazları kazıdı. “Ölüm fermanı çoktan imzalandı.”

“Ondan uzak dur yoksa ben bilirim sana yapacağımı.”

“Aman ne korktum.” Tatlıy annem gibi yiyordu, tepeleme dolu kaşığı ağzına daldırıyor sonra yarısı dolu halde geri çıkarıyordu. “İntikam saati geldi.”

“İntikam mı? Neyin?”

“E geçen seneki kaplumbağanın intikamı!”

“İsteyerek olmadı.”

“O bir cinayetti.”

“Saçmalama. Öldüğünü sandı.”

“Öldü ha! Kaplumbağaların kış uykusuna yattığını herkes bilir, öyle değil mi? Çocuklar bile!”

“Ama o *bilmiyormuş* işte. Baktı senin Mecki Toto haftalardır kabuğundan çıkmıyor, marula dokunmuyor, kuma da işemiyor, demek ki öldü diye düşündü herhalde.”

“Sonra da gidip çöpe attı?! Tak. Ben de okuldan geliyorum, bodruma koşuyorum ama çöp çoktan alınmış. Bağırıp ağlayınca üstüne bir de dayak yiyorum.”

“Ona amcık dedin.”

“Eee, n’olmuş? Öyle zaten.” Yoğurdu bırakıp dikiş kutusunu, merdivene benzeyen bölmeleri açtı. “Bakalım infazı neyle gerçekleştirebiliriz. Ne dersin?” Yün yumağından bir şiş çıkardı. Parmaklıkların arasından yavaşça ileriye itti, kuş aynaya doğru gitti, başka bir tüneğe atladı. Traska ona vurdu, şişi düşürdü ve kafesin tel kapısını, kolunu içeri sokabilecek kadar açtı. Ama muhabbet kuşu kanat çırparak kaçtı ondan, ince kumları ve tahıl tanelerini havalandırdı.

“Kes artık” deyip kazağımın koluyla masanın üstünü sildim.

Sürekli kuşu yakalamaya çalışıyordu, o arada darı koçanını kırdı ve içinde su olan bir yemliğe çarpıp düşürdü. Hayvan öfkeyle çığlıklar atıyordu, birkaç küçük tüy havada uçtu ve sonunda Traska onu, kanadından da olsa yakalamayı başardı ama hemen bıraktı.

“Isırdı” deyip başparmağına, tırnağının kenarındaki deriye baktı. “Aptal hayvan. Görürsün sen.”

Kapıyı kapatıp dikiş kutusunu kurcalamaya başladı yine, yarım bir makası ve kalıp için kullanılan küçük gümüş tekerliği inceledi kısa bir süre. Sonra tren kartına sarılmış yün iplikten bir parça kopardı, küçük bir halka yapıp düğüm attı, ipin ucunu çekerek parmağındaki ilmiği kontrol etti. Çalışıyordu, bir çeşit ölüm marşı mırıldanarak kafese yöneldi: “Böylece seni asılarak ölüme mahkûm ediyoruz. Canın cehenneme Yabancı.”

Güldüm. “Bir kuşu asmak ha? Havanı alırsın sen.”

“Bekle” diye mırıldandı ve ilmiği parmaklığın arasından kuşa doğru sarkıttı. O ise yine aynadaki görüntüsüyle meşguldü, kim bilir neler anlatıyordu mır mır, yeşil ipliği şöyle bir kemirdi ve daha fazla ilgilenmedi onunla. Hatta kafası halkanın içine geçtiğinde bile, Traska titrek hareketlerle ipi çekmeye çalıştı. Ama başaramadı. İplik çok pürüzlüydü.

Hayvanı tehlikeden korumak için öne eğilip çay kaşığıyla aynaya vurdum. Korkarak başka bir tüneğe atladı ve böylece ilmeği sıkıttı.

“Sağ ol” dedi Traska.

Yavaş, çok yavaş çekti ipi ve kuş kafasını yana eğdi. Alçak sesle gıklayıp yuvarlak ahşap çubuğu pençeleriyle sıkıca kavradı. – “Ya,

şaşırdın, değil mi? Hayat çabuk geçiyor. İyi miymiş ısırmak? Meleklerin şarkısını duymaya başladın mı?”

“Yeter artık!” deyip ayağa kalktım. Ama Traska gözünü kuştan ayırmadan parmaklarını açarak elini uzattı.

“Kımıldama moruk. Bana dokunursan tek bir hamleyle boynunu kırarım.”

Eğreti bir şekilde sandalyenin kenarına oturdum tekrar. “Seni uyarıyorum...”

Çekmeye devam etti, kuş hâlâ geriniyor gibiydi, tüylerin arasından pembe boyun derisi görünüyordu ve kanatları hiç hareket etmiyordu. Pençeleri hâlâ çubuğa kenetlenmiş, göz kapakları yarı kapalı, gözleri donuktu, Traska mırıldandı: “Sıç bakalım tatlım. Birazdan hepsini sıçmış olacak.”

Hayvanın sesi çıkmıyordu. Traska’nın parmağına doladığı ipin ucunda iki kanadı da felçli gibi, gagası hafiften açılmış, kalın dili titreyerek teslim olmuş asılı duruyordu. Ve sonunda çekim çok sert olunca pençeleri açıldı, yavaşça tüneği bıraktı, kardeşim bana doğru sırtıp kuşu sağa sola sallandırdı. Çekül gibi.

Yüzüne tokat attım. Her zaman olduğu gibi annemle babam duy-sun diye abartıyla bağırdı, tabureye takıldı, düşerken kafese çarpıp masadan itti. Kafesin tabanı ayrıldı, tahıl taneleri ve kumların üstünde kayarak düştüm, Traska, daha ben ona yetişmeden ayağa kalktı, hareketsiz hayvanı kaptı ve dolabın kapağını açıp buzluğa fırlattı. Sonra da banyoya koşup kapıyı kilitledi.

Annemin ince dudakları o kadar solmuştu ki neredeyse hiç görünmüyordu. Kapitone sabahlığını göğsünün üstünde birleştirip Nescafe kavanozuna uzandı. “Ciddi olamazsın!” Anlaşılan kolyesiyle uyumuştur, boynunda inci tanelerinin izleri görünüyordu.

Babam, soğuk kuzinenin üstündeki kesekâğıtları, paketler, kutu ve kavanozların yanına bir kasa domates bıraktı. “Niye ki?” dedi. “Bir kere de yeni bir şey olsun.” Annem kendine bir sigara yakıp dumanı tüllere üfledi. “Söylesene, kafayı mı yedin sen? Ekşili rosto var fırında!”

“O da yarına kalıversin.”

“Ah, pazartesiye, öyle mi? Saliya da ıstakoz filan mı?”

“Tanrım, Liesel, olay çıkarma. Öyle bir bekârlar evinde bütün pazar sen de tek başına otur da... Bize yemek yapmak istiyorlar, bunu geri çeviremezdim herhalde, değil mi? Bu güzel bir şey!”

Bakışları zehir gibiydi. “Kesin. Çok güzel, sonrasında ev nasıl görünecek kim bilir” diye mırıldanıp küllerini lavaboya silkeledi ve Gino içeri girince “Dikkat, geldiler!” gülüşünü yerleştirdi yüzüne.

Gino bir testi dolusu schnaps ve dört hasır şişe kırmızı şarabı buzdolabının üstüne koyduktan sonra anneme elini uzattı. “Buon giorno, Signora! Ne güzel manto. Bugün ben yapacak sizi çok mutlu. Cucina italiana. Neapolitana. Acı, acı ama güzel!”

“Aman ne güzel!” dedi annem. “Ya mutfagım? Sonra onu da temizlersin umarım!”

Gino babamın uzattığı paketten bir sigara alıp kafasını iki yana salladı. “Ne yazık ki hayır.” Geniş geniş sırttı. “Çünkü hiç de kirlenmeyeceğim bile.”

“Sen öyle san!” Ayağa kalkıp yiyeceklere baktı. “Hepsi de pahalı şeyler. Orduyu doyurur bunlar. Nasıl getirdiniz peki? Taksiye de mi para harcadınız?”

Gino evin kapısını gösterince gaz ocağını yakmakta olan annem arkasına döndü. Düğmeye uzunca basmak gerekiyordu ve annem bacağına kaldırıp bir yandan diziyle düğmeye basarken bir yandan da tek eliyle tencereye uzanıp diğer eliyle musluğu açmaya alışmıştı.

Konuşmadan, sadece yavaşça başını eğerek bizi selamlayan eşikteki adam keldi ve Gino’dan daha kısaydı. Tıknaaz, neredeyse şişmandı, yanlarında lastik şeritler olan parlak çizmeler, ütülü, lacivert bir pantolon, altın ipliklerle dokunmuş bir kravatla pembe bir gömlek giymişti. Sol kolunda bir tane beyaz baton ekmek ve bir sürü makarna, bizim Birkel’lerden üç kat daha uzun spagettiler, elinde de bir çiçek demeti vardı. Kapıyı omzuyla kapadı. Sağ kolu yoktu, gömleğin kolu pantolonun kemerine sıkıştırılmıştı.

“Bu Camillo” dedi babam. “Arabası var.”

Adam, ekmekle makarnaları kolundan mutfak masasına kaydırdı ve şöyle bir kontrol eder gibi kokladı çiçek demetini. Sinekkaydı tıraşına rağmen yanaklarında mavimsi bir sakal gölgesi vardı. Yüzü, yumuşak ifadesi, bana kilisemizdeki bir papaz yardımcısını anımsattı. “İyi günler, Signora.”

Sesinde de derin, kadifemsi bir ton vardı; yukarı kaldırdığı dizi sabahlığının arasından çıkmış, hâlâ ocakla evye arasındaki annem tencereyi taşırdı.

“Kocanız büyük bir nezaket göstererek bizi davet etti. Aşçı değiliz ancak yine de sizi hayal kırıklığına uğratmayacağımızı

umuyorum. Ne olursa olsun aşkla yemek yapıyoruz. Con amore. Mutfağınızda verebileceğimiz olası rahatsızlıklar için şimdiden özür dilerim. Coşkumuzun ve sevgimizin bir ifadesi olarak size bu çiçekleri sunabilir miyim?”

Mavi süsenler, beyaz leylaklar, kırmızı güller; karanfil yoktu ve hediye alan inanamayarak bize baktı. Ocağı kapadı, fincandaki toz kahveyi tekrar kavanoza döktü. “Çiçek? Bana mı? Ne için?”

Camillo gülümsedi. “Kim bilir? Mutlu bir kadının gözlerinde dünya her gün yeniden doğar.”

Sabahlığının en üstteki düğmesini ilikledi, her iki elini saçlarına daldırarak taradı. Bir konfeti parçası ayaklarımızın dibine düştü, kırmızı bir nokta. “Ah, öyle mi? Ne güzel. Ben de teşekkür ederim. O zaman gidip üstümü değiştireyim, değil mi?”

Gino radyoyu açtı, kollarını sıvayıp patatesleri soymaya başladı. Camillo çekmeceleri, dolap kapaklarını açtı, tava, tencere ve alet edevatı gözden geçirdi. Masanın üzerine bir dizi bıçak serdi, bir bileme demirinin sapını güdük kolunun altına sıkıştırdı ve sırayla bıçakları biletti. Sonra kese kâğıtlarındaki sebzeleri lavaboya dö-küp yıkadı, eliyle beni yanına çağırdı, nasıl doğrayacağımı göster-di. Çoğunu daha önce hiç görmemiştim. Beyaz lahanayı, kırmızı lahanayı ve karnabaharı biliyordum. Camillo parmağının birini iyice ağzına sokup dişleriyle şövalye yüzüğünü çıkardı, yumurta, soğan ve kıymadan oluşan bir karışımı yoğurmaya başladı, o arada da bana tek tek isimleri saydı: patlıcan, kabak, avokado, enginar, rezene, zeytin. Baharat ve otlar da bana yabancıydı: tarhun, fes-leğin, biberiye, kekik, mercanköşk, sarmısak ve kuru biber. Bir tanesini ufalayıp parmağımın ucunu yaladım, Camillo ise ondan bir avuç dolusu alıp tencerenin içine attı ve şarap bardağını bana doğru itti.

“Hangi baharatları biliyorsun?” diye sordu, içtim ve nefes nefese yanıtladım: “Bilmem. Maggi.”

Gino kocaman bir tepsiyi patates dilimleriyle kapladı. Üzerine ince dilimlenmiş tavuk göğsü, defne yaprakları, sarmısak koydu ve bir tutam kekik ekti, üstüne bir kat daha patates yerleştirdi. Hepsinin üzerinden zeytinyağı gezdirip kırmızı toz biber serpiştirdi.

Omzuna bir kurulama bezi attı, fırının kapağını açtı, tepsiyi içeri sürmek isterken bir şeye çarptı. Takırdadı. “Marrone! Che cosa è?”

Camillo da eğildi. Kaymış kapağı aldı, parmağını güveç tencerisinin içine daldırıp yaladı. Gino da onu taklit etti ve alnını kırıştırdı. İkisi de kafasını kaldırıp bana baktı. “Ekşili rosto” dedim. “Salamura edilip pişiriliyor.” Gino gözlerini kocaman açtı. “Eşikli rosto? Da Mònaco? Yeşilli mi?”

Sırttım. “Hayır: Ek-şi-li. Sığır eti o.”

Camillo bir an durdu, bir parça kesip ışığa tuttu. “Eşek mi?” Arkadaşı kafasını geriye atıp o kadar gıdaklar gibi ve tiz bir sesle güldü ki annem yatak odasından çıkıp geldi.

“Bayağı eğleniyor gibisiniz” dedi, elinde bir sprey şişesi vardı. Saçının tepesi fazlaca kabartılmıştı, arasından koridorun ışığı görülebiliyordu, Camillo tek kolunu açtı; diğeri, güdük olanı gömlek kolunun içinde seğirdi. – “Una donna!” dedi hayranlıkla, Gino da başparmağıyla işaret parmağını birleştirip uçlarını öptü.

Annem topuklu ayakkabılar, dikişsiz çorap ve koyu gri, yanları piliseli eteğiyle beyaz bir bluz giymişti. Dudakları da tırnakları gibi koyu kırmızıya boyanmıştı, doğranmış sebzelerin arkasında beni görünce için için güldü. “İhtiyar nerede?”

Omuzlarımı silktim. Camillo ona bir bardak uzattı. Kadeh tokuşturdular, şarabından bir yudum içti, çaktırmadan yüzünü buruşturdu, kapının çerçevesine yaslanıp Gino’yu izledi. Gino, açık kafesin durduğu mutfak dolabına gitmişti ve muhabbet kuşu sıçrayıp onun eline konmuştu. Normalde bunu yalnızca babama yapardı, Gino onu yüz hizasına kaldırdı ve dudaklarının arasında tuttuğu bir dilim salatalıkla beslemeye koyuldu. “Hey, kuşu öpme, tamam mı! Benim o. O benim birincilik ödülüm!”

Anlayışla başını sallayıp kuşu kafese koydu. “Biliyorum. Sadece mutlu yapıyor onu. Keyif iyiye tadı güzel. Sonra ona tava atarız ve hepimiz twist yaparız!”

Annem gülmedi, sadece baktı ona; ama bakışında o denli yabancı, şenlikli bir şey vardı ki ben doğmadan önceki bir dünyaya ait bir bakışmış gibi geldi bana. Gino çakmağını çaktı, bir an için ortamda açıklanamaz ve bir alev in ağırlığı kadar kavranamaz bir değişiklik sezdim.

Babam evin kapısını açtı. Üzerinde lacivert iş önlüğü vardı, yağlı ellerini pamuklu, eski bir bebek bezine sildi. Camillo’nun arabasıyla uğraşmıştı, bir Mercedes 180. Özel yapım, vites kolu direksiyonun solunda. Araba tamir etmeyi severdi, savaş zamanı şoförlük ve SS

kuvvetlerinde zırlı araç sürücülüğü yapmıştı. Ama bizim yalnızca bisikletimiz vardı.

“Karbüratörden değil. Bir de ateşlemeye bakacağım sonra da bujileri temizleyeceğim.”

“Teşekkür ederim” dedi Camillo. “Peki ya fren hidroliği?”

“Yeter” dedi, neredeyse banyodan. “Rahat rahat yeter.”

Bardağına şöyle bir baktıktan sonra anneme, “Bir sigara yaksana bana” dedi.

Yağlı domates sosunda patates ve siyah zeytin, limon dilimleriyle süslenmiş küçük bir cam kâsenin içinde avokado püresi, içinde dış dış sarmisaklar olan ıspanak yaprakları, sıvı bir hamura bulanıp kıztırılmış kabak dilimleri, nar gibi kızarmış fırın makarna, buharda pişmiş, peynir ve şarap soslu enginar kalbi, kızarmış sardalye, koca bir tabak taze otlı küçük köfteler, “Toskana usulü defne yapraklı tavuk”, hamsili pirinç salatası, domates salatası, Roma salatası, kuzu marulu salatası, kırmızı hindiba...

“Vay canına! Aslında pek de öyle salata meraklısı değilizdir ama” dedi üst kat komşumuz Bay Karwendel. Kuşkuyla bir zeytini ısırdı, annem onu ve karısını da aşağı indirmişti.

“Yok zarar” dedi Gino. “Zaten önce spagetti var. Spagettini!”

Dumanı üstünde tencereyi oturma odası masasına, yeni damasko örtünün üstüne koydu, Camillo da üç kâse getirdi: tutsülenmiş domuz pastırmalı ve kızarmış soğanlı bir sos, istiridye mantarlı bir sos ve bir de maydanozlu, sarmisaklı tereyağı.

“Ben bolonez severim” dedi Bayan Karwendel.

“O da var mı?”

“Helmut!” diye seslendi annem. “Buraya gel! Hiçbir şey yemeyecek misin?”

“Yiyemiyorum” dedi alt kat komşumuz Bay Streep. Babam onu yukarı göndermişti. Akvaryumla duvar büfesinin arasındaki taburede oturuyordu, bardağını kaldırdı. “Yalnızca sıvı gıda tüketebiliyorum hâlâ.”

Bayan Karwendel başını sallayarak onayladı. “Ee tabii ya, kolay değil. Böyle bir boşanma insanın sinirlerini harap eder.”

“Hem de nasıl.” Bay Streep, dirseği dizinde, şarabı kokladı. “Mutfak onun, çocuk odası da, şimdi kalkmış yatak odasını da istiyor. Ben nerede uyuyacağım acaba. Kömür kasasında mı?”

Annem, “Arrivederci, Hans!” diye şarkı söyleyerek tabağını Gino’ya uzattı. Sonra da bana söylemiş gibi konuştu: “Hale bak, ilk defa bugün şarap kadehimin olmadığını fark ettim. Şimdiye kadar hiç olmadı.”

“Cimrilik etme!” diye bağırdı Bay Karwendel. “Şöyle doğru dürüst koy. Kemikleri sayılıyor.”

“Ah Manfred...” Annem bir kaşını kaldırdı. “Şişman kadınları sevdiğini biliyorum. İnsan dengini arar. Ama bana uzun adam lazım – anlamışsındır ne dediğimi.”

Sandalyesine güçlükle sığan Bayan Karwendel sessizce güldü. Bunu yaparken her yeri sallanıyor gibiydi. “Hah işte bu iyiydi Liesel. Ağzının payını verdin küçük sosise.”

“Hayır!” dedi Camillo. “Daha fazla olmaz. Bizde spagetti başlangıç yemeğidir. Spagetti ve salata.”

“Bir bira alamaz mıyım?” diye sordu Bay Streep.

“Başlangıçmış!” diye homuranıp bana göz kırptı Bay Karwendel. “Almanya’da yalnızca ana yemek vardır, işte o kadar!”

“Eh” dedi karısı. “Önden şöyle güzel bir çorba, üstüne bir parça krema... O da fena olmazdı hani.”

Babam banyodan çıktı ve her zaman olduğu gibi kapıyı kapatmayı unuttu. Sifonun sesi annem için utanç vericiydi, azarlar gibi baktı babama. Ama o anlamadı, annemin bakışlarına alnını kırıştırarak karşılık verdi, ellerinin içini ve dışını gösterdi. “Yıkadım.” Sonra da önlüğü yatak odasının kapısına astı.

Camillo bardağını kaldırdı. “Hadi o zaman: Salute! Hayata! Aşka! İşe! Huzur içinde yatsın. Dostluğa! Evin güzel kadınına!”

“Tanrım, bu ne şimdi” diye mırıldandı Bay Streep. “İçebilir miyiz artık?”

“Kuşlara!” diye bağıdı Gino. “Balıklara! Eşki rostiye!”

Annem kahkahalarla güldü, Bay Streep bir dikişte bitirdi içkisini, babam da parçaladığı makarnasından ağzına bir çatal dolusu alıp kafasını sağa sola salladı. “Pişmemiş.”

“Elbette!” dedi Camillo. “Al dente!” Bayan Karwendel bardağını bıraktı, anneme doğru eğilip fısıldadı: “O ne diyor öyle? Ekşili rosto mu var?”

“Al... ne?” diye sordu babam.

“Doğru” dedi Bay Karwendel. “Bir dakikacık daha pişse olurmuş.”

“Aman Tanrım!” diye bağırdı. Yumuşamış makarna yapışır kalır midene, hemencecik doyarsın.” Diğeri sırttı. “E, iyi ya işte. Paran cebinde kalır.”

“Ama makarna uzun süre tok tutmaz ki” dedi karısı.

Bay Streep ayağa kalktı. “Gidip kendime bir bira getireyim. Yoksa şimdi ‘O sole mio’ söylemeye başlayacağım. – Waller? Sen de ister misin bir şişe?”

Babam başıyla onaylayıp dişlerinin arasından bir parça kıkırdak çıkardı. “Sosun tadı güzel.”

“Çeşnisi bol!” dedi Bay Karwendel “Baharatlarla aranız iyi, ha? Ve de kadınlarla.”

Karısı ter döküyordu. “Ah be kocacım!” Arkasına yaslanıp yanaklarını şişirdi. Yüzü kıpkırmızıydı. “Çok acı... Tatlı tatlı yemenin acı acı sıçması olur.”

Annem çatalını düşürdü. “Maria!” diye bağırdı gülerek. “Seni edepsiz karı. Çocuk var burada!”

“Hani nerde.” Alnını sildi. “Ona da olmuştur. Di mi oğlum?”

Annem, bardağı dudaklarında, hızlıca bana baktı. Bay Streep yine akvaryumun yanına oturdu ve bira şişelerini açtı. “Kadınlardan uzak dur Simon. Boşanmak için ne çok bahaneleri olduğunu tahmin edemezsin. Aşk bile onlar için boşanma sebebi.”

“Hadi hadi, abartma” dedi annem. “Şimdi ne yiyoruz?”

“Fark etmez.” Camillo avuçlarını açtı. “Ne istiyorsan al. Biz sürekli yeriz. Ara sıra da sigara içeriz. Bütün gün yemek yeriz.” Bana kadeh kaldırdı. “Belli oluyor” dedi Bay Karwendel, karısı çenesini kaldırıp masayı gözden geçirdi, sarmısaklı ispanağı gösterdi. Dudaklarını yaladı. “Bu ne peki?”

“Yeşil eşki rosti” dedi Gino gözünü bile kırpmadan ama kadın parmağıyla şakağına vurdu.

“Ya bu? Soslu olan?”

“Sarı eşki rosti.” Sırttı ve kendisine koluyla vuran annemden kaçtı. Şişman komşu kafasını iki yana sallayıp Camillo’ya dönerek kızarmış balıkları gösterdi. “Bunun adı ne peki?”

“Küçük kuyruklu eşki rostini” dedi Gino ve arkadaşının elinden kurtulmak için sandalyesiyle o kadar geriye yaslandı ki büfeye çarptı.

Annem, “Hey, eski tarz mobilyalarım zarar verme!” diye bağırınca onu tekrar masaya çektim. Babam elinin tersiyle ağzını sildi,

tabağını geri itti, önlüğünü kapının kolundan alıp ayağa kalktı. “Eh, hadi gidip arabayla ilgileneyim tekrar.” Bira şişesini cebine soktu. “Gerçekten güzeldi Camillo.”

“Dursana!” dedi o da. “Bu daha başlangıçtı, hiçbir şey yemedin. Ne oldu? Çok mu acı?”

“Hayır, hayır. Sonra yerim biraz daha. Yağ değiştirmem gerek.”

Odadan çıkıp mutfaka gitti, buzdolabını açtığını duydum. Hısrıtlara bakılırsa yağlı kâğıdın içinden bir şeyler aldı, belki de soğuk bir sosis, öksürüp boş tabağını döndürdüm. Bay Streep kol saatini yukarıya çekti. Bayan Karwendel kocasını dürtüp ona yeni kalın perdelerimizi gösterdi, Gino’yla Camillo kısık sesle İtalyanca sohbet ediyordu.

“Onun için fazla acıydı” diye mırıldanıp şarabını aldı annem. “Ama benim için değil. Şerefe dostlar! Gelsin biberler!”

“Waller de benim gibi” dedi Bay Streep. “Biliyor musun, gerçek madenciler çiğ gıdaları sever.” Pils birasını havaya kaldırdı. “Hiçbir şey şunun gibi soğuk bir arpa hoşafından daha iyi olamaz.”

Bay Karwendel’sa yanaklarını şişirmiş yiyordu. Ağzını şapırdatıyor, çenesindeki yağı ekmeğiyle siliyordu. “Lanet, bu nasıl bir tavuk! Böyle güzel bir şey! Bir de o kadar kolay yapılıyor, ha? Kahrolası Papagalli, yaşamayı biliyorsunuz siz.”

“La dolce vita!” diye bağırıp karısının elini öptü Gino.

“Si, si!” dedi Bay Karwendel. Kâsedden biraz daha patates aldı. “Triko-Trako. Masrafı da bizden çıkıyor.”

“Öyle mi? Niye?”

Annem, sigarasını yaktığı kömürleşmiş kibrit çöpünü tabağın kenarındaki bir marul yaprağının üzerine bıraktı. “Bu çok saçma Manfred.”

“Ne?! Hiç de değil. Şu etrafına bir baksana. Yani, Camillo ve... adın neydi? Ha evet, Gino, onlarla bir alıp veremediğim yok. Ama ya diğerleri? Eşekleri, keçileri dedelerine bırakıyorlar, buraya yerleşip kaymağını yiyorlar. Ha bire bebek yapıp çocuk parası alıyorlar, emeklilik hakları falan, hepsi var – yedikleri de makarnayla ekmek. Sonra bütün o biriktirdikleriyle memleketlerine dönüp kendilerine denizin üzerinde bir casa inşa ediyorlar!”

“Neden olmasın?” diye sordu annem.

“Neden mi olmasın! İyisin sen ya. Çünkü paranın ülkede kalması gerekiyor! Bizim güçlü markamız olmadan onlar tek

bir adım dahi atamaz... Al mesela jambon, Parma jambonu, Vestfalya'dan geldiğini biliyor muydunuz? Sizi kandırmalarına izin vermeyin! Bizim güzel Vestfalya domuzlarımız Alpler'den Parma'ya götürülüyor, tak, kafaları kesiliyor, tütsüleniyor ya da neyse işte sonra da İtalyan ürünü diye şarküterilere geri geliyor! Öyle işte!" Masanın üstünü gösterip parmağını şıklattı. "Ya da başka bir şey. Diyelim, sizin köy Camillo. Sırf örnek olsun diye. Orada elektriğiniz var mı?"

"Napoli'den gelmiyo mu o?"

"Ben de onu diyorum ya." Bay Karwendel karısının yedirmeye çalıştığı kızarmış sardalyeyi geri çevirdi. "Camillo? Oraya cereyan geldi mi?"

Elleri kucağında duran Gino, sonu gelmeyen upuzun bir makarnayı ağzına çekerken başparmaklarını birbiri etrafında döndürdü. Camillo bir puro yaktı ve iki duman halkası üfledi havaya.

"Cereyan?" Başını uysalca iki yana salladı. "Sadece güllerimiz var bizim."

Karwendel bir an şaşırdı. "Ne? Ne gülü. Anlamadın mı beni? *Elektrik* diyorum. Buzdolabı, ampul filan." Camillo başını sallayarak onayladı. "Ampulümüz var."

"O zaman cereyanınız da var."

"Hayır" dedi ısrarla. "Her yerde güllerimiz var."

"Elektrik olmayınca ampul ne işinize yarıyor?"

"Bilmem. Hiçbir şeye. Öylece bakıyoruz. Domuzlara yediriyoruz. Ve bazen, özellikle de âşık olduğumuzda, güllerin içinde çeviriyoruz onları." Camillo bir el hareketi yaptı. "Çok yavaş, çok nazikçe..." Çevresindekilere baktı. "Ve yanıyolar!"

Herkes susmuştu ve ben, bir kalp atımı süresince, annemin yüzünde mucizelere inanan, kalın örgülü genç kızdan bir şeyler gördüm yine; bir fotoğraf vardı. Bayan Karwendel'sa açık ağzında hâlâ bir sardalye parçasıyla gözlerini kapayıp, "Ay, Manfred! Ne güzeeel!" dedi.

Traska yalınayak kapıda duruyordu. Eşofmanının sağ dizi yırtılmıştı. Siyah saçlarında çimen ve iplik parçaları, elmacık kemiğinin üstünde bir sıyrık vardı ve tek kelime etmiyordu.

"Al işte bir İtalyan daha!" Bay Streep elini kaldırdı. "Merhaba Thomas, her şey yolunda mı?"

Sümüğünü çekmekle yetinip topunu soğuk sobanın üstüne koydu, annem ona döndü. “Ooo, yıldız forvet. O da gelmiş. İnsan iyi günler der.” Kardeşim onu hiç umursamıyor gibiydi. Sessizce bir ona bir buna baktı, annem Karwendellarin bardağına Chianti şarabı ekledi ve dedi ki: “Alışması için biraz zaman gerekiyor. Çocukken ben de öyleydim, aynı. Önce ağzımı açmazdım sonra da gazı yiyene dek çenem durmazdı.” Traska’ya dişlerinin arasından konuştu: “Git yıkan.”

O ise kafasını sallayarak reddetti. “Ne oluyor burada.”

“Kazandınız mı yoksa?” diye sordu Bay Streep.

Yine umursamadı, Gino’yla Camillo’nun yanından geçip Karwendellarla tokalaştı. Bunu yaparken anneme baktı ve “Param hâlâ sende” dedi.

Annem şaşırmamıştı, yapmacık bir neşeye çevresine bakındı. “Ha, öyle mi? Bilmiyordum.”

“Ben biliyorum ama” dedi ve Gino’yla Camillo’yu da selamladı. “Tschau, tschau, Bambini. Bu akşam lazım.”

“Tam sırası” dedi annem. “Çulsuz kadının cebinden ne alabilirsin ki?”

“Oo!” Bay Karwendel karnını kaşıyıp ağzını şaplattı. “Bunu...” Karısı kıs kıs güldü.

“İstiyorum!” diye hırlayıp masanın üstündekilere göz gezdirdi Traska. “Tamam.” Camillo yana kaydı. “Ama önce bir şeyler yemelin. Otur şöyle.”

“Hayır!” diye bağırdı annem. “O pis giysileriyle benim kanepeme oturamaz. – Ya gidip yıkanır üstünü değiştirirsin ya da mutfakta yersin!”

“Benimle tokalaşmıyor musun yoksa?” diye sordu Bay Streep. Traska anneme dik dik bakıp beddua ediyormuş gibi dudaklarını kıdırdı. Sonra masadan birkaç kızarmış kabak dilimi alıp odaya çıktı.

“Para, para” diye mırıldandı annem. “Nereden alınır, çalmadan.” Bir sigara daha yaktı, kibriti bana da tuttu ama hayır anlamında kafamı salladım ve evirip çevirdiğim Juno paketini elimden bıraktım.

“Daha yeni, dansta ödül aldın” dedi Bay Karwendel. “Oradan para gelmedi mi?”

Güldü. “Sadece üçün birini aldık. Sanki bizde yeterince yokmuş gibi.”

Bayan Karwendel bir kez daha kadeh kaldırdı ona.

“Ya, Liesel’cım söylesen ya: Şu Twist, nerden öğrendin sen onu?”

“Ah, çok kolay, öğrenmeye gerek yok. Sen de yapabilirsin.”

“Ben? Yoo! Asla.”

“Elbette yaparsın Marie. Bak şimdi!” Sigarası ağzının kenarında, sandalyesini geriye itip ayağa kalktı annem. “Bir ayağını öne atıyorsun ve ayakkabının ucuyla sigara söndürürmüş gibi yapıyorsun, böyle. Ellerinle kollarını da havluyla sırtını kuruluymuş gibi hareket ettiriyorsun, şöyle. Hepsi bu kadar. Bir yandan da aşağı, aşağı, sonra tekrar yukarı. Sonra diğer ayak öne, sigara söndürmece, çapraz kurulanmaca, aşağı, yukarı ve giderek daha hızlı.

Gino ellerini çırttı. “Dov’è la banda? Mùsica!”

“Evet” dedi annem “Ne güzel olurdu.” Radyonun yanındaki kutuyu açıp raflardan birkaç plak çıkardı. “Tek bir twist plağımız bile yok. La Luna; Heißer Sand; Marmor, Stein und Eisen bricht; hepsi de çok yavaş.”

“Peki bunların hepsini yalnız mı yapıyorsun?” diye sordu Bay Karwendel. “Dokunmadan falan?”

“Bu yeni moda!” dedi annem yine dans ederek, parmaklarını kucacağında birbirine geçirip ayakkabılarının iç kısmını birbirine sürttüm. “Özgürsün, nereye istersen dönebilirsin. Hadi, beyler!”

Gino’yu çekip kaldırdı, Camillo’yu da, Bay Streep de kalktı ve sessiz sedasız twist yapmaya çalıştılar. Gözleri anneme dikilmiş, önce yavaş, çekingen, gülünç derecede kaskatı. Ama sonra giderek açıldılar ve kardeşim elinde bir parça ekşili rosto, kanepenin üstüne atlayıp bağırды: “Müziği ben yapacağım.”

“Evet!” diye bağırıp parmaklarını şıklattı Gino. “Cantare! Volare!”

“Tanrım!” dedi soluk soluğa ve sandalyeyi itti Bayan Karwendel. “Kalkamıyorum!”

Camillo onu yukarı çekti, Traska karga sesiyle söylüyordu: “Twist again, o Baby, Baby twist again...”

O da dans ediyordu. Etin suyu kolundan aşağı akıyordu. Ama ona uzattığım peçeteyi görmezden geldi, annem Gino’yu dürtüp “Hızlı, daha hızlı, daha fazla bük dizleri! Kravatlar dönmeli!” Camillo’nun gömleğinin kolu pantolonundan çıktı.

“Pis again!” Traska lifli etten bir parça ısırdı. Sos, yastıkların, tığla işlenmiş örtülerin üzerine damladı, Bay Karwendel da ayağa

kalktı. “Vay canına, kalçayı çalıştırıyor!” dedi. “Kan dolaşımı için iyi.”

Daha canlı hareket etsin diye Gino’nun kolunu çekiştiren annemin arkasına yaklaştı dans ederek, kardeşim kanepede zıplarken döşemeden çatırtılar geldi.

“He, Baby let’s twist again, let’s moruklar sandığa girsin! Ou, ou, ou twist again, memelere vur gitsin!”

Annem aniden durup döndü. Diğerleri dans etmeye devam ediyordu.

“Az önce sana o üstündekilerle koltuktan uzak durmanı söylememiş miydim?”

Traska’nın tek yaptığı daha yukarıya zıplamak oldu. “Hadi ama tam havamdayım, uçuyorum. Üç gol attım. Hadi: Twist again...”

Annem onu gömleğinden yakaladı. “Ve şimdi, aşağıya iniyorsun!”

Düşmese de olurdu. Bağırdı ve kendini halının üstüne attı, annem ona doğru bir adım atıp tehditkâr bir biçimde elini kaldırdı. Traska, sakınmak için kollarıyla yüzünü kapadı ve tepinerek onu, kadını kendinden uzak tuttu.

“Bekle, görürsün sen. Bunu bir daha yapamayacaksın. Hepsini istiyorum, hemen! Bütün paramı! Çaldın onu benden, domuz. Kendi çocuklarının parasını çalışyorsun.”

Diğerleri dans etmeyi bıraktı. “Kavga etmeyin” diye mırıldandı Bay Streep.

Annem bir anda saç diplerine kadar kızardı.

“Kalk ayağa!” diye bağırdı. “Milletin içinde böyle saçmalıklar anlatma! Parayı senden *ödünç* aldım, bunu gayet iyi biliyorsun. Geri alacaksın, lanet olası yahudi seni.” Yumruklarını birbirine sürttü, yüzükleri tıkırdadı. “Neden bahsediyorsun sen.”

“Ödünç falan almadın!” diye bağırdı. “Resmen sormadan aldın. Kumbaranın yarığına bıçak sokup hepsini aşırdın. Kırk iki mark, kırk fenik.

“Yok ya! Orada mıydın? Nereden biliyorsun? Ve neden özellikle ben? Neden bir... hırsız değil. Ya da baban. Veya ağabeyin ya da bir başkası?”

Karwendellar oturdu, Gino’yla Camillo birkaç kâse ve tabağı topladı, yine kendi aralarında İtalyanca konuşuyorlardı, anneme baktım. Fark etmişti elbet ama gözlerini Traska’dan ayırmıyordu.

O ise, sırtı duvarda, yavaşça doğruldu. Kirli yüzünden gözyaşları akıyordu, yutkunup kekeleydi: “E çünkü, çünkü...” Alçak sesle kesik kesik soludu, devamını getiremedi.

Annem acı acı sırtıp kafasını kaldırdı. “Hadi o zaman!” Kolunu uzatıp kapıyı gösterdi, “Şimdi doğru banyoya! Misafirlerimiz var” dediğinde sesi yine kendinden emin ama pürüzlü çıkmıştı sanki.

Yüzünü yana çevirdi, Traska dudaklarını bir çizgi gibi sımsıkı kapadı. Tüm vücuduyla titreyerek, avucunda tuttuğu et parçasını haliya atıp üzerinde tepindi. “Çünkü içinde bir gulden de vardı!” diye bağırdı, neredeyse çılgılık atar gibi. “Hollanda guldeni. Onu sonra senin boş cüzdanında gördüm, seni, seni... Onu geri istiyorum, anladın mı, hepsini istiyorum, seni, anne olacak, sidikli aptal domuz boklu karı. Hemen şimdi, yoksa...”

Annem aniden öfkeyle ona döndü, elimde olmadan pantolonuna, genellikle ilk tokattan önce orada beliren sidik lekesine baktım. Onun yaşlarındayken bende de olduğu gibi. Ama Traska birdenbire sessizleşti, kaskatı kesildi, o anki görüntüden babamın kapıda durduğunu sandım. Ona çok seyrek vurmasına rağmen, aslında hiç vurmazdı, annemin dayağından daha çok babamdan korkardı. Ama kimse yoktu, annem bize bakıp elini ağzına götürdü, sivri tırnaklarını yüzüne bastırdı. Camillo alnını kırıştırdı. Yerimden fırladım.

Kardeşim sarkmış kollarıyla öylece duruyordu. Yüzü solgun sarımsı, ağzı hafif açıktı, donuk gözleri bir şey görmüyordu sanki, nefesini tutmuş gibi geldi bana. Bileğinde nabzını bulmaya çalıştım boş yere, bu durumda öyle şeyler yapıldığını sanıyordum, eli buz gibiydi. Adını seslendim, dürttüm: Tepki vermedi. Belki de verdi, başını sallamaya başlayarak. Dudağının bir köşesi hafifçe seğirdi, ince, sicim gibi bir tükürük aktı gömleğine, annem sessizce inledi, bir adım geri gidip ağzına dayadığı parmaklarının arasından fısıldadı: “Thomas? Tommi? Neyin var?”

“Yatırın!” dedi Bay Karwendel, karısı haç çıkarttı.

Kardeşimin sağ göz kapağı doğuştan hafif felçliydi. O yüzden bir diğer lakabı da, en azından birkaç yıl önceki başarılı bir operasyona kadar, düşükgözdü. Şimdi yüzü şiddetle seğirip, sanki oradan bir şey uzaklaşıyormuş gibi giderek daha fazla yabancılaşıırken göz kapağı yine aşağı düştü, zayıf omuzlarından tutup sarstım, bağırdım.

Aniden korkuyla sıçradı. “Hı? Ne oldu? Evet...” Korunmak istercesine ellerini kaldırdı, titreyerek nefesini tuttu, çevresine bakındı

ama bir şey görmüyor gibiydi. “Geri istiyorum” diye fısıldayınca annem sandalyeye çöktü.

“Ne var?” diye sordu babam birden odaya dalıp. Kömür tozuyla çevrelenmiş kocaman gözleriyle ürkmüş ve çaresizce bize bakıyordu, parmaklarını eskimiş pamuklu bebek bezine sildi. – “Ne oldu?”

“Sürücü eğitmeni” dedi Pavel onu aldığımda. “Bu iyi bir meslek olurdu! Bütün gün arabada oturacaksın, genç kadınlar seni acemi parkurunda dolaştıracak. Kendilerini hızlı ve ucuz bir şekilde sınava hazırlaman için her şeyi yaparlar. Vay canına, düşünsene! Yanındaki suni deri koltuğun üstünde sürekli genç bacaklar. Çıldırım Oller. Sürücü eğitmenliği iş bile değil benim için.”

“Sen şimdi ehliyeti aldın mı, almadın mı?” diye sorunca kafasını salladı. “Bir teori dersim daha var. Ama motor eve geldi bile. Bakalım mı?”

Başımı sallayarak kabul ettim, Fuchsbau’ya gidip iki şişe birayla geri geldi. “Siyah” dedi. “Siyah Zündapp, henüz modifiye edilmedi. Madam önce kırmızı alacaktı, çok daha iyi olurdu. Bunun için biraz dişli olmam gerekiyordu.”

“Böyle bir mopet pahalı mı?”

“Yenisi mi? Oha. Çıraklık parasıyla alamazsın. Benim ihtiyar da almazdı. Anneannemin çorbada tuzu olmasa...”

Hobi bahçelerinin arasından giderken derin bir nefes aldı.

“Şu kokuya bak! Ya da bakma daha iyi, en iyisi sen bana bir sigara ver. Çalılıktan birkaç leylak salkımı koparıp burnuna tuttu. “Bahar da insanı azdırıyor resmen. Şu senin sınıftaki karıdan ne haber, hani şu Christel Hühnerbein’dan ya da her neyse işte. Yine âşık mı sana? Değil mi yoksa?” “Bilmem. Değil galiba.”

Daktilo dersinde yanıma oturmuştu. Masaların önünde sandalye değil döner taburelerden vardı, Christiane Schneehuhn, buruşturmamak için, külotunun üstüne oturacak şekilde kaldırdı eteğini. Bu arada omzunun üstünden bakıyordu, hemen kafamı çevirdim. Ders programında bakmadan yazma vardı ve sınıf kararır kararmaz –otomatik jaluzi– parmaklarını yüzümde, dudaklarını gözkapaklarımda, yanağımda, ağzımda hissettim. Ve birden dilini, sıcak ve güçlüydü, biraz da pütürlü gibiydi. Ürküp geri kaçtım.

Sonra dikte edildi, öğretmen sıraların arasında geziniyordu. Karanlıkta temel konumu bulamadım ama tıktırıtlarımın da diğerle-

rinden geri kalmasını istemiyordum. O yüzden ben de genel ritme uyup rastgele tuşlara bastım ve hatta satır sonlarımın diğerleriyle aynı anda çınlamasını sağladım. Jaluziler kalkıp da herkesin yazısını kontrol etmesi gerektiğinde kalemi elime almadım bile.

Bu durum öğretmenin dikkatini çekti. Aslında çoktan emekli olmuş, beyaz saçlı, sürekli yelekli takımlar giyen bir adamdı ve neredeyse sigara içen her öğrenciye bir kez olsun şunu söylemişti: “Askari² gibi kokuyorsun.” Askarının ne olduğunu kendisi de bilmiyordu, en azından ona ilişkin soruları hiç yanıtlamıyordu. Kâğıdımı daktilodan çıkardı. “İlginç” deyip yorgun bir ifadeyle pencereden baktı. İhlamurların arkasında güneş, gümüş grisi kravatın üzerinde bir parça yeşil iz. “Bu ne böyle? Bir uzaylıya aşk mektubu mu?”

Omuzlarımı silktim, kâğıdı yırtıp not aldı, onca nottan biri daha. “Çünkü sendeki bu vasıflarla bir dünyalıyı etkilemen pek mümkün değil.”

Christiane güldü ama ağzını eliyle kapadı hemen. Teneffüste Barbara Quasny’yle sigara köşesine gittiğimde de kızlar alınlarını kırıştırıp dik dik baktılar ve ses çıkarmadan konuşuyorlarmış gibi dudaklarını kımıldattılar. Sonra sigara izmaritlerinin ucundaki ateşe fiske vurup kol kola avludan çıktılar.

“Herife cevabı yapıştırmalıydın” dedi Pavel. “Ben bilirdim o sefile ne diyeceğini.”

“Sen, evet... Ama benim aklıma hep sonradan geliyor güzel cümleler.”

Omzuma vurdu. “Ya, forget it. Uygun yanıt vermeye hazır olmamak, bence bu en iyi yanıt, öyle değil mi? Ha bu arada şu fıstık, Doris işte, yine çıktı ortaya. Pres fabrikasının önündeydi, benimle bira içmek istedi.”

“E sonra?”

“Öylece yürüyüp gittim işte. Kız iyi değildi, emmedi. Şimdi dikkat etmemiz gerekiyor, senle benim. Çünkü ona tecavüz ettik. Acımasızca, oynamadan. Bunun da bir sonucu olacaktır.” Durdum. “Tanrı aşkına! Ne diyorsun sen!”

Ama Pavel yürümeye devam edip leylakları havaya fırlattı. “Ya, Oller, seni hafife almamak gerektiğini biliyordum zaten. Ne yere

2 Askari: Avrupalı sömürge birliklerindeki Afrikalı yerli asker ya da polisler verilen isim (ç. n.).

bakan yürek yakanmışsın. Hayatında bir kere bile dzşme, sonra git tecavüzcü ol.”

Garaj kilitliydi, sac kapıyı gürültüyle tekmeledi. Sonra evin kapısına çıkan küçük merdiveni koşarak tırmandı ve durmaksızın zile bastı.

“Nerede!” Ancak korkmuş annesinin yanıtını beklemedi. Duvardaki yamru yumru dolabı hırsla açtı. İçi kadife kaplıydı ve asılı anahtarların sallandığı yerde pirinç renkli üç ay parıldıyordu. O an askılarda yalnızca birkaç paket lastiğı asılıydı, koşarak oturma odasından geçip balkona çıktı, bahçeye doğru bağırdı: “Anahtar sende mi?”

Babası bir sebze tarhını apalıyordu. Mavi bir iş elbisesi giymişti, ağızında elle sarılmış, snmş bir sigara izmariti vardı, duymamış gibi yaptı. Bana el salladı. “Merhaba Simon. oktandır görünmüyorsun. Kardeşin nasıl?”

Sesi ikili gibiydi. Oğlundan biraz daha uzun ama onun kadar zayıftı, aynı kısık mavi gözlere sahipti ve Pavel’in her defasında şaşırtan gücünün –merdiveni birinci kata kadar ellerinin üstünde tırmanabiliyordu– onda da olduğı seziliyordu. “Gördüğün gibi bahçeyle uğraşıyorum Simon. On saatlik parça içinden sonra bu ne ki. Burayı geçen hafta oğlum apalayacaktı ama maalesef randevusu vardı. Eh... şuradaki çevresi kalıplanmış gübre çukuruna da çoktan beton dökülmüş olması gerekiyordu. Ama nezaket gösterip bu işi yapmaya hazır olduğunu söyleyen oğlumuzun kesin başka bir işi ıktı. Muhtemelen araya bir dans etkinliğı girdi. Anlayabiliyorum. Bir ara tekrar eğlenebilmeyi ben de çok isterim. Ama biliyor musun, fazla mesai yapmam gerek. Evin taksitlerini deyebileyim diye. şimdi de bu çapa işi...”

“Garajın anahtarını ver bana!”

Durdu, hafifçe sallandı. “Bak sen, işte oğlum! İyi günler. Ne istemiştiniz acaba?” Elma bahçesinin kapısını gösterdi. “Ses tonunu alaltabileceğini bir yana bırakırsak: Garaj açık. Her yer açık.”

“Saçma sapan konuşma. Anladın ne demek istediğimi. Simon’a motoru göstermek istiyorum, hem de nde, girişte, burada sebzelerin içinde değıl!”

Bay Schönrock kafasını iki yana salladı, yavaşça toprağı eşeledi. Temkinli görünmekten hoşlanırdı.

“Dikkat et genç adam, o kadar da basit değil. Herkes istediğini yapabilir, tamam anladık. Ama insanlar bir arada yaşar. Ve bir arada yaşarken de, aile içinde olsun, dostlukta, hatta bir dernekte olsun –Simon, sen masa tenisi derneğinden bilirsin–, belli kurallara... kanun demek istemiyorum ama kural, evet, oyunun kurallarına uymak gerekir. Öyle değil mi? Küçük bir örnek, bir çeşit fabl. Biliyor musun, ben sizin yaşınızdayken...”

Ancak Pavel arkasını döndü, kolunu kaldırıp bira şişesini duvara fırlattı. Çiçeklerin üstüne köpük sıçradı. “Lanet olsun, kapa çeneni!”

Bay Schönrock istifini bozmadı. “Ah, öyle mi? Yoksa n’olur?” diye sordu. “Konuş hadi. Yoksa bir tane çıkar mısın bana? Kendi öz babana mı vuracaksın?” Çenesini kaldırıp kollarını açtı. “İyi o zaman, gel hadi! Çekinme, güçlüsün sen. Gel, al küreği, patlat kafamı, bitir işimi! Çünkü anahtarı almak istiyorsan bunu yapman gerekiyor.”

Elimi Pavel’in omzuna koydum ama sonra hemen çektim. Alevlenmiş nefretiyle yaşlanmıştı sanki, artık kimseyi tanımıyor gibiydi, beni bile. Mırıldandım: “Hadi moruk, sakın ol!” Bir an için gözlerini kapatıp derin bir nefes aldı. Beti benzi atmış, dişlerini sıktı, çömelip taş döşemenin üzerindeki cam kırıklarını toplamaya başladı.

“Böyle de olmaz ki” diye fısıldadı annesi arkamdan. “Dün gece aldı gitti onu. Her yerde dolanıyor, ehliyet yok, plaka yok, sigortasız, düşünsene. Üstelik daha on altı bile değil. Ne sanıyor bu. Kim bilir bize neye mal olurdu, öyle birden...”

Balkonun diğer ucunda Pavel ayağa kalktı, annesinin aniden susmasına anlam veremedim. Kadın sıkıca rüzgârlığıma tutundu, kocası küreği bir kenara attı, tarhın üzerinde tökezleyip ipi kopardı. İkisi de bana yabancı olan bir şey görmüş gibiydiler Pavel’de, o ise kafasını kaldırdı, belli belirsiz gülümsedi. Ateşi varmış ya da aniden ağlayacakmış gibi gözleri parlayarak, kimse ona yetişmeden, cam kırıklarıyla dolu ellerini yumruk yaptı. Çok hafif, neredeyse duyulmayacak bir gıcırtı. Kan yok. Ağaç yapraklarının üzerindeki gökyüzüne baktı, topuğunu şöyle bir yere vurup yumruklarını biraz daha sıktı. Cam parçaları parmaklarının arasından kayıyordu.

Maaş zarfı masanın üstünde duruyordu hâlâ. Annem kollarını babamın beline dolamış, başını omzuna yaslamıştı. Güneş ışı-

ğı. Kuzinenin kromlu kısımları parlıyordu ve açık odun kömür çekmecesinde birkaç gül yaprağıyla bir sigara paketinin şeffaf ambalajı vardı.

Kuzinede uzun zamandır yemek pişmiyordu. Üzerine bir şeyler koymak ya da bir şeyler hazırlamak için kullanılıyordu ve annemin önceden, yemekleri sıcak tutmak için kullandığı köşede yeni bir akvaryum duruyordu. Çerçevesiz ve anca bir ayakkabı kutusu kadardı. Dibinde beyaz taşlar, aralarında tek bir su bitkisi vardı. Üzerine düşen eğik güneş ışınlarıyla bitki, yeşil bir ışık gibi şeffaftı sanki ve yaprakların arkasında bir balığın silueti görünüyordu. Annem sivri tırnaklarından biriyle camı tıklayınca hayvan hızla oraya seğırtti. Gri, en fazla başparmak büyüklüğünde ve bir madeni para gibi yassıydı, siyah kırmızı gözleriyle bön bön akıyordu. Tüle benzer kuyruğunda yarıklar ve delikler vardı.

“Bunun ne özelliğı var?”

Yanıt vermediler. Babam gülümsemekle yetinip bir baş hareketiyle kuzineye biraz daha yaklaşmamı işaret etti. Hiç gülümsemedi, olağanüstü bir şey olmuş olmalıydı, elbezi askısını tutup öne eğildim. Ve ben de gördüm.

Miniciktiler, kurşunkalem ucu gibi ve güneşte yüzerken neredeyse şeffaf. O zaman yalnızca şaşırtıcı büyüklükteki gözleri, siyah kırmızı noktalar fark ediliyordu, yüzlerce. Gölgenin içine kayarken bir anlığına ışığı beraberlerinde götürüyorlardı sanki, su altındaki kıvılcımlar gibiydiler.

“Bunu görmek lazımdı, Simi. Anneden nasıl çıktıklarını! Nabızıyla dışarı atıyormuş gibi, tekrar tekrar, her defasında daha fazla. Tanrım, bunların hepsi nereye sığıdı? O küçücük karna mı? En az...” Durakladı, babama baktı. “Ne kadardırlar acaba?”

Babam başını aşağı yukarı salladı. “Sıcaklık önemli. Su çok soğuk olmamalı. Çocuklar için aldığımız banyo termometresi duruyor mu, hani şu mavi olan, yüzen?” Annem düşünüyor gibiydi, maaş zarfını önlüğüne koydu. “Neden diğerleriyle birlikte değiller?” diye sordum.

“Büyük akvaryumda mı? Öyle olsa çoktan ölmüşlerdi.” Koriorda babamın peşinden gitti. “Baba yavruları yer. Biz bir saat uza-nacağız, duyuyor musun! Traska futboldan gelince ayakkabılarını çıkarsın. Sakın o çivili ayakkabılarla dolanmasın yine burada!”

Yerleşimde öğle sonrası sessizliği, sokakta hiç kimse yok, köpek yok, Lüksemburg radyosunu açıp çantadan defterlerimi çıkardım. Bir yerlerden dondurma arabasının çanı duyuldu ve kısa bir süre sonra tuğla evlerin arasından krom kaplı kapaklar parladı. Bütün ceplerimde bozuk para aradım ama bulamadım. Annem sigaralarını yatak odasına almıştı, ben de muhasebe tablolarına baktım, alçak sesle mızıka çaldım. Sonra defterlerimi kapadım, bir muz yiyip dolaptan bir kaşık aldım ve akvaryumun içine daldırdım. Büyük pleksiglas salata kaşığıydı, yavru balıklardan bir tekini bile yakalayamadım, canavarlar fazla çevikti. Onun yerine bitkiden birkaç yaprak kopardım. Suyun yüzeyinde dolanıyorlardı, anne balık onlara davetsiz misafirlermiş gibi kötü davrandı. Sonunda gardirop aynasının önüne gidip ağzımı sazan gibi açtım ve pleksiglas yuvarlağı sağ gözümün önüne tuttum: Kocamandı.

Babamı duymamıştım. Yalınayaktı ve üstünde sadece pijama pantolonu vardı. Annem arkasında, yarı açık yatak odası kapısında durmuş sabahlığının göğsünü kapatıyordu. “Kim kurcaladı benim komodinimi?”

Salata kaşığını ayakkabı dolabının üstüne, elbise fırçasının yanına koydum ama sonra yine aldım. “Ben yapmadım.”

“Fotoğrafları kim aldı peki?”

“Hangi fotoğrafları?”

Babam gözlerini kısıp baktı bana.

“Yandılar.”

“Yandılar mı? Neden? Kim yaktı?”

“Ben yakmadım.”

“O zaman Traska. Niye peki?”

Omuzlarımı silktim. “Günah olduğunu söyledi.”

Babam burnundan nefes verdi. “Sen ne yaptın peki? Neden kardeşinle ilgilenmiyorsun?”

“Daha hızlıydı.”

Babamın beni dövme istediğini hissetmiştim, kocaman ellerini kaldırıncı elimde olmadan bir adım geri gittim. Oysa o parmaklarıyla saçlarını tarayıp anneme döndü. “Yanmış...”

Annem diziyle kapıyı tutuyordu, ağzına bir Juno sıkıştırdı. “Saçma! Buna kendin bile inanmıyorsun. Uyanık serseriler. Para için yapıyorlar, her türlü iddiaya varım. Aah ah, bunları hak edecek ne yaptık. Kendine ait bir çekmecen bile olamıyor.” Çakmakla tehdit

etti beni. “Ama görürüz! Elbet bir gün çıkar o resimler. Böyle şeyler her zaman tekrar ortaya çıkar. Vay be, güya edepsiz olan bizmişiz!”

Babam dönüp kafasını iki yana salladı. Elmacık kemikleri seğirdi. Anneme başımla işaret edip iki parmağımı ağzıma götürdüm, kızgın bir şekilde çantasını karıştırıp paketi koltuğun üstüne attı.

Yere bakıyor, kıllı göğsünü kaşıyordu. Kolları ve omuzları, kömür tozunun mavi siyah renklendirdiği, irili ufaklı sıyrık ve yara izleriyle doluydu, kısa bir an gözlerini kapayıp yutkundü. “Tanrım. Üstelik o fotoğraflar benim değildi. Ödünç almıştım, bir arkadaştan.” Bana baktı. “Ne diyeceğim şimdi ben ona...”

“Gümüşün kendi damarı ve altının arıtıldığı bir yer vardır. Demir topraktan çıkarılır, bakır taştan eritilir. İnsan, karanlığa son verir ve karanlık derinlerde saklı olan taşı sonuna kadar araştırır. Maden ocağı insanların yaşadığı yerin uzağında açılır; unutulmuş, ayak basılmamış yerlerde, insanlardan uzakta asılır ve sallanırlar. Üstünde ekmek yetişen toprak, derinde ateş gibi altüst edilir.”

Yanık kibrit çöpüyle o kısmı işaretledim ve içine ayrıç olarak birkaç şeker kâğıdı koyduğum İncili tekrar mutfak dolabına koydum. Sabah tam okula gidecekken kapımızın önünde siyah bir Volkswagen durdu, işyeri güvenliği üniformalı şoför bana doğru el sallayıp adımı seslendi. Başımı sallayarak onayladım.

Sabah vardiyası henüz yeni başlamışken maden ocağı çökmüştü. Gaz patlaması. İki madenci ölmüş, ikisi kayıp, biri de hâlâ ölüm tehlikesi altındaydı. Çelik destekler yüzünden babamın iki bacağı da kırılmıştı.

“Hastaneye gitmeyeceğim” deyip çoraplarını aşağı yuvarladı ve karton şeritleri bir kenara attı Traska. “Onu ziyarete gitmeyeceğim.”

“Hem de nasıl gideceksin” dedi annem. Aynanın karşısında rujunu tazeledi. “Yeni futbol ayakkabısı istemeyi biliyorsun ama.”

Her akşam olduğu gibi kömür çıkarma kulesinin ışıkları yanıyor, soğutma tesisinin beyaz buharı eflatun gökyüzüne yükseliyordu. Bir kamyon şoförü kornaya bastı, tepemizde çalan koca bir org, Pavel gidonun üzerine iyice eğildi. Ben de öne eğildim, sol şeride geçince arkamızda aniden bir Mercedes belirdi ve fırtına gibi şimşekler saldı üzerimize.

Pavel bağırarak bana bir şeyler söyledi ama anlamadım. Modifiye araç, birazdan bir şeyler ters gidecekmiş gibi sesler çıkarıyordu, kafasıyla hız göstergesini işaret etti. İbre sona, yüz yirmiye, dayanmıştı, ağzımı açıp kafamı ileri geri salladıkça hızdan yanaklarım dalgalanıyordu. Çocuklar köprülerde durmuş el sallıyorlardı.

Yol ayrımında şose yola saptı ve yavaşça iş makinelerinin açtığı çukurlardan, seraların, otlakların önünden geçti. Uzun bir dizi halinde sıralanmış kare biçimli yetiştirme göletlerinde balıklar sürekli yukarıya, son ışığa doğru zıplayıp duruyordu, bahçelerde mangal ateşlerinin dumanları tütüyordu, ahşap çatıklı bir evin önünde kuyruğundan bir ıhlamur ağacının gövdesine çivilenmiş ölü bir tilki asılıydı. Bir lokantanın park alanında durup indik. Pavel anahtarı çevirip farı optü.

“Ernst ve Anne’nin yeri” Lokanta hemen hemen boştu. Kapının yanındaki oyun makinelerinin önünde bir sarhoş sallanıyor, parasını atacağı yarığı bulamıyordu, bar tezgâhında beyaz iş elbiseleriyle bir adam oturmuş alçak sesle lokantacıyla sohbet ediyordu. Kösedeki bir masaya, üzerinde tek bir ampulün yandığı, araba tekerleğinden yapılmış kocaman bir avizenin altına oturduk.

“En müthişi bu değil mi?” diye sorup bir sigara yaktı Pavel. Yolculuğun rüzgârından yanakları kızarmıştı. “Duyguların en şehvetlisi? Gaza bir basıyorsun birkaç dakikada uzaklardasın. Kuş uçmaz kervan geçmez bir yerde. Özgürlük bu Oller. Bunun için hangi kadın olsa bırakırım. Ya sen?”

“Bilmem” deyip lokantacıya el salladım. “Ben normal değilim galiba. Mopet, araba ya da otobüs, hepsi beni tutuyor. Kusacak gibi oluyorum.”

Sırıttı. “Amma da hassassın. Tek bir çaresi var: Kendin süreceksin. Bir an önce öne geç.”

“Çıldırдың mı? Ehliyetim bile yok.”

“Onu benden alırsın” deyip o da el salladı.

Lokantacı bu tarafa baktı ama yerinden kıımılamadı. Boyacıyla zar atıyordu, içkisini kafaya dikmeden önce o da şöyle bir dönüp baktı. “Belki de burada farklı bir dil konuşuyorlardır” diye fısıldadı Pavel. “Nereden baksan Kirchhellen’deyiz. Sor bakalım bira nasıl deniyormuş, iki tane söyle bize.”

Ayağa kalkarken kazayla mavi, plastik bir köpek maması kabına çarptım. Boştu, salonun ortasında kayarak şemsiyeliğe çarptı, oyun

makinesindeki adam kafasını iki yana salladı. Lokantacı da kaşlarını çattı, purosunu bırakıp deri bardağı eline aldı.

“Kusura bakmayın” deyip elindekini tezgâha öyle sert vurdu ki bardak yamuldu. Sonra da zarları sayıp kulağının arkasından bir kalem çıkardı. “Ama lokantamda bu kadar uzun saçlı insanlara servis yapmak istemiyorum.”

Beni kastetmiş olamazdı. Daha yeni, önceki gün berberdeydim, yuvarlak kesim, fazlasıyla kısa. Pavel’in rüzgârla savrulmuş bukleleriyle gömlek yakasına en fazla iki parmak kadar yayılmıştı. Mama kabını yerine koyup masaya döndüm. “Gel” dedim. “Buradan bir şey alamayacağız. Değişik görünüyoruz.”

“Bir dakika.” Ayağa kalktı, kül tablasındaki sigara izmaritini alıp söndürdüm ve tısladım: “Olay çıkarma. Başka bar mı yok.”

Biz bar tezgâhının önünden geçerken boyacı sümüğünü çekti, Pavel durup ona sordu: “Yanına hardal ister misin?”

“Kaybol” diye homurdandı lokantacı, oyun makinesindeki sarhoş dönüp baktı. Üstünde bir denizci kazağıyla bacakları cepli, yeşil bir pantolon vardı.

“Kavga çıkarmak isteyen biri mi var?”

“Yok” deyip Pavel’i çektim. Ama adam önümüzde durup kapıya gitmemizi engelledi. Bizden, babamdan daha uzundu, gri saçları briyantınli, göz altları torbalıydı ve kemerinin, sahte bir mermi kemeri idi, üstünden kocaman göbeği sarkıyordu.

“Kim ulan kavga çıkarmak isteyen, ha?” Pavel’in sargılı elini gösterdi. “Boksör müsün sen?”

Ve kimse yanıtlayamadan, “Ben öyleyim ama. Bak şimdi!” Bize doğru bir adım attı, kıllı yumruğunu burnumun dibine tuttu. “Mezarlık kokuyor, değil mi? Birinci lig. Yanıp tutuşan kömürleri bununla küle döndürüyorum. İnanır mısınız?”

Evet der gibi başımızı salladık.

“Sizi uyarayım. Bununla bir delikli tuğlayı parçalarım. Bununla on iki inçlik bir hoparlörü çerçevesiyle dümdüz ederim, yetişkin bir öküzde narkoz etkisi yaparım. İnanır mısınız?”

Başımızı salladık.

Alnını kırıştırıp yere tükürdü. “Siz de her şeye inanıyorsunuz be, göt herifler.” Sonra parmaklarını sıklatıp bağırды: “Boksör arkadaşlarıma iki birayla iki korn. Ama bugün getir ha!”

Bar taburelerine oturduk, Eckstein paketini uzattı bize.

“Nereden geliyorsunuz? Şehirden mi?” “Hangisinden?” diye sordum.

“Fark eder mi?”

İçkiler geldi, kadeh tokuşturduk. Yine Pavel’in ellerini gösterdi. “Bu şekilde tilt oynayabilir misin?”

Küçük bir yudum aldım içkiden. Yanımdan geçip yan odaya giderlerken “Bırak kazansın” diye fısıldadım. Ama sarhoş bize döndü ve bir an dehşet içinde kalıp, bir şeyler duyduğunu sandım. Bana bakıp oyun makinesini, bozuk para dolu bölmeyi gösterdi: “Sen de benim için oynayacaksın. Öylece bırak dönsün. Elmalar, limonlar, joker – tamam. Ama kiraz gelirse bas. Kirazlar bana hep kötü şans getirdi.”

Pavel eve şose yoldan gitti, öne eğilip yanağını sırtına dayadım. Schnaps neredeyse bezelye çorbası kadar iğrenç gelmişti bana ve yolda ağaçların hızla yanımdan geçmesi de midemi bulandırıyor. Ama gözümü kapayınca da dümdüz cadde lunaparktaki tren yoluna dönüşüyordu ve içimde bir şeyler tehlikeli bir biçimde yükselmeye başlamıştı.

“Uyuyor musun?” diye bağırdı Pavel. “Arkamdan düşme sakın.”

“Merak etme” diye karşılık verdim. “Uyuyamayacak kadar kötüyüm.”

Bunun üzerine gazı kesti, ineklerin otladığı bir çayırılığın önünde durdu. Sıvı gübre kokuyordu ve hayvanlar karanlıkta kocaman bir ağacın altında beyaz lekeler halinde belli belirsiz seçiliyordu. İndi, gidonu sıkıca tutup “Hadi öyleyse: Öne kay.”

“Kafayı mı yedin? Sürmek istemiyorum. Üstelik sarhoşum.”

“Bir yudumcuk biradan mı? Çok komik. Hadi Oller, bir gün nasıl olsa öğreneceksin.”

Viteslerin yerini gösterdi, az çok fikir edinmem için biraz gaz verdirdi. Sonra debriyaja bastı, bıraktı, ben de aynısını yaptım.

“Daha yavaş” dedi. “Yoksa ayak marşı yaparsın.” El hareketini tekrarladım, beğendi. “Hadi o zaman: Birinci vites!” Debriyaja bastım, ayağımı pedala koydum. – “Gaz.” Hafifçe döndürdüm. – “Şimdi yine debriyaj.” Yavaşça bıraktım.

“İşte ya!” Elleri hâlâ seledede, hareket eden mopetin arkasından koştu Pavel: “Süper gidiyor! Sallanma öyle, kendini onun gücüne bırak. Şimdi yine aynısı: Debriyaj, ikinci vites, gaz, debriyaj...”

Beni bıraktı, anlamadığım bir şeyler bağırdı. Motor kükredi ve birden farın ışığı ağaç tepelerini yaladı. Bir an için iki baykuş gözü ve içlerindeki parıltıyı gördüğümü sandım, cam şingirtisi duyuldu ve ardından çalılığın içinde yatıyordum, mopetse Pavel yanıma gelmeden, tüten motoruyla mıcırı sıyırarak biraz daha gitti.

“Lanet olsun, gerçekten bu kadar salak mısın? Debriyajdan önce gazı bırakman gerekiyor tabii ki!” Acımasa da kolumu ovuşturdu. “Ama bana bunu söylemedin...”

Zündapp’ı bir sokak lambasının altına çekti. Krom kaplı benzin deposu yamulmuştu. Farın camı kırılmıştı, çamurluklardan biri eğrilmiş, boya yer yer çizilmişti. Jant tellerinden çimenler sarkıyordu. “Eh, hâlâ çalışıyor. Hepsi düzeltilebilir.”

Motoru doğrulttuk, frenlere baktı ve marş pedalına bastı, tekrar tekrar. Nihayet motor çalıştı, egzozdan biraz kıvılcım çıktı. Pavel oturdu ve bana bir şaplak attı. “Hadi bakalım beceriksiz. Sabah erken vardiyam var.”

Ne diyeceğimi bilemiyordum, yola, mıcırların üstündeki ışık dairesine baktım, sanki orada bir özür varmış gibi. Ama oradaki tek şey bir gece kelebeği idi ve gri kahverengi desenli kanatlarını yavaşça kapadı. Bir parça metalin, alüminyum olsa gerek, üstünde duruyordu, Pavel de görmüştü şimdi onu. Vites pedalı. Motordaki, ucu kırılmış kısım hareket etmiyordu, alçak sesle küfretti, tekrar inip parçayı cebine attı.

Yağmur yağmaya başladı. Bir taş atımı uzaklıkta bir köyün başlangıcı, karanlık bir çakıl ocağının kenarında birkaç ev vardı. Kavşaktaki otobüs durağında oturup bir sigarayı bölüştük. Benim olduğum tarafta çatıdan su sızıyordu, dışarı fırlamış katranlı kâğıdın kenarında inci gibi damlalar sıralanmıştı. Pavel’e biraz daha yaklaştım, başımızın üzerindeki yağmur damlarının ince tıktırtıları benim gibi onu da yormuştu. O küçük kabinin içinde az daha uyu-yakalacaktık. Ama rüzgâr yandaki ağacı salladı ve bir dal tahtalara süründü, korkuyla sıçradım.

“Kiraz ağacı olmalı” diye mırıldandım.

“Niye?”

“Kirazlar bana hep kötü şans getirdi.”

Yağmur dinmedi, bir saat sonra bile. Pavel, mopeti tutan yan ayağı kaldırdı, debriyaja bastı ve birlikte, o gidonu, ben arka bagajı

tutarak aracı gecenin karanlığında ittik. Tepemizde bir yerlerde kocaman kanatların hışırtısını duydum.

Mutfağımızda hâlâ ışık yanıyordu, evyenin üstündeki küçük lamba; eve girdiğimde annem banyo kapısının önünde duruyordu. Elleri sabahlığının ceplerinde, yorgun gözlerini kocaman açıp baktı.

“Nereden geliyorsun? Odanda değil miydin?”

Saatine baktı. “Saat beş!”

“Biliyorum” deyip dolaptan sütü aldım ve kutudan bir yudum içtim. Sonra da ağzıma birkaç dilim salam tıktırıp homurdandım: “Balıkları besledin mi?”

“Elbette. İhtiyar gibi konuşuyorsun. Hadi yatağa.”

Koridora baktım. “Pompa neden çalışmıyor peki?” “Ne? Ah, unutmuşum ya. Çok ses çıkıyor. Uyunmuyor.”

Akvaryumun gece lambası ve radyonun kadranı dışında oturma odası karanlıktı, ondan da ses gelmiyordu gerçi. Kanepenin önündeki sehpa da bir termos, ekmek paketi ve iki elma vardı. Altındaysa içine çorap tıktırılmış bir çift ayakkabı. Köşede bir sigara usul usul yanıyordu. Neredeyse tavana erişmiş, annemin yapraklarını her gün parlattığı kauçuğun altında Gino oturuyordu.

“Merhaba!” deyip pompayı çalıştırdım. Bitkilerin arasından inci taneleri gibi oksijen fışkırdı. Yüzünün yarısı gölgede kalan Gino karşılık vermedi. Sigarasını söndürdü. “Sabah vardiyasında mısın?”

Hafifçe öksürüp evet anlamında başını salladı. “Ya sen?” diye sordu kısık sesle. “Okula mı?”

“Yok ya!” Esnedim ve geçerken soğuk sobanın üstündeki karanfilleri okşadım. Annem banyoda bir sprey sıktı.

“Bugün okulu kıracağım.”

Yeteri kadar sandalye yoktu. Odada toplam sekiz adam yatıyordu, aynanın yanında sırayla asılmış havlu ve banyo keselerinin üstünde isimler vardı. Duvarda bir haçın altında, sonradan asma kilit takılmış, eğri büğrü sıralanmış dolaplar. Masanın üzerinde yıpranmış bir deste iskambil kâğıdı, bir *Bild* gazetesi, yuvarlak lambanın altında bal rengi bir yapışkan bant. Sessizlik olduğunda bir sineğin vızıltısı duyuluyordu. İki yatağın etrafı ince, yarı saydam plastik, hareketli bölmelemlerle kapatılmıştı. Ardında fısıltıyla konuşuluyordu ve ara sıra örtüye sürünen bir fincan sapını ya da bir elin parmaklarını görüyordum.

Babamın komodini tenekedendi. Beyaz boyası dökülmüş, tekerlekleri gıcırdıyordu ama üst kısmı yatağın üstüne döndürülebiliyordu. Dondurma kabını üstüne koyup karton kapağını açtım, kaşığı kılıfından çıkarmaya çalıştım. Elleri titriyordu. Tırnaklarının altında hâlâ kömür tozu vardı, düzgünce taranmış saçları da donuk ve kirli görünüyordu.

Annem yatağın ayakucunda duruyordu. Şarap kırmızısı tayyörünü giymiş, beyaz bluzunun yakalarını ceket yakalarının üstüne çıkarmıştı. İnci küpeleri kolyesinden biraz daha açık renkliymiş gibi geldi bana, babamın yukarıya kaldırılmış bacağına inceliyordu. Sarğıdan dışarı taşan parmaklar dezenfektan yüzünden kahverengiydi, sol ayağındaki alçının diz hizasından gümüş teller yükseliyordu. Yatağının altında yarı dolu bir idrar şişesi vardı.

Karton kapağı lavabodaki çöp tenekesine attım. Annem büyük pencereden dışarıya bakıyordu. Koridorda dudaklarını boyamıştı, özenle saçlarına, yeni yapılmış permasına dokundu, yan yatakta yatan hasta “Kraliçe gibi görüyorsunuz” dedi.

Gülümsedi. “Teşekkür ederim. Adım da Elisabeth zaten.”

“Biliyorum” dedi adam elini sallayarak. “Bana ziyaretçi gelmiyor artık. Hepsini gömdüm.” Sonra göz kırıp başpamağıyla bölmeleri işaret etti. “Ama şu arkadaşiler kadar da ağır vaka değilim. Yaşımı tahmin edin, hadi!”

Selofan ambalaj babamın küt tırnaklarıyla yırtılmak bilmeyince o da dişleriyle denedi. Bunu yaparken neşeyle komşusuna bakıyordu.

“Vay canına!” dedi annem. “Bu hiç aklıma gelmezdi. Ama hâlâ çok dinçsiniz.”

“Elbette” dedi adam. “Umarım ameliyat kötü gitmez. Daha yeni hazır mutfak aldım. Bir de duvardan duvara halı ve perdeler. Böyle bir şeyi aklımdan bile geçirmemeliyim. Nalları dikersem her şey kalacak.”

Annem anlayışla başını salladı. “Öyle, kefenin cebi yok. Hiç birimiz için.”

Yatağa yaklaştım, babama yardım etmek istiyordum ama o kafasını iki yana sallayıp sordu: “Kuşlarla kim ilgileniyor?”

“Traska.”

“Gözünü üstünden ayırma, duydun mu. Balıklara yem verirken de dikkat et. Bir kapaktan fazla verme. Yoksa su kirlenir.”

Başımı sallayarak onayladım. “Alçı ne zaman çıkacak? Çıktıktan sonra eskisi gibi normal yürüyebilecek misin?”

Yanıt vermedi, selofanı dişledi, bir köşesini tükürüp attı, annem saatini düzeltti. İki kadın ayağa kalktı, vedalaştılar, hastalardan biri seslendi: “Çiçek getirmeyin! Yeteri kadar vazoları yok bunların.”

Bir sandalye çektim ama artık oturmak istemiyor gibiydi. Çantısından bir form çıkardı ve aniden durup yaşlı adamın bulmaca dergilerinin arasındaki Gold Dollar paketini işaret etti. “Burada sigara içilebiliyor mu yoksa.”

“Çıldırдың galiba” diye homurdandı babam. Sinirden alnını kırıştırıp ambalajın yapışık kenarlarını baş ve işaret parmağıyla ovuşturarak kaşığa ulaşmaya çalışıyordu. Kutudaki dondurma yumuşaktı, neredeyse cıvık.

Şişesinden bir yudum maden suyu içtim. “En kötüsü de böyle hiçbir şey yapmadan yatmak” dedi. “Saatler geçmek bilmiyor. Deli ediyor beni. Ve herkesin önünde lazımlığa yapmak zorunda olmak, kokusunu duymaları. Sonra da istediğin kadar zile bas, seni kokuşmaya bırakıyorlar. Üstelik iyi temizlemiyorlar, her yerin kaşınıyor...”

Annem şöyle bir çevresine bakındı, hızlı, mahcup bir bakıştı. “Ah, aman tanrım, o zaman bunu onlara söyle Walter! Onlar nereden bilsin senin evde her tuvalete çıktığında yıkandığını.”

“Söyle onlara, söyle onlara. Sen de iyisin ha. Öyle hızlı girip çıkıyorlar ki ağzını bile açamıyorsun. Allianz’la görüştün mü bari?”

“Görüşmez miyim.” Formu gösterdi. Üç kere gittim telefon kulübesine. Bu bana dün yolladıkları çizelge. Mesela dört hafta hastanede kalsan, o zaman... İşte. İyi, değil mi? Üstelik altı haftadan sonra günlük ücret artıyor, öyle olunca da... İşte şurada yazıyor. İnanılmaz, değil mi?”

Babam düşünceli bir ifadeyle bana baktı. Sol şakağındaki sıyrığa da dezenfektan sürülmüştü. Yutkundu. “Bu durumda insan kendine, böyle bir sigortayı niye daha önce yaptırmadığını soruyor, öyle değil mi? Son zamanlarda olan bütün o kazalardan sonra şimdiye zengin olmuşuk.”

Annem üstünden kalemle geçtiği kaşlarını kaldırıp eliyle ağzını kapadı. Ama elinin ardında gülümsüyordu. “Saçma sapan konuşma! Sağlam bir adam paradan bin kat daha değerli benim için.”

“Ya ikisine birden sahip olabileceksen?” dedi komşu. Dudaklarını yaladı. “Böyle bir bacak kırığı aşkı köreltmez.”

Annem tehditkâr bir biçimde adama parmağını salladı. Sonra da kâğıdı teneke masanın üstüne koydu. “Burayı imzalaman gerekiyor.”

Babam tamam der gibi başını salladı, biraz doğruldu, hâlâ paketli kaşığı hızla komodinin kenarına sürttü. Ama o da işe yaramadı, derin bir nefes aldı, dondurmayı bana uzatıp kendini yastığa bıraktı. Kısa bir süre gözlerini kapadı. “Artık istemiyorum. Sen ye.”

Annem tükenmez kalemin tepesine basıp formun yanına koydu, ceketini çekiştirerek düzeltti. Ama babam kafasını çevirdi. Odanın içi hafifçe karardı. Kulaklarında hâlâ toz vardı, yavaşça elinin üstünü kaşıyıp pencereden baktı. Bir tramvay o kadar yakında durdu ki tül perdenin arkasından insanların yüzleri görölüyordu.

Şehrin ortasında inip Café Thesing’e gittik. Ben bir Afri-Cola içip iki tane sosisli börek yedim. Annem kendine bir peynir turtası istedi ama yarısını yiyebildi. Kalanı onun tabağından kaşıklama-yı sevmiyordum. Kafenin köşesinde oyun makineleri vardı, biraz bozuk para istedim.

“Madem o kadar paramız var” dedim cüzdanını karıştırırken “ben de bir pikap alabilir miyim?”

“Henüz almadık oğlum. Üstelik önce başka şeylerin ödenmesi gerekiyor.” Fincanı boşalmıştı, garsona el salladı. “Başka bir şey istiyor musun?”

Kafamı hayır anlamında sallayıp otomatların yanına gittim. Aynı anda ikisinde birden oynuyordum. Daha ilk atıklarım-la bir gümüş seri kazandım, metal paralar gürültüyle bölmeye düşerken arkama döndüm. Annem biriyle konuşuyordu, takım elbiseli, şişko bir adamla. Yan masadan o tarafa eğilmişti ve galiba peruk takıyordu. Konuşurken ağzından duman çıkıyordu, göbeğinin üstündeki kravatını düzelterip çakmağımızı geri verdi.

Bir kez daha kazandım, hem de altın seriyi, bozuklukları pasta vitrininin yanındaki kasada bütünlettim. Masaya döndüğümde adam gitmişti fincanının yanındaki iki boş Asbach bardağını gösterdim. “Hıh, ben de bilmiyorum” dedi gülümseyerek daha doğrusu dudağının bir köşesini yukarı kıvrarak. “Bir anda ortaya çıktılar.”

Sigara tuttu bana. “Gel hadi, bir tane daha. Sonra mandal saymam lazım.”

Konuşmadan içtik sigaramızı, dışarıya, karşı kaldırıma baktık. Güneş alçaldı, insanların eğik gölgeleri tüm caddeyi kapladı ve akasyaların altındaki kuyumcu dükkânında kadife kaplı döner tablanın üzerindeki yüzük, broş ve kolyeler parıldadı. Yanındaki dükkânda tüm vitrin yeni çıkan Beatles plaklarıyla donatılmıştı. Annem yavaşça burnunu çekti.

“Ne oldu?” diye sordum.

“Ah, yok bir şey.” Yutkunup başını salladı. “Gözüme duman kaçtı.” Baş ve işaret parmağıyla göz kapaklarını ovuşturdu. Diğer eli hafifçe titriyordu, külü turta artığının üstüne düştü, masanın üzerinden uzanıp elbisesinin kolundan tığ işi dantel kenarlı mendilini çıkardım. Güldü, tekrar çekti burnunu, dudaklarındaki göz yaşlarını yaladı.

“Bu nasıl bir şey, bir anlasam...” diye fısıldadı. “Sanki yeterince derdimiz yokmuş gibi. Habire bir şey oluyor. Sürekli. Önce oğlum hastalandı, sonra şu İtalyan çıktı, şimdi de lanet olası madende kocamı sakatladılar. Daha ne kadar dayanabilirim ki!”

“Ya, şey” dedim. “Yeri gelmişken, okulu bırakmak istiyorum.”

Yumruk attı bana. “Aptal köpek. Ya sana da bir şey olsa, böyle bir aksilik... Sabahtan akşama kadar çalış didin, her gün, sonra da bu. Biraz olsun mutluluğu hak etmiyor muyuz? Bütün komşular küçümseyerek bakıyor bana. Çok kırıncı Simon. Söyler misin, bunu hak edecek ne yaptım? Akıl hastası bir oğul...?”

“Şimdi ne oldu?”

“Şu nörolog olan doktor doğruladı! Ruhsal bir şey, sinirlerle ilgili, hiçbir şey yapılamaz. Belki de onu benden alıp bir akıl hastanesine kapatırlar. Benim için ne kadar utanç verici oluyor bilemezsin, öyle bir yerlerdeyken ona şey olunca... Ne deniyordu ona?”

“Geçici bilinç kaybı.”

“Evet. O zaman hep şöyle diyorum: Yok bir şey. Hiçbir şey olduğu yok. Sadece hayal görüyor. Hayal görüyor!”

“Her şeyden önce akıl hastalığı değil! Çocuk aşırı duyarlı o kadar, bunu doktor söyledi. Ve böyle insanlarda, özellikle de ergenlik öncesinde bu tür ani kopuşlar olurmuş. Oluyor sonra da geçiyor yine!” “Ay, bilmiyorum. Atların bile kustuğunu gördüm. Ya caddede olursa? Bisiklete binerken? Düşünmek bile istemiyorum!”

“Düşünüyorsun ama” dedim.

“Ne var bunda şaşacak? Hiç mi endişelenmeyeyim yani? Her zaman endişelendim onun için, doğmadan önce bile. Öyle zor bir hamilelikti ki! Yani demek istediğim, sen... Sen bir saatlik hafif sancıdan sonra pat diye çıktın. Ama o? Şeytanla ne işim olur benim. Pencereden atlayacaktım neredeyse. Sonunda ebe gelip dedi ki, eh yine ufacık bir fazlalık var. Kız istiyorduk. Üstüne üstlük bir de bu düşükgöz.”

“O bir göz kapağı felciydi.”

“Evet. Okulda da hep olay çıkardı, o Fekete kardeşlerle birlikte neredeyse ağır suçlu. Neden? Söyler misin bana? Neden hep benim başıma geliyor. Ben de insanım sonuçta!”

KontROLSÜZ bir şekilde ağlıyordu artık, başını eğmiş kucağındaki küçük mendili çekiştiriyordu. Islandığı için saydamlaşmıştı, kumaşın arkasından boyalı tırnaklarını görebiliyordum. Yan masada bir kâğıt peçeteyle bardak duruyordu. Kafede kimse kalmamıştı.

Burnunu temizledi, alçak sesle hızlı hızlı nefes alıp verdi. “Bu nasıl bir hayat ya... Sana babamdan bahsetmiş miydin hiç? Savaştan önce öldü, veremden. Biz birbirimize hep yabancıydık, biliyor musun, kimse kimseye önem vermezdi. Onca çocuk – sürekli isimlerimizi karıştırırdı. Bir keresinde doğum günümdü, sekizinci ya da dokuzuncu ya da neyse işte. Hiç hediye almadım, hiçbir şey, fakirdik. Annem akşama mayalı hamur yapacaktı. Ama sonra yorgunluktan onu da yapacak hali kalmadı. Ben de eşikte oturdum, o sırada babam uğradı. Sürekli dışarıdaydı, şeytan bilir nerede, neredeyse hiç bizimle oturmazdı. Zaten her şey sıkış tepişti. Ona bakıp dedim ki, ‘Merhaba baba, bugün doğum günüm...’ Bunun üzerine durup bana baktı. Alt tarafı bir saniye belki ama bana sonsuzluk kadar uzun geldi. Şöyle biraz acıtarak saçlarımdan tuttu, yavaşça kafamı salladı ve ‘Ah, öyle mi? Harika. Bir kere de güzel bir hediye al o zaman’ dedi.”

Bir an gözlerini kapadı. “Eh, böyleydi işte.” Yutkundu. “Ve hâlâ aynı. Nasıl görünüyorum? Boyalarım akmış mı?”

“Hayır” dedim. “Gel hadi, gidelim.”

“Peki. Ya da bir sigara daha mı içsek?”

Kafamı iki yana salladım, cüzdanını uzattı. “O zaman sen hallet, olur mu?”

Paramı, elliği, gösterdim ona. “Ben ısmarlıyorum.” “Kazandın? Sahi mi?” Yine gözyaşları, burnunu bir kere daha temizledi. Sonra

da peçetenin arkasından güldü, burnunu çekip “Anlaşılan şu ara şansımız yaver gidiyor” dedi.

Açık gri plastik çantalı, taşınabilir pikap Woolworth'dandı, doksan dokuz mark. Mono hoparlörü, timsah derisi dokulu kapağındaydı. Devir ayarının yanında iğneyi temizlemek için küçük bir fırça vardı. Kafanın üstünde “Gerçek Safir” yazıyordu.

Christiane Schneehuhn'un bir teybini olduğunu ve yeni Beatles plaklarını kaydedebileceği birini aradığını biliyordum. Yine de onunla konuşurken kafasını bile kaldırmadı. “Rubber Soul var mı sende?” deyip muhasebe defterine bakınmayı sürdürdü. “Bir bakayım. Fredy bugün alacaktı kendine. O zaman uzağa gitmeme gerek kalmaz.”

Ertesi gün teybini okula getirdi ve dersten sonra bize gittik. Mavi fitilli kadife pantolonla turuncu kazak ve hırkadan oluşan ikili bir takım giymişti, kazağın yakasında ve hırkanın kenarlarında ıhlamur yeşili çizgiler vardı. Bilek hizasındaki süet ayakkabıları da maviydi.

Annem, benim odamdakiler de dahil tüm perdeleri çıkarıp temizleyiciye götürmüştü. Camlar silinmişti, sandalyelerin ikisi de yatağın üstünde duruyordu ve Pegulan yer döşemesi yeni cilalanmış kokuyordu. Elinde lastik eldivenler vardı, Christiane'ye bileğini uzattı. Sesi inanılmaz derecede samimiydi şimdi, yumuşak ve sevecen annem de içtenlikle gülümsedi. Ama kızın arkasından kızgın bir bakış attı bana.

Dolaptan bir şişe kola alıp odamın kapısını kapadım. Sandalyeleri yere koyduk, Christiane etrafına bakındı. “Eee? Hani nerede hazinen?”

Plağı gösterdim. Duvara, Françoise Hardy'nin küçük bir fotoğrafının yanına asmıştım onu.

“O tamam” dedi Christiane. “Ben pikabı diyorum.”

Cihazı gardiropattan çıkarınca yüzünü buruşturdu. “O ne öyle? Mono mu?”

“Ama çok kaliteli.”

Kapağı açınca pikap kolu gevşedi, iğne plakaya çarptı, plağı kılıfından çıkardım. Christiane bandı hazırladı.

“En sevdiğim Nowhere Man” dedim. “Ve Girl bir de Norwegian Wood. Ve tabii Michele. Arada gitarlar yıkılıyor resmen. George

Harrison aşırı sempatik bence. Hep bir kenarda sessizce duruyor ama en iyi şeyleri de o yapıyor.”

“Hı, öyle” diye mırıldandı, elinde küçük bir fiş vardı. “Bu şeyde bağlantı kablosu için bir giriş var mı?”

“Ne var mı? Niye ki? Mikrofonla kaydetmeyecek miyiz?”

İnanamayarak kafasını salladı. “Of ya! Mecburen öyle yapacağız artık.” Deri bir kılıfı açıp içinden küçük bir tripod çıkardı, mikrofonu üzerine yerleştirdi ve hoparlöre doğru sürdü. “Hâlâ böyle kutular yapmaları...”

Bize kola koydum. Çalışma masasına oturduk, iğneyi plağın üstüne yerleştirdi ve tısladı: “Şimdi tam bir sessizlik!”

İlk parça bittikten sonra kaydı durdurup dinledi. Koladaki asidin sesi de duyuluyordu, bardaklarımızı yere koyup aleti tekrar çalıştırdık.

Kırk beş dakika boyunca tek kelime etmedik. Karşılıklı oturup birbirimize bakmadan etrafa bakındık, ayaklarımızı salladık ya da olabildiğince geriye yaslanıp kolamızı içtik. Yalnızca bir kere yüzünü buruşturdu Christiane. Traska yeni futbol ayakkabılarıyla tepinerek kapının yakınından geçti, biz de Run for your Live şarkısını tekrar çaldık. O sırada bardağının üstünden bana baktı Christiane, uzanıp beyaz kısa çoraplı ayağını paçamın içine soktu. Kestane renkli saçları o kadar düzgün, gür ve ağırdı ki – iki elimi birden içine daldırabilmeyi istedim. Ama aynı zamanda korktum bu düşünceden.

“Sevişebilir misin?” diye sordu. Müzik bitmişti, başımı salladım. “Sanırım evet.”

Odaya göz gezdirdi. “Başka hangi plakların var?”

“Başka yok” dedim. “Yalnızca bu var.”

Plağı tekrar çaldık ve yatağa uzandık. Christiane’nin dudakları o kadar yumuşaktı ki adeta başımı döndürdü. Nefesi de güzel kokuyordu; keşke hemen dişlerimi fırçalayabilseydim. Elimi göğsünün altına koyup kaburgalarına dokundum, o ise birden doğrulup çıplak pencereden çevredeki evlerin balkonlarına baktı. “Bizi görürler mi acaba?”

“Yok artık!” dedim, tekrar yattı, kulağımı ısırdı ve elimi “Onun yeri burası!” deyip göğsünün üstüne koydu.

Ondan daha büyük olduğum halde o benden daha büyük gibiydi. Belki de benim aksime gözlerini hiç kapamadığı ve sürekli

beni gözlediğini sandığım için. Sıcak bastı, daha ateşli öpmeye başladım, beni biraz itti ve daha nazıkçe öptü. Ama göğüs uçlarını sıkmam hoşuna gitti. Sonra kafası iyice geriye yatırıp gözünü tavana dikti, alt dudağını ısırды ve usulca, parmaklarının ucuyla, pantolonumun üstünden penisime dokundu. Bir yandan da gü-lümsüyordu, dişleri temiz ve bembeyaz parlıyordu, bahardaki bir şey gibi, çiğ düşmüş gibi.

Ama birden geri çekilip doğruldu, kaşlarını çatdı. “Hey, ne oluyor? Titriyor musun sen?” Hiçbir şey söyleyemedim, hafifçe öksürdüm, yutkundum, bana bakıyordu. “*Titriyorsun* oğlum sen!”

“Evet öyle” diye mırıldandım. “Ne olmuş yani? Gel hadi.”

Ancak o kafasını iki yana salladı, teybin kapağını kapattı, kabloya uzanıp hızla eline sardı.

“Hayır, olmaz. Titremen beni korkutuyor...”

Mutfak masasının üzerinde balıklar, gazete kâğıdına sarılmış bir düzine taze ringa balığı vardı. Gino onları makasla uzunlamasına kesti. İçlerini temizledi, una bulayıp kızgın yağa attı, annem de salata yapıyordu.

Traska yeni şarap kadehlerinden ikisini ışığa tuttu, hafifçe birbirine vurdu. “Hey, Perfetto!” dedi. “Yarış bisikletinle bir tur atabilir miyim?” Arkasına baktı. “Elbette” dedi Gino. “Dışarıda duruyor.”

“Elini sürmüyorsun” derken ekmek sepetini bana uzattı annem. “Şunu oturma odasına götür.” Bıçakla Traska’yı işaret etti: “Ve sen de ellerini yıkayıp o pis pantolonu çıkarıyorsun!”

“Kim?” diye sordum. Yandan dirsek attı bana.

Masaya beyaz örtü serilmişti. Kumaş peçeteler bile vardı, akvaryumun üstünde de bir mum yanıyordu, Avon’un kokulu mumlarından. Annem televizyonu kapadı ama şarap kadehinin içine kendisi için limonata koyan Traska kolunu uzatıp tekrar açtı. Annem bembeyaz oldu, bakışlarıyla tehdit etti onu. Ardından tekrar televizyonun yanına gidip sesini kapadı, Traska omuz silkip tabağının yanında duran çizgi romanın sayfalarını karıştırdı.

Yemekte zeytin ve kuru domatesli birkaç dilim salamdan ibaret bir meze vardı ve nar gibi kızarmış ringa balıkları pek yeterli gelmedi. Zeytinyağlı, limonlu rezene salatasıyla cıtır cıtır taze ekmek de daha fazla olabilirdi. İnce şişenin içindeki beyaz şarabı suyla seyrelttik. Ama yemek az olunca daha tatlı geldi, kardeşim koltuğun

köşesine yayılmış, bir balık kafasını emiyordu. “Vay canına. Böyle bir şeyin bu kadar lezzetli olabileceğini hiç tahmin etmezdim.”

“Ya nasıl olacaktı ki?” diye sordu Gino.

“Dondurulmuş balık çubukları gibi” dedim, anlamadan boş boş baktı bize.

Traska elinin kenarıyla hızlıca birkaç karate vuruşu yaptı.

“Odun gibi kesilmiş balık işte. Capito? Hadi ver şu anahtar.”

“Hayır!” deyip oturduğu yerde şöyle bir doğruldu annem. Sığarasının külünü balık kuyruklarının üstüne silkeledi. “Bisiklet burada kalıyor. Yeter artık.”

“Niyeymiş! Yine ne yaptım? Mahkûm muyum, neyim ben ya?”

“Hey!” dedi Gino. “Kavga yok, tamam. Bizim güzel yemek var, şarap içiyoruz.” Tabak çanağı toparladı. “Şimdi paydos. Müzik çalalım. Gitar var mı?”

Ancak Traska gözünü ona dikti, meydan okurcasına bir parmak hareketi yaptı, diğeri belli belirsiz gülümseyip masadaki ekmek kırıntılarını topladı. “Eh, hava da kararıyor, değil mi? Lamba kırık, sele de çok yüksek. Walter nasıl? Daha iyi mi?”

Televizyonun sesini açtım, haberler vardı, Traska ayağa fırlayıp peçetesini kauçuğa fırlattı. “Of, kıcıımı yiysin!” Koşarak evden çıktı, kapıyı açık bıraktı, annem bana baktı, yalvaran bir bakıştı. Yüzümü buruşturdum. Yine de gittim arkasından.

Kollarını sıvadı, sapına bambu çubuğu taktığı balık kepçesini defalarca havada salladı. Sonra cebine bir makas koyup pirinç sürgüyü açtı. Ama kapıyı açmadan önce eliyle orası burası yamalı tel örgüye vurdu, yuvadakiler dışında kuşların hepsi kuşhanenin arka tarafına uçtu. Ardından içeri girdi.

Ağı bir dala astı, çömelip yerdeki yumurta kabuklarını toplamaya başladı. Bir avuç dolusu topladıktan sonra köşedeki turşu kavanozunun içine attı, önceden atılanlar da kahverengi suyun içinde duruyordu. Sonra da duvardan oyuncak kürekle küçük eleği alıp yerlere bakındı. Nerede bir kuş pisliği görse alıp kumlarını eledi ve kırıntıları yine aynı kavanozun içine attı. Bir bira şişesinden suluklara taze içme suyu doldurdu ve hâlâ dolu küçük yemlikleri yerlerinden çıkarıp özenle içlerine üfledi bir süre. Boş kabuklar tel örgülerin arasından uçuşup kömürlerin üzerine doğru süzöldüler.

Sonra da dallardaki kuşları inceledi. Sessizce aşağıya, ona doğru bakıyorlardı, ipeksi tüylerinin altındaki kalp atışlarını görür gibi oldum. Turuncu gagalı beyaz bir tanesini gözüne kestirdi ve köşeye kıştırıp eliyle yakalamaya çalıştı. Beceremeyince kepçeyle, ani bir hareketle yakaladı onu, açık kısmı kapadı ve tülün içindeki kuşun sakinleşmesini bekledi. Sonra dikkatle elini içine daldırdı, bodrumda etrafına bakınıp “Şu tabureyi versene” dedi.

Kapıyı biraz aralayıp süt sağma taburesini içeriye uzattım, oturdu ve avucunun içinde cıvıltısı güçlkle duyulan hayvanı inceledi. Onu baş aşağı duracak şekilde tutuyordu, açılmış pençelerini baş ve işaret parmağı arasında sabitleyip cebinden küçük makası çıkardı.

“Bunu nereden öğrendin?” diye sordum ama Traska yanıt vermedi. Hayvanın ayaklarındaki kumu, kurumuş dışkıyı üfledi, sessizce ısıklık çalarak tırnaklarını kesti.

“Burada çok uzuyorlar” dedi sonunda. “İyi beslenmekten. Ya da kafeste çok fazla erkek kuş olduğundan. Sonra da yürüyemiyor, tüneklere, dallara doğru dürüst tutunamıyorlar, eklemeleri iltihaplanıyor falan.”

“Sen oradan bir şey kestini mi ki?” diye sordum. Hiç fark edilmiyordu.

Başıyla onayladı. “Çok dikkatli olmak gerekiyor. Yalnızca tırnaktan ibaret değil orası. Pençeyi ışığa tutup bakarsan görebilirsin. Yarıya kadar sinirler, damarlar filan var, eğer çok derin kesersen...” Minicik makası açmışken birden sustu. Alt dudağı titredi, bakışları donuklaştı, göz kapakları biraz aşağı düştü. Yüzü soldu, grimsi bir solgunluk, boyun damarları zonkluyordu, elleri de nabızı çok kuvvetli atıyormuş gibi hareket ediyordu. Çoğu zaman uykuda yaptığı gibi hafifçe iç geçirdi ve tek bacaklı taburenin üstünde sallandı. Yalnızca birkaç saniye sürdü, sonra korkmuş gibi irkildi, gözlerini kaldırıp baktı. “Hı? Ne oldu?”

“Hiç” dedim. “Hayal gördün.”

“Evet.” Makası kapadı. “Çok derin kesersen onu sakatlayabilirsin.”

Ertesi sabah çok geç uyandım; saati kurmayı unutmuşum. Traska önünde bir fincan kakaoyla mutfak masasına oturmuş defterine göz atıyordu. Annem Nescafe’sinin üzerine sıcak su döktü.

“İnsan içine çıkmadan önce saçlarını tara” dedi inanılmaz yumuşak bir sesle.

Traska ona aldırmayıp kitabını kapadı ve ani bir hareketle çenesini bana doğru uzattı. “Senin çok sevdiğin öğretmenin, hani şu Bramhoff, müdür yardımcısı artık. Bana ne dedi biliyor musun? Ağabeyim kadar iyi olmak istiyorsam çok çalışmam gerekiyormuş.” Lavaboya tükürdü. “Seni yalaka herif. Ben de bugün cebirden beş alacağım.”

Yatak odasına koştu, tuvalet masasına; annem sandalyesinde doğruldu, burnundan nefes verip tekrar çöktü.

“Çok saçma.” Yorgun bir halde Traska’nın fincanından bir yudum aldım. “Hiç de iyi değildim. Almanca ve din belki, ama geri...”

Annem sabahlığının cebinde sigara arandı, ocaktan çıkmak aldı, elleri titriyordu. Traska kapıdaydı yine. Saçlarının yarısı, sadece bir tarafı taranmıştı, saç fırçasını dolabın üstüne koydu. Önce bana sonra anneme baktı.

“Ne demek oluyor bu!” dedi yavaşça, neredeyse fısıldayarak.

Annem burnunun üstünde iki dikey çizgiyle kaşlarını çatıp ona baktı, meydan okurcasına, soğuk. Juno’yu yüz hizasında tutup başparmağının tırnağını çenesinin altına bastırdı. “Ne ne demek oluyor?”

Traska yutkundu. Dudaklarını kımıldattı ama sesi çıkmadı, kocaman açılmış gözleriyle etrafına bakındı, sanki artık bizim mutfağımızda, bizim masamızda değilmiş, başka bir zamanda, tanımadığı bir evdeymiş gibi. Bir şekilde yüreğimi sızlatmıştı onun bu hali. Ağzının kenarındaki kakao lekesini silmeyi isterdim.

“Orada biri yatıyor. Gino yatıyor...”

Annem pencereden bakıyormuş gibi yaptı, o arada perdeyi, kalın perdeyi, düzeltti.

“Ee, ne olmuş yani. Neden yatamazmış burada!”

“Ne demek ne olmuş?” diye kekeleydi Traska. “Babamın haberi var mı bundan?”

Annem sigara dumanını yukarı üfleyip öfkeyle baktı ona. “Sen kendi işine bak. *Tabii ki* var!”

Yalan. Biraz daha içtim, defterlerini, kalemlerini, silgisini toplayan Traska sırtını döndü. Gitme vakti çoktan gelmişti. Ama çizik içindeki kilidi kapatamadı, defalarca vurdu üstüne. Kilit aniden

çalıştı. Yerde bir su damlası sonra bir ikincisi belirdi, ayağının ucuyla sildi hemen, burnunu çekerek. Birden çantasını atıp dışarıya koştu. Annem omuz silkti.

Yere eğilip kitapları topladım, okul çantasını portmantoya astım. Bir süre aynadaki görüntüme baktım, arkadaki gri pencereye, avludaki çamaşır kurutma askısına. Sonra ağzımın kenarındaki kakao lekesini sildim.

Radyo bir havlunun altında kısık sesle çalışıyordu. Pavel bağdaş kurmuş oturuyordu, hafif eğrilmiş burnu, makasla kesilmişçesine keskin hatlı ve güçlü çenesiyle incecik bir siluet. Saçının bir buklesi alnından ötede duruyordu. Ay hemen hemen dolunaydı. O kadar parlaktı ki çadır bezinin ardından elma ağaçlarının gölgesini görebiliyorduk. “Oller?”

Çaktığı kibritin kükürtlü ucu kopup yanarak uçtu havada. “Hiç sonunu düşündün mü? Yani ölümü, intihar etmeyi mesela? Ya da nasıl ölmek istediğini?”

“Of Tanrım. Doğru dürüst şeyler sor bana” diye mırıldandım. “Olabilirdiğinizi hızlı. Ya sen?”

Mumu yaktı. “Ah, hiçbir fikrim yok. Nasıl yaşamak istediğimi bile bilmiyorum.”

“Bilinecek nesi var bunun. Hayat kendiliğinden akıp gidiyor işte.”

“Yok ya? Demek öyle düşünüyorsun. Benim moruklara baksana. Ya da kendininkilere. Hayat buyusa eğer – geçmiş olsun. Yakında biz de öyle oluruz. Gelecek yıl kalfalık sınavımı vereceğim. Sonra ehliyet, üçüncü sınıf. Sonra bir araba alırım kendime, taksitle. Ondan sonra hayatının aşkını bulursun ya da ona benzer bir saçmalık, ardından bebek viyaklamaları ve nihayet yetişkinsindir artık. Daha büyük arabaya ihtiyaç duyarsın, karın derin dondurucu ve iç mekân çeşmesi ister, yine hepsi taksitle. Çaresizlikten usta olurum ve artık birbirimize katlanamamak da yeni bir ev yaparız. Ödemeler bitince de kanser olup yeni yatakların üstüne sıçarız. İşte bu kadar, öyle mi? Eğer öyleyse son sürat bir ağaca toslarım daha iyi.”

Doğrulup oturdum, paketi açılmış çikolatamı aradım. “Ya, belki daha farklı yaşayabiliriz? Mesela şu Berlin’deki insanlar

“Kes şunu” diye homurdandı Pavel. “Onlar ha! Benim meslek öğretmeni, ne dedi biliyor musun? Kendisi çok düzgün bir insandır,

yer minderi var, parlak renkli çoraplar giyiyor falan. Evinde bir sürü Budalar ve Hint tanrıçaları var. O diyor ki, Berlin'dekiler de bağınaz. Solcu bağınazlar!”

Ses çıkarmadım, Pavel tekrar uzandı. Kollarını kafasının altında çaprazlayıp çadırın tavanına, düşen yaprak ve çiçeklerin gölgesine baktı.

“Herkes iyi yaşamak ister, değil mi? Güzel bir evde oturmak, iyi uyumak, iyi kahvaltı etmek. Lezzetli bir öğle yemeği, kahve ve kek. Heyecanlı bir film, azgın bir kadın, esaslı bir sevişme. Daha güzel ev. Güneye seyahat. Dolgun bir emekli maaşı. Güzel bir ölüm...”

“Ee, ne olmuş” dedim. “Ne kötülük var bunda?”

Derin bir nefes alıp, bırakmadan önce biraz bekledi. “Hıh, ben de bilmiyorum, Oller. Belki de yok. Hiçbir kötülük yok. Yine de... Feci bir şey bu. Bir şekilde ürkütücü. Açıklayamıyorum.” Mumu üfleyerek söndürdü.

İyi geceler diledim ama o karşılık vermedi. Birden ayağa kalktı, kotunu ve kazağını giyip çizmelerini ayağına geçirdi. “Gel hadi, bir tur daha atalım.” Giysilerini attı bana. “Bu boktan ay ışığında uyunmaz zaten. Belki bir yerlerde bira buluruz.”

“Nerede? Saat iki buçuk.”

“Ah, buluruz bir şeyler” diye mırıldanıp fermuarını çekti, bahçeye, karmakarışık çimenlerin arasına daldı, havaya kalkmış titrek kuyruğuyla küçük kedi, ayaklarının etrafında dolandı. Bize bakıyordu, gözleri safi ışıktan ibaret gibiydi.

Zündapp garajda duruyordu, Pavel onu iterek Ford'un yanından geçirdi. Ev karanlıktı, yalnızca koridor penceresinin arkasında kırmızı bir ışık yanıyordu ve bodrumdan derin dondurucunun uğultusu geliyordu. Mahallede de her yer sessizdi, sokakta kimse kalmamıştı.

Ancak büyük sac kapıyı arkamızdan kapadığımda kaldırımda ayak sesleri duydum, biri ıslık çalıyordu, çit niyetine dikilmiş çalılardan ardından aniden Pavel'in babası çıktı ve giriş kapısını, kafes parmaklığı açtı. Şaşırp durakladı, fenerin altında kalakaldı.

“Bak sen. Siz de mi eve yeni geliyorsunuz?” Fena halde içki kokuyordu ama her zaman olduğu gibi dimdik duruyordu. Yalnızca sesi biraz monotonlaşmıştı.

“Hayır” dedi Pavel. “Gece vardiyasındayız. Aç şu kapıyı.”

“Ne? Niye? Gidiyor musunuz yoksa?”

“Görüyorsun işte.”

Babası kafasını iki yana salladı, bahçeye girip parmaklığı ardından kapadı. “Joschi, dinle bir

Sonra bana baktı. “Ne düşüneceğinizi gayet iyi biliyorum Simon. Eskiden ben de sizden farklı değildim. Yetişkinleri, keyfimi kaçırmak isteyen insanlar olarak göürdüm hep. Ama biliyor musunuz, birdenbire aile babası oluveriyorsun ve sorumlulukların oluyor. O zaman daha az düşünüyorsun... siyah beyaz. Joschi? Daha on altı yaşındasın, sana bir kez daha güzellikle söylüyorum, gece saat ondan sonra bara gidemezsin. En azından yanında bir yetişkin olmadan. Üstelik kapanma saati de çoktan geçti.”

“Niye ki?” dedi Pavel. “Meyhaneye giden kim? Kerhaneye gidiyoruz biz!”

Babası fener ışığında sessizce güldü. “Böyle konuşmalardan hoşlanmadığımı biliyorsun. Hadi çocuklar, gelin, motoru geri götürün ve uyuyun. Saat üç oldu neredeyse.”

Pavel yutkundu, gidonu daha sıkı kavrayıp önüne, yere dikti gözünü. “Oller?” dişlerinin arasından konuşuyordu. “*Sen* aç o zaman kapıyı.”

Ancak babası kapıya yaslanmıştı, cebini karıştırıp metal kutusunu çıkardı ve bir sigara sardı. Anlamalı bir şekilde susuyordu, ayaklarını çaprazladı. Kâğıdı diliyle yalayıp çitin üzerinden kaldırıma biraz tütün tükürdü.

“Bak, Joschi. Bunun hiç de hoşuna gitmediğini anlayabiliyorum. Ben de senin gibi inatçının tekiydim. Daha beter hatta. Ama zaman değişti artık. Kapı kapalı kalacak ve sana şunu söylemek zorundayım: Bu çatı altında yaşadığın ve benim ekmeğimi yediğin sürece...”

Sendeledim, az daha çiçek tarhının içine düşüyordum: Zar zor duyulur bir sesle “Tut şunu!” dedikten sonra Pavel motoru bana doğru itmişti, aynasından yakalayabildim, birkaç çiçeği ezdim; kocaman iki üç adımıyla, yamru yumru olmuş kutusunu kapatırken kendisine hayretle, neredeyse dostça bakan babasının yanına gitti. İleride Pavel de aynı böyle görünecek diye düşündüm, ince uzun ve güçlü, daha giderken elini kaldırıp babasının yüzüne yumruk attı.

Adam iki eliyle birden ağzını ve burnunu kapatıp yana doğru sendeledi, oğlu durmadan kapıyı tekmeliyordu. Dengesini sağlamak için kollarını iki yana açmış, birbiri ardınca tahtaları çerçeveden çıkartıyordu, sonunda anahtar, kilit ve kapı kolu caddeye fırladı.

“Hangi kapı?” diye haykırdı. “Lanet olsun, hani nerede kapı?! Her yer açık, göt herif! Her yer açık!”

Bacaklarını açmış, elleri belinde, başı eğik, damlayan kana aldırmadan kaldırımında duruyordu adam. Evde ışıklar yandı, karşıdaki evlerde de, Bayan Schönrock’un bahçede Pavel’e seslendiğini duydum. Mopete oturdu, motoru çalıştırıp bana döndü: “Atla, hadi.”

Babası bir adım geri gitti, ceketinin koluyla burnuna tampon yaptı.

“Joschi?” burnunu çekti, yutkundu. “Bir dakika, lütfen. Hemen bitiyor. Biraz sabreceksiniz.” Tükürdü. “Bu yaptığın, bana vurmak yani, o kadar da kötü değil, anlıyor musun. Bana bir şey olmaz. Hesaplaşırız.”

Yavaşça tütün kutusuna doğru eğildi, titreyen eliyle kavradı. “Endişelenme Simon, senin yapabileceğin bir şey yok. Dayanıklıyımdır ben. Çoğu kimseden daha dayanıklı.” Ve sonra yine sinirli sinirli gaz pedalını çeviren oğluna döndü: “Ama bana burada, bütün milletin önünde, komşuların önünde...” Bize doğru yalpaladı, başını iki yana salladı, gözyaşlarına engel olmadı. Dudaklarından ve çenesinden kanlar akıyordu. Bayan Schönrock birden aydınlanan, evin girişindeki kapıya çıktı, kocasıysa parmaklarının arasında yamulmuş sigarasını tuttuğu yumruğunu kaldırıp gürleyen motora doğru bağırdı: “Bana annenin ve en yakın arkadaşının gözü önünde vurduğun için, bunun için lanet olsun sana evlat! Bunun için ömrün boyunca lanet olsun sana!”

Pavel öfkeden deliye dönmedi, sürat bile yapmadı. Bir eli giddonda, diğeri rüzgârlığının cebinde, yavaşça Elpenbach-Klause’nin olduğu sokağa saptı. Bar, polis karakolunun yanındaydı ve karanlıktı, uzaktan görmüştük. Hobi bahçelerinin arasından, kilisenin ve spor sahasının önünden geçip Dicken Stein’in etrafından dolandı. Fuchsbauda da kepenkler çoktan inmişti. Ama sokağa satış yapılan gişede biri duruyordu, bir siluet gördük ve Pavel durdu.

Normalde sokak lambasına dayalı duran, HB’nin ahşap çizgi film karakteriydi bu. Tekrar gaz verip Dorstener Caddesi’nden yukarıya, maden ocağı yönüne doğru sürdü. Maden işçilerinin giyinip soyunduğu barakanın önündeki büfe kapalıydı, Kleine-Gunck’ta şirket tatili vardı ve geriye bir tek neredeyse şehrin sınırındaki Maus Meyhanesi kalmıştı. İlk bakışta orası da karanlıktı, Pavel otoparka

girdi. Ağaçların arasındaki bir kabloda tek bir ampul yanıyordu ve uzun ek binada, dans salonunda sadece acil çıkışların üzerindeki ışıklar yanıyordu. Tüm sandalyeler masaların üzerinde duruyordu, sahnenin önündeki enstrümanlar paketlenmişti.

Yine de hafif bir müzik sesi geliyordu. Pavel motoru kapattığından onu ayaklarımızla uygun adım yürüterek birbirine zincirlenmiş masa ve sandalye yığınlarının, içi süpürge otlarıyla dolu bir ağaç gövdesinin yanından geçirip binanın etrafında dolandık. Sokağa bakan pencerenin kahverengi yeşil dalgalı camının arkasında tek bir ışık, belki de bir mum vardı, motordan indik.

Kapı kilitli değildi. Girişte bir tabela duruyordu: “Günün çorbası. Lahana sarması yanında patates püresi ve salata. Jöle.” Duvarda atıcılık derneğinin afişi vardı. Müzik, Caterina Valente’nin sesi, daha çok duyuluyordu şimdi, ara kapıyı açtığımızda loş ışıklandırılmış bar tezgâhındaki insanların çoğu sustu, dönüp bize baktı.

“Paydos” dedi meyhaneci, önünde bir satranç tahtasıyla köşede oturuyordu. Mum ışığında cam figürler eriyen buz parçaları gibi ısıldıyordu, adam çenesini kaşdı. Rakibi Camillo bir piyonunu almıştı.

Gino’nun kafasında parlak kâğıttan, bir külah vardı, elindeki fincanla bize kadeh kaldırdı. Gömleğinin kollarını kıvrımış, kravatını omzunun üstüne atmış, bira musluğunun başında duruyordu, seslendi: “Export mu Pils mi?”

“Hay aksi!” deyip likör bardağını bir kenara bıraktı annem. Bir ayağı pirinç çubukta, Karwendellarla birlikte tezgâha yaslanmıştı. Lacivert elbisesinin beyaz kenarlı kare biçimli açık yakası vardı ve çok dardı. Alttan juponu sarkıyordu.

“Ne oldu? Bir şey mi var?”

Arkadaşı Friede Teyze el salladı. Bayan Streep’le birlikte tezgâhın diğer ucunda, üç müzisyenin arasında oturuyordu. Adamlar siyah yakalı, şarap kırmızısı, parıltılı ceketler giymişlerdi ve birinin saç, gri olanın, ördek kuyruklu teddy tarzı kesilmişti.

“Kötü bir şey yok, değil mi Simi?”

Küçük donuk gözleriyle gergin bir şekilde bana baktı annem, neler olup bittiğini yüzümden anlamaya çalıştı, bense kafamı iki yana sallayıp sigara paketinden iki tane sigara aldım.

“Oyy, şu oğlanlara bak!” dedi Bayan Karwendel. “Ne hoş görünüyorlar. Yeniden böyle genç, çıtır olsak keşke, ha?”

Dalgın dalgın gülümsedi, başını kocasının omzuna yasladı. Kocasını sallayıp sigaramızı yaktı ve “Lanet olsun. Her şeyi farklı yapardım” dedi

“Sana inanmıyorum Manfred” diye bağırdı karşından Bayan Streep. “En azından bir şeyi aynı bugün yaptığın gibi yapardın!”

“Yani bugünkü kadar iyi yapardım!” dedi Bay Karwendel ama gülüşmelerin içinde kaybolup gitti.

“Din iman tanımıyor bu kadının çenesi.” Annem kıs kıs gülüp Pavel’in koluna girdi, kafasını kaldırıp kimi zaman babama baktığı gibi baktı ona. “Vay be Joschi! Ne zamandır görüşmüyoruz? Bin yıl oldu sanki. Ufaklık hâlâ senin penaltılara hayran. Sen çok... çok boylu boslu olmuşsun. Tam bir erkek!”

Bayan Streep parlak ceketlilerin arasından eğilip bize doğru baktı. Üzerinde siyah dantel yakalı bir elbise vardı, kabarık saçlarından bir tutam kulağına düşmüştü. Bakışları biraz tedirgindi. “Lütfen benim hakkımda kötü düşünme Simi. Duydun mu? Lütfen, lütfen kötü düşünme!”

“Niye öyle düşüneyim ki?”

“Ah, bak şimdi!” Şaşırmış gibi yaptı, elini ağzına götürüp bir çeşit megafon yaptı. “Boşanma aşamasındayım!” diye fısıldadı yüksek sesle. “Burada oturmamam gerekiyor. En azından yanımda erkek olmamalı. Eğer o öğrenirse, ya da avukatı... Tanrım, o zaman gör sen. Asla evlenme!”

“Saçmalama!” Annem alnına vurdu. “Tabii ki evlenecek. Torun istiyorum ben! Değil mi Joschi?”

“Kocanız nasıl?” diye sordu Pavel.

“Hıh.” Bana baktı. “Baba nasıl? İyi diyelim. Henüz dans etmek istemiyor gerçi ama zaten hiçbir zaman istemedi. Buna karşın bisiklete biniyor, tekrar çalışmaya başladı, yerüstünde. Köle gibi çalışır o, bilirsin. Bütün kemiklerini kır yine de sürüne sürüne gider madenine. Gelecek ay kömüre inecek.” Arkasına döndü. “Söylesene Werner, müzik yok mu artık burada?”

“Kapatıyoruz!” diye gürledi meyhaneci, bir yudum kahve içip kafasını kaşıdı. Camillo başını aşağı yukarı salladı, satranç tahtasına uzandı ve o da kaşıdı. Sonra da adamın atını aldı.

“E hadi ama” deyip Gino’nun doldurduğu biraları bize uzattı annem. “Son bir parça daha!”

“Arrivederci, Hans diye şarkı söylemeye başlayıp el salladı

Friede Teyze, bu defa iki eliyle birden. Üzerinde kolsuz bir bluz vardı ve koltukaltı kolları tıraşlanmıştı. Uzun zaman önce.

“...bu son dans!” diyerek karşılık verdi annem. Parmaklarını şıklatıp omuzlarını oynattı, kalçasıyla bana vurdu. Yere baktım. “Jüponun görünüyor” diye mırıldandım. Ama o ne dediğimi anlamadı.

“Şah!” Camillo bir puro yaktı, meyhaneci iç çekip bitkin bir halde taşları yeniden dizdi. Mum ışığı titriyordu, cam figürlerin arkasındaki eller yüzüyor gibiydi. Birden durup ayakkabılarına baktı. “Baksana bunlar az önce kahverengi değil miydi? Neden şimdi siyah?” Kafasını çevirip tezgâha doğru seslendi: “Hey lanet olası İtalyan, her seferinde kahveyi bu kadar sert yapma!”

Gino bir düğmeye basıp teybi, büyük makaraları, çalıştırdı. “Himmel oder Hölle, mit dir in dieser Nacht, Himmel oder Hölle, wer hätte das gedacht!”

Bay Karwendel esneyerek askıdan bir yağmurluk çekince annem ona seslendi: “Gelsene Manfred, bırak başkalarının mantolarını almayı. Şimdi kadınlar kavalye seçecek!” Adamı yakalayıp içki içilen bölümden çıkmaya zorladı, o ise sırtarak karşı koyuyordu. Ancak annem bacağını kaldırıp, bu arada jüponu biraz daha sarktı, ona bir diz attı, Gino da bir sigorta kutusundan ışıkları ve hoparlörleri açtı ve ikisi döne döne dans ederek balo salonuna doğru ilerlediler. Herkes onları izliyordu. Sadece müzisyenler bira altlıklarındaki çizgileri sayıyordu.

“Annen de hiç yerinde duramıyor” dedi Pavel. “Hoşuma gitti.”

Her zaman olduğu gibi kendinden emin, dimdik duruyordu, ben de biraz doğruldum. Bayan Karwendel bardağını yalıyordu, yumurta likörünü.

“Ne demek istiyorsun?” diye sordum. “Annem güzel mi sence?”

“Yok, öyle değil de. Ya da evet. Kendi tarzında güzel. Ama önemli olan o değil. Erkekleri kendine çekiyor. Farklı bir havası var.”

“Benim annemin mi? Nasıl yani?”

“Fıkır fıkır” deyip Bayan Karwendel’a döndü Pavel. Kadın tombul ellerini omuzlarımıza koymuştu. Ojesi yer yer dökülmüştü ve peltek peltek konuşuyordu: “Hele bir yardım edin de aşağı ineyim gençler. İşemem lazım.”

Ayakları yerden yukarıda sallanıyordu, oturduğu yerden kayınca tabure devrildi. Eteğini çekiştirip düzelttik, kumaştaki külleri sil-

keledik, yanaklarını şişirip, açılmış parmaklarıyla duvar paneline tutundu. Tuvalete gitti.

Bayan Streep de mantosunu, açık mavi poplinden pelerinini giydi ve Gino'ya sigarasını yaktırdı.

“Bunu da içip gideceğim. Hemen.”

Yanımıza geldi, alt dudağını kemiriyordu, endişeli gibiydi. “Bakın çocuklar, bana bir iyilik yapar mısınız? Aklınızdan neler geçiyor bilmiyorum, bilmek de istemiyorum. Hoş, bazen gizlice dikizlemek istediğim oluyor tabii. Ama bana *bir* iyilik yapmalısınız. Bana söz verin, olur mu? Şeref sözü? – Lütfen, lütfen benim hakkımda kötü düşünmeyin!”

Pavel başını sallayarak onayladı, kadının öne düşen saçını kulağının arkasına attı ve “Düşünmez olur muyuz hiç” dedi.

Öne doğru uzanmış parmaklarının arasında tuttuğu sigaranın dumanını lambaya doğru üfleyip hafifçe irkildi kadın. Saçı kaşındırmış gibi.

“Gerçekten mi?” Bize baktı. Kızarmış gözleri sulandı, elini ağzına götürdü. “Bu doğru değil, öyle değil mi?”

“Elbette doğru” dedi Pavel, sırtını dönüp satranç oynayanlarla ilgileniyormuş gibi yaptı. “Bence siz azgın bir canavarsınız.”

“Ne?!” Kulaklarına inanamıyormuş gibiydi.

“Simon!” dedi parmaklarının arkasından sessizce. “Similein! Bu senin arkadaşın mı?” Pavel’e de “Siz onun arkadaşı mısınız?” dedi.

Pavel başını evet der gibi sallayınca kadın çenesini kaldırdı. Kafasındaki saç kütlesi onu yarım kafa daha uzun gösteriyordu. “Ya, peki. Ne demiştiniz, neymişim ben?” Pavel tekrarlamadı, yalnızca sırtıttı ve birden kadın da gülümsedi, dudaklarını yalayıp dumanların arasından konuştu: “Hıh, belki de haklısınız çocuklar. Her zaman zevkine düşkün bir insandım. *Doğru* insanı bulunca da doymak bilmiyorum.” Hafifçe kıstığı gözünden bir damla yaş süzüldü. Sonra tuvalet kapısına doğru dönüp omzunun üstünden “Ama şu an boşanma aşamasındayım” dedi.

Şarkı bitmişti, Bay Karwendel dans pistinden geldi. “Vay be!” diye iç geçirdi. “Güya bugün dinlenecektim.”

Keçeden yapılmış bir bira altlığıyla terini sıyırdı, annem Gino'nun şarabından bir yudum aldı. “Yorgunmuş gibi davranmanın beyler. Sıradaki lütfen!”

“Ohne Krimi geht die Mimi nie ins Bett ...”³

Yine kalçalarını sallayıp şarkıya eşlik ediyordu, Pavel’i de çekerek geri geri salonun ortasına doğru ilerledi. “Ohne Krimi tuts die Mimi leider nicht, leider nicht, und es brennt die ganze Nacht das Licht.”⁴

“Şeytan bu ya!” dedi Bay Karwendel. “Yorulmak bilmiyor.” Sonra da bira bardağını Gino’ya uzattı: “Doğru dürüst doldur şunu. Üzerinde bir miktar *köpük* olmalı. Madeni beş markı taşıyabilecek kadar. Palermo’da falan değiliz!”

“Rica edirim” dedi Gino. “Yeniden doldurayım. Allora: Tripe, trape, troşe, bardak hala mı boşe?” Ve çeşmeyi sonuna kadar açtı. Anlaşılan fıçı boştu, sadece sıçrama ve tükürmeye benzer bir ses duyuldu. “Çek elini!” diye bağırdı Friede Teyze, müzisyenlerin arasında neredeyse hiç görünmüyordu. “Son kez söylüyorum! Elin arkada durabilir ama ön taraftan uzak dur.”

Bay Karwendel gömlek cebinden bir puro çıkardı, yaladı, burnuna götürüp sağa sola hareket ettirdi. “Nasıl keseceğim şimdi bunu?” Soru Camillo’ya’ydı. İyice oyuna dalmış olan Camillo başını iki yana sallayıp mırıldanmakla yetindi: “Brüksel lahanası gibi.”

Bayan Karwendel tuvaletten geldi. Solgundu ama saçlarını düzeltmişti. Kusmuk ve kolonya kokuyordu, kocası üzerinde kocaman bir broşun parladığı ceketini giymesine yardım etti. O arada salona bakındı. “Şu senin arkadaşın, çok havalı bir tip. Gençken ben de öyle dans ediyordum. Değil mi Marie?”

Kadın geçirdi, acı bir tat almış gibi yüzünü buruşturdu. “Ne zamanmış o?”

Bayan Streep de gelmişti, “Ben gidiyorum. Kim geliyor benimle?” dedi.

“Hepimiz!” diye bağırdı Friede Teyze. “Liesel’i bekliyoruz.”

“Mat?” diye sordu meyhaneci, Camillo ayağa kalkıp Bayan Streep’in elini öptü. “İyi geceler, Signora. Az önce meyhaneyi kazandım, hiç de fena bir maç değildi yani. Ve mille grazie! Binlerce teşekkür.”

“Ah! Niye ki?”

3 “Mimi elinde polisiye romanı olmadan yatağa girmez.” Bill Ramsey’nin seslendirdiği ve altmışlı yıllarda moda olan bir şarkı. (ed. n.)

4 “Maalesef polisiyesiz yapamaz. Bütün gece ışık yanar.” (ed. n.)

Sakince baktı kadına, ciddi ve yumuşaktı bakışları. Kel kafası parlıyordu, yanaklarındaki bir günlük sakal koyu renkliydi, neredeyse mavi. “Bu *görünüm* için teşekkürler! Bayan Streep kafasını yana eğdi, kabarık saçları yüzünden pelerini sallandı. “Ayy, seni pislik herif. Bunu daha sık söyleyemez misin?”

Şarkı sona ermişti. Annem Pavel’i elinden tutup salondan çıkardı. “Bundan iyisi uçmak. Ee, şimdi kim geliyor?”

“Paydos!” diye homurdandı meyhaneci. Salonun kapısından geçerken satranç tahtasını ve taşları dengede tutmaya çalışıyordu. Gino, Bay Karwendel’in önüne küçük konyak kadehine yeni doldurulmuş köpüklü bir bira itti.

“Hayır!” diye bağırırdı annem. “Bir daha!”

Friede Teyze de ayağa kalktı, içkisini kafasına dikti ve parlak ceketli müzisyenlerin arasından sıyrıldı. “Hadi Liesel, eninde sonunda bitmesi gerekiyor. Çoktan yatmış olmalıydık.”

Annem topuklarını yere vurdu. “Hayır, hayır, *hayır!* Bir kez daha dans etmek istiyorum!”

“Adamlar yoruldu.”

“Ah boş versene, ben canlandırıyorum onları! Zamanında ne hayvanlar koşturdum.”

Bay Karwendel güldü, Pavel de, birası ağzında, beni dürttü. “Hadi Oller, sen kap.”

Elimde olmadan geri çekildim. “Kafayı yedin herhalde. Dans kursuna giden sen misin ben mi?”

“Bu doğru işte.” Bay Karwendel kolunu annemin beline doladı. “Nesil değişimi Liesel. Gecenin son valsini oğlunla yapmalısın.”

“Yok daha neler!” dedi, parmaklarının arasında yine bir Juno vardı. “Onunla mı?” Yandan bana baktı. “Sen dans *edebilir* misin ki?”

Herkes bu tarafa baktı, orkestra üyeleri de döndüler, meyhaneci neon ışıklarını yaktı. Camillo beni cesaretlendirircesine başını aşağı yukarı salladı, sııttım, reddedecektim. Ama sonra, hoparlördeki cızırtının ardından, sanki uzaklardan, sanki megafonla söylenen o tanıdık ezgiyi, John Lennon’ın sesini duydum: “Is there anybody goin’ to listen to my story...” Ve kafamı kaldırdım: “Elbette.”

Dudak büktü, sigarasını Gino’ya verdi ve salona gittik. Kocaman göründü gözüme salon.

Yerde gümüş konfetiler, yukarıya konmuş sandalyelerin arasında ağzına kadar dolu küllükler ve kirli bardaklar, köşelerde atıcılık

derneğinin flamaları. Tavandan sarkan bir disko topunun altında, kırmızı ışığı duvarlarda sayısız geyik ve karaca boynuzu biçimlendirip sonra yine silen bir projektör dönüyordu. Annem dostça bana baktı, kalçasındaki elimin duruşunu düzeltti ve başını sallayarak işaret verdi. “Hadi o zaman. Sen yönlendiriyorsun.”

Birisi salon kapısını iterek biraz daha açtı.

“Ayaklarına bakma, dik dur” dedi gülümsemesinin arasından yavaşça; birkaç adım attık, hiç de fena gitmiyordu. Bir tek, parmaklarımın altında korsesini hissetmek benim için pek hoş olmamıştı.

“Aslında müzik çok yavaş” diye mırıldandı. “Neden gecenin bir yarısı ortalıklarda dolaniyorsunuz? Kız peşinde mi koşuyorsunuz?”

“Hayır. Uyuyamadık.”

“Hey, ritme dikkat et! Uyuyamadınız mı? Bu yaşta? A benim güzel oğlum... Şu Christa senin kız arkadaşın falan mı?” Hayır dedim, elimi daha sıkı kavradı.

“Neden? Gayet iyiydi o! Temiz. Erkeklerden mi hoşlanıyorsun yoksa?”

“Ne, erkeklerden mi?”

Kafasını iki yana sallayıp beni kendine çekti. Döndük.

“Bunun nesi güzel ben de anlamıyorum.”

Diğerleri, ceketleri ve mantoları kollarında, salonun kapısında beklerken bizi izliyordu. Bayan Streep Pavel’in koluna girmişti. Bay Karwendel kadehini kaldırdı.

Annemin ayağına bastım. “Sağ ol” dedi ve beni biraz geriye itti. “Bu arada, Gino’nun babasının öldüğünü biliyor muydun?”

“Hayır” dedim ve tekrar kapıya baktım. “Ne zaman? Napoli’ye mi gidecek?”

“Oğlum *dik dur* lütfen! – Nereye? Neden? Ne yapacak orada. Bu öleni geri getirmez ki. Giden gitmiş...”

Eli elimden kaydı, sendeledim, hepten şaşırdım adımlarımı, salonun ortasında durduk, olduğumuz yerde hafifçe sallandık. Geyik boynuzları ayaklarımıza kadar uzanıyor, yok oluyor, sonra yine görünüyordu; annemin enerjik bir adımla bizi tekrar harekete geçirmesini bekledim. Utanıyordum, sarhoş bile değildim. O ise bana yumuşacık gülümsedi, göz kapaklarını hafifçe indirdi: “Gel hadi birakalım artık, olur mu? Geç oldu.”

Ve sonra, daha önce hiç yapmadığı bir şekilde elimi tuttu, parmaklarını sıkıca benimkilere geçirip beni salondan çıkardı. “Şarkı-

nın ortasında mı?” diye sordum yavaşça, anlaşılan duyulamayacak kadar alçaktı sesim, diğerleri kapının önünden çekildi, içkilerini bitirip hesabı ödediler. Yalnızca müzisyenlerden biri, saçı kuyruklu olan, “Çok iyiydi ya” dedi.

Camillo, ince mantosunun bir kolunu dişleriyle tutarak annemin giyinmesine yardım etti. Meyhaneci bar taburelerini tezgâhın üstüne koydu, Gino Bayan Karwendel’in koluna girip onunla birlikte çıktı.

Friede Teyze çift taraflı bar kapısının ardından “Arrivederci, Hans!” diye bağırdı, annem parmaklarını şıklatıp şarkı söylüyordu: “En uzun senin...” Bay Karwendel’i dirseğiyle dürttü. “...adımların dansta.”

Adam gülüp kalçasından girişe doğru itti onu. Annem günün çorbası tabelasına takılıp sendeledi, Bay Karwendel kapanan giriş kapısına hızlıca baktıktan sonra elini annemin yüzüne götürüp yanağına ve ağzına bastırdı. Başparmağının tırnağı mavi siyahtı.

“Hayır!” diye bağırdı annem. “Kes artık şunu Manfred! Çocuklar!”

“Hani nerede. Onlar bizden daha çok düzüşüyor.” Annem kafasını çevirdi, ağrısı varmış gibi gözlerini kapadı, adam sırtarak daha da sokuldu ona, elini yakasının içine daldırdı, dizini bacaklarının arasına bastırdı. Eteği, jartiyeri görünecek kadar yukarı kaydı.

“Ne var?” dedi Pavel arkamdan. “Yürüsene!”

Ama o ikisi dar girişi kapamıştı. Annem adama vurdu, isabet ettiremedi, ince topuğuyla ayağına bastı, adamsa onu saçlarından tutup kafasını hızla geriye yatırdı.

Annem hareket edemiyordu, hafifçe inledi. Yüzü kızarmıştı, kirpiklerinin arasından sulu rimelleri akıyordu, bense öfkeliydim ama korkuyordum da ve Karwendel’a *bay* mı yoksa *amca* mı diye hitap etmem gerektiğini bilemiyordum. Adam onu tüm ağırlığıyla köşeye sıkıştırıp üzerine abanırken göz ucuyla beni fark etti, göz kırptı. Sonra da yavaşça dilini ağzına daldırdı.

Şimdi arkamdan Camillo da “İlerleyin!” diye bağıırıyordu. Annem dışarıda, kestane ağaçlarının altında, Pavel’in mopetinin önünde durup aynaya döndü ve saçlarını düzeltti. Bakışlarımı hissetti ama karşılık vermedi. Aniden, o solgunluğuyla çok daha genç göründü gözüme, incinmiş bir kız, aşağılanmış ama aynı zamanda dik başlı. Dudaklarını boyadı tekrar ve yanından geçen Gino’yu

ceketinden yakaladı. Titreyen parmaklarıyla adamın kolundaki siyah bantın arkasından bir sigara çıkardı, Gino çakmağını yaktı. “Hey!” dedim. “Bu ne şimdi? Sigara içmeyeceksin herhalde?”

“Ne? Tabii ki içeceğim.”

Kafamı salladım. “İçmeyeceksin! Sokakta olmaz.”

“Efendim?” Kaşlarını çattı. “Sana ne oluyor? Yıl olmuş bin dokuz yüz altmış se...”

“Bunun yıllla falan alakası yok. Bir kadın sokakta sigara içemez, işte o kadar. En azından edepli bir kadın.”

Bay Karwendel trençkotunun düğmelerini ilikledi. “Aferin oğlana. Mantıklı. O konuda haklı.” Kemerini bağlayıp karısının koluna girdi.

Hâlâ beti benzi atmış annem kafasını iki yana salladı. Diğerleri kaldırımında duruyordu, sigarasını bir kenara saklayıp anlamadığım bir şeyler mırıldandı. Belki de sadece dudaklarını oynattı. O sırada uzaklara dalıp gitmişti, Pavel’in attığı çakıl taşı ağaçların arasındaki ampule isabet etti. Karanlıkta duruyorduk.

“Nasıl bir teselli” dedi annem “dünyanın aptallarla dolu olması.”

Arka arkaya üçüncü beş. Muhasebe ve ticari matematik öğretmeni aileme yazacağını söylemişti. Ancak mektup henüz gelmedi. Koridordaki tüm posta kutuları ağzına kadar doluydu, hepsinin aralığında aynı firmanın broşürü. Bir yayınevi, suni deri cilt üzerine altın yıldız baskılı, ağır bir ansiklopedi setinin reklamını yapıyor, “uygun taksitlerle” ve bir hediyeyle –isteyen herkese incelemeleri için ücretsiz gönderecekleri “Ansiklopedik Eğitiminizin Temel Taşı” kitabıyla– insanları tavlama çalışıyordu.

Sürekli esnemek zorunda kaldığım o gri ve yağmurlu öğle sonrasında zil çaldı. Kapıda Ruth ve arkadaşı Ellen duruyordu. İkisinin de pantolonu aynıydı, küçük kare desenli. Ruth’un üstünde siyah, sarı bukledi Ellen’in üstünde beyaz boğazlı bir kazak vardı, bana defterlerini uzattılar. Kurşunkalemle çizilmiş Paul McCartney’ler. Hangi desenin daha iyi olduğuna karar vermem gerekiyordu.

Birinde kırkında yamru yumru bir adam, diğerindeyse en fazla dört yaşında aşırı beslenmiş küçük bir çocuk gibi görünüyordu, “Harika! İkisi de güzel” dedim. Sonra kızların pantolonlarını işaret ettim.

“Çok şık. Yeni mi?”

“Gerçek Trevira” deyip bir dizini büktü Ruth.

“İspanyol paça. Altına ne giydik biliyor musun?” Gm rengi ruj sürmüş olan Ellen defteriyle Ruth’un kafasına vurup tısladı:

“Kes sesini aptal!”

“Ne acaba?” diye sordum. “Gstersenize.”

“Hah, çok beklersin” deyip sırtı Ruth. “Ama bize bir iki numara gösterirsen olur. Evde yalnızız.” Arkadaşını drtt. “Gerçekten sihirbazlık yapabiliyor!”

“İyi, tamam o zaman” dedim. “Bir dakika...”

Odama gidip gerekli malzemeleri topladım ve küllükte yanan sigarayı söndürdüm. Sonra da geniş yakalı, temiz bir gömlek giyip öbür tarafa geçtim. Komşu evin kapısı açıktı, kızlar yatak odasında ıglık ıglık bağıırıp ağıırıyor, birbirlerine yastık atıyordu.

Etrafıma bakındım, küçük bir sehpa örtüsünü hızlıca kaldırdım, altında kâğıt be mark duran vazoyu havaya kaldırdım, lambanın kablosunu çekip bağıırdım: “Hey! Gösteri bağılıyor!”

Suratı kıpkırmızı olmuş Ruth, kanepeye öyle bir atladı ki yaylar gıcırdadı. Arkadaşı açılır kapanır oval aynaya hızlıca bakıp kazağına dzelitti ve derin bir nefes aldı.

Ruth gözleri parlayarak bana baktı. “imdiden orman gibi olmuş!” diye fısıldadı. Ama Ellen duydu. Dileri alt dudağında, iki eliyle birden vurdu Ruth’a, o da zıplayıp Ellen’in kafasına birkaç dergi fırlattı.

“Yeter artık!” diye bağıırdım. “Yoksa size sihir mihir yok.”

Kızlar yan yana oturdular, aynı ieden sırayla kola içiyorlardı, Ellen’a bir kart uzatıp sağı alt köşesine bakmasını istedim. “Burada ne görüyorsun?”

Mavi kadife üzerinde minicik, süslü bir gümüş kaık resmi vardı, altında da u yazı: “Sizin için cretsiz!”

“Keyi yırt” dedim. “Delikli yerlerden. Evet, yle ite. Şimdi ye onu. “Yemek mi?! İğrenç. Yemem ben onu.”

Ruth’un “Ver bana” demesiyle pul büyüklüğündeki kâğıdı ağızına atması bir oldu, dişlerinin arasında güzelce ıgnedi ve bir yudum kolayla mideye indirdi. Sonra da geğırdi, ağızını açıp bize gösterdi, bağıımı sallayıp onayladım.

“Tamamdır. Hadi bağıyalım.”

Ellerimle biraz hokus pokus yapıp olabildiğince yoğıun bir şekilde Ellen’e baktım. Kız kafasını yana yatırıp dimdik oturmuş,

bakışlarıma alaycı bir sırıtmayla karşılık veriyordu. Ama buruşuk kâğıt parçasını burnumdan çıkarıp gözünün önünde açınca kaşlarını kaldırdı, yavaşça ağzını açtı: Mavi kadife üzerindeki kaşık. “Ah, yok artık benimle dalga geçiyorsunuz!” diye mırıldandı. “Aranızda anlaşmışsınız.”

Ruth ellerini çırttı, kanepenin üzerinde hoplayıp zıpladı. “Sahtekârlık yaptığımı düşünüyorsun madem, buyur o zaman.” Kibrit ve küllüğü uzattım Ellen’a. “Yak kâğıdı. Hadi durma, yak.”

Yaktı, sobayı açıp külleri ateşe attım. Ardından yine biraz abra-kadabra, birkaç sarsılma hareketi, derin bir bakış ve sonunda:

“Abajurun içine bak!”

“Bu ne demek oluyor şimdi!” dese de ayağa kalkıp uzandı Ellen, ben de boş yere poposunda külot izi aradım.

Gözleri, kehribar rengi pigmentli yeşil gözleri, yine kocaman oldu ve parmaklarının arasındaki gümüş kaşık resmine baktı. Tırnakları düzgünce boyanmıştı. “Oraya nasıl girdi? Nasıl yapıyorsun bunu?”

“Sihir işte bu!” diye bağırdı Ruth. “Safi sihir. Hadi şimdi çıkar bakalım pantolonunu.”

“Kim? Ben mi? Kafayı mı yedin?”

“Söz sözdür. Sihirbazlık yapabiliyorsa seni pantolonsuz görebilir.”

“Aptal karı! Asla öyle bir şey demedim. *Biliyorsun ki...*” derken lafını yarıda bırakıp tekrar oturdu. Yanakları bir anda kıpkırmızı kesildi.

“O zaman arkadaşım değilsin artık.”

“Yok daha neler!”

“Buna ben karar veririm.” Ruth kollarını kavuşturdu.

“Defol.”

“Hayır, gitmiyorum işte.”

“İndir o zaman pantolonunu!”

Bir süre sustuk; kardeşimin futbol ayakkabılarının merdivenlerdeki mozaik desenli zeminde çıkardığı sesleri duydum. Ellen gözlerini kâğıt parçasına dikmiş, düşünceli bir şekilde dizlerini kaşıyor, bakışlarımdan kaçıyor. Nefessiz kalmış gibiydi, birkaç buklesini kulağının arkasına atıp çenesinin altında birleştirdi saçlarını. Sonra diğerine dönüp kapanmış, titrek gözleriyle şöyle dedi: “Çok adisin, biliyor musun... İyi, tamam. Belki... Çıkarırım. Ama önce bir kere daha yapması gerekiyor.”

Ruth, kollarını hâlâ göğsünde kavuşturmuş, bana baktı, başımı sallayarak kabul ettim ve arkadaşı kâğıt parçasını masadan alıp söy-

le bir kokladı, ağzında çiğnedi. Ardından bir eli göğsünde kâğıdı yuttu, yüzünü buruşturdu ve üstüne bir yudum kola içti.

“Kontrol et” diye buyurdum, Ruth da kızın burnunu sıkıp ağzının içine baktı. Tek bir dolgu bile göremedim, kirli işaret parmağını Ellen’in boyalı dudaklarının ardında gezdirdi ve “Tamam” dedi.

Bu numarayı sekiz dokuz yaşlarındayken tasarlamıştım. O zamanlar bir başka komşu kızıyla, Renate Gimpert’le evlenmek istiyordum, kalın, parlak siyah örgüleri yüzünden. Ama o kafasını salladı, beni istemedi, ilerisi için de. Ben de bir yığın broşür aldım ve güzelce kestim onları. Kâğıtlar sarıydı, üzerlerinde minicik kırmızı bir maymun vardı; üç beş tanesini yutup, yakıp, burundan, kulaktan ya da çoraptan çıkardıktan sonra ağzı açık kaldı ve evlendik. Çimenden ördüğüm yüzüklerle.

Gözlerimi kapatıp sihirli bir formülü anıştıran bir şeyler mırıldandım, sonra dolaptan vazoyu alıp ters çevirdim: Az önce yuttuğu küçük resim, gümüş kaşık, Ellen’in kucağına düştü.

Ağzının sadece bir tarafıyla bezgin bir şekilde gülümsedi, arkadaşına göz kırptı ve uzun parmaklarıyla dilinin altından diğer parçayı çıkardı.

Annem beni çağırıyordu rüyamda. Bir arabada oturuyordum ve onun sesinden hızla kaçtıktan sonra birden radyodan geldi sesi. “Rahat bırak beni” diye mırıldandım. “Ojen çok korkunç.” Saatin akreple yelkovanı yeşil yeşil parlıyordu, iki buçuk, bir süre beni neyin uyandırdığını anlayamadım. Yastığa gömülmüş, yalnızca kendi nabzımı duyuyordum. Ama sonra dışarıdan bir gürültü geldi, doğruldum. Yatağın önünde duran post halı akşam döktüğüm çay yüzünden hâlâ ıslaktı. Altından ince bir ışık sızan kapıyı açtığımda sigara ve içki kokusu geldi. Gözlerimi ovuşturdum.

“Ne yapıyorsunuz siz burada?” dedim, sesimin ne kadar kalın çıktığına şaşırmıştım. Herhalde gördüklerimi ciddiye alamayacak kadar uyku sersemiydim. Belki de gördüklerim, üstüne bir de dehşete sebep olamayacak kadar ciddiydi. O uyuşuklukta önümdeki sahne bir an için dondu.

Annemin üstünde koyu kırmızı, desenli pamuklu kumaştan, omuzları açık yeni bir elbise vardı. Mutfakta dizlerinin üstünde, sivri burunlu ayakkabılarından biri avucunda, linolyum döşeme-

ye dayanmış duruyordu. Sırtındaki fermuar biraz açılmıştı, siyah sutyeni görünüyordu, çorabı sol baldırı boyunca kaçmıştı. Kafası yana eğilmişti, ağzından tükürük akıyor, ellerinin arasında küçük bir su birikintisi parlıyordu. Alçak sesle inleyerek adımı seslendi, gıklar gibi bir ton vardı sesinde. Sarhoştı.

Lacivert takım elbisesinin içindeki babam da ayık değildi. Gömleği açılmış, yakasının bir köşesi kıvrılmıştı, üzerindeki ruj lekesini fark etmiştim, kravatı yerde, çöp tenekesinin yanında duruyordu. Örme deriden yapılmış yeni ayakkabıları hâlâ gıcırıyordu, kah-verengiydiler, takımına pek uygun değildi. Sallanarak annemin üstünde duruyordu, boğazına sarılmıştı ve dişlerini sıkıyordu, oynayan çene kemiklerinden görebiliyordum. Kolları hafifçe titriyordu. Bütün mutfak zeminine inciler saçılmıştı.

Transistörlü radyonun kontrol lambası yanıyor ancak çalımıyordu yalnızca hışırdıyordu. Dolabın üstündeki kafesin yarısı bir bezle örtülüydü, yem kabı, açılmış bir paket Trill'in yanında, soğuk kuzinenin üstünde duruyordu. Babam güçlkle nefes alıyordu, karısının öğürme ve inleme sesleri, sanki onun boğazını giderek daha fazla sıkıyormuş gibi çıkıyordu, tamamen işini bitirmek istemiş gibi. Ama bunu gerçekten yapmadığını biliyordum.

Biliyordum. Kapatmak için radyoya uzandım, yanlışlıkla açtım. Babam dengesini güçlkle koruyabiliyordu ve görünüşe göre annemin üzerine düşmemek için çabalıyordu. Yalnızca destek alıyordu. Çünkü kardeşim üzerine çıkmış, bir eli yanağında, diğeri karma-karışık saçlarına yapışmış, bağıra çağıra yalvarıyor, diziyle kuyruk sokumuna vuruyordu. Üzerinde benim eski pijamam vardı, yamalı olan. “Bırak annemi! Lütfen bırak onu!”

Radyoda Roy Orbison çalıyordu, özlem dolu duygusal bir parça, sesi kemanlardan daha yüksekti ve sonunda babam doğrulmayı başardı. Süpürge dolabına tutundu, arkasına baktı, Traska'yı bir ceket gibi attı üzerinden. Traska kuzinenin kömür dolabına çarptı, ağlayarak hole doğru süründü.

Babamın elinin tersinde de ruj lekesi vardı, nasırlı parmaklarıyla sildi. Yorgun, çalışmaktan bükülmüş duruşuna rağmen takım elbisesiyle hoşuma gitmişti. Sarhoşken çoğu zaman olduğu gibi alnı ter içindeydi ama gözleri tuhaf bir şekilde aydınlıktı, göz kapaklarının kenarı ne kadar siyahsa gözakı da o kadar beyazdı. Hâlâ dizlerinin üstüne çökmüş annem incilerini toplayıp ayakkabısının içine

atıyordu, kafasını kaldırıp bana baktı. “Tanrım... Ne yapacağım şimdi ben?”

Pavel akasyaların altında bekliyordu. Üstünde Lee pantolonu ve açık mavi bir gömlek vardı, kazağını omzuna atmıştı, mopette arkasına oturup paketinden bir sigara alınca Christiane Schneehuhn durdu. Okul çantasını göğsünde kollarının arasına almış mopeti inceliyordu. Motor yeni cilalanmış, parıl parıl parlıyordu. Sonra Pavel’i süzdü. Ardından beni. Sonra yine Pavel’i. Ama biz bir şey söylemeyince, tek kelime bile, çenesini kaldırdı ve öğle sonrası ışığında uzaklaştı.

“Buydu demek” diye mırıldandı. “Fena değil. Eli yüzü düzgün.” Bana ateşi verdi. “Ama bence süspansiyonunda sorun var.” Okullu kızlarla dolu durakların önünden yavaşça ilerledi, şehir merkezine saptı, her sinema kutusunun önünde durup resimlere baktık. Hepsinde cinsel eğitim filmleri vardı. Fotoğrafların çoğunda kadınlar daracık boğazlı kazaklar, mini etekler ve dize kadar çizmeler giymişti. Ya da bir çarşafın altında kollarını göğüslerinde kavuşturmuş yatıyor, yine sırtını dönmüş adama asık suratla bakıyorlardı.

Sonunda Pavel bir motosikletçi vitrininin önünde durdu ve tek tek motorları inceledi. Fiyatlar bana göre ürkünçtü ama o hiç görmüyor gibiydi. Küçük rampanın üzerinden dükkâna girdi, bir Moto Guzzi’ye oturup siperliğin ardından bana sırtıttı. Yumruğumu kaldırıp başparmağımı uzattım.

Tezgâhın arkasındaki tamirhaneden mavi önlüklü bir satıcı geldi. Ellerini bir bezle silip Pavel’e aracın detaylarını anlattı. Pavel yerinden kalkmadan bir şeyler söyleyip motor bloğuna dokundu, kafasını kaldırıp adama baktı. O arada bal rengi bir saç buklesi yüzüne düştü. Diğeri başını sallayarak onayladı ve cebinden pense çıkarıp bir somunu çevirdi, Pavel benzin deposunu açtı. İkisi birden içine bakınca, kafaları tokuştu, satıcı kızardı, giysisinin koluyla Pavel’in yanağındaki yağ lekesini sildi. Gülererek Guzzi’yi sehпасından indirdiler.

Pavel motoru rampadan aşağı indirdi, kazağını beline bağlayıp bana göz kırptı. Onun on sekiz yaşında ve birinci sınıf ehliyeti olduğunu varsayan satıcı saatine baktı. “Aslında arkada *benim* oturmam lazım. Ama elimde bir Harley var, onunla ilgilenmeliyim. Neyse. Gaza dikkat gençler. Aniden hızlanıyor!”

Arkası bir koltuk kadar rahattı. İlk birkaç metre boyunca geniş paça pantolonun içindeki bacaklarını pedalların yanında sallandırdı. Sonra ikinci vitesine geçti; evler, ağaçlar, çiçek tarhları kayar gibi gidiyordu. İçimin çekildiğini hissettim, nefes alabilmek için kafamı çevirdim, gözlerimi kapadım. Tekrar açtığımda önümüzdeki tek şey gökyüzüydü.

Pavel herkesi solluyordu ve bu hızda motor hiç de gürültülü gelmiyordu bana. Ama köprülerin altında gürliyordu resmen. Üzerimizdeki büyük mavi tabelalar, girişler, çıkışlar, otoyol kavşakları, o kadar hızlı değişiyordu ki yönümü kaybetmiştim; bir ara, üstü açık bir Porsche'deki kadınla yaptığı yarıştan sonra, o sırada kadının fuları uçtu, tempoyu düşürüp bana bağırdı: "E, Oller nasılsın? Kusacak mısın?" Hayır, hiç de kötü hissetmiyordum kendimi.

Bir dinlenme tesisinde durdu, kahve içtik, duvardaki peçetelikten bir kâğıt mendil alıp yüzündeki tozu ve minik sinekleri alnından, yanaklarından silmek istedim. Ama o mendili elimden alıp kendi sildi. Wuppertal'da bir yerlerdeydik, depoyu da doldurduktan sonra otoyoldan çıkıp motoru yavaşça arduvaz çatılı, ahşap çatıklı evlerin önünden, yaşlı ormanlardan geçerek kıvrımlı şose yollarda sürdü. Buralar engebeliydi, hatta bazı yerler dikti, rüzgâr alan tarafları yosun tutmuş gümüşsü gri ağaç gövdeleri birbirinden epeyce aralıklı dursa da gökyüzü nadiren görünüyordu. Tepemizdeki yeşillik, ışık gibi parlıyordu.

Bir kayalıktaki kaynaktan su akıyordu, hiçbir yere ulaşmayan incecik bir şerit. Kafamıza su sıçradı. Motor hırlıyordu artık, bazen takır tukur sesler çıkarıyordu ve bir süredir vadiden müzik sesi geliyordu, hoparlörden. Eğri büğrü meşe ağaçlarının, çalılıkların arasında ışıklar gördük, kırmızı ve sarı ampuller, ardından tepesinde paramparça olmuş tahta bir kartal duran, beyaz kireçle boyanmış bir direk, bir sonraki dönemecin ardından ormandaki bir luna-parkın önünde durduk. Stantların çoğu kapalıydı hâlâ, brandayla örtülmüştü. Ama çarpışan arabalar, bira barı da olan bir büfe ve atış poligonu açılmıştı. Ellerinde atışa hazır havalı tüfeklerle birkaç motorcu genç dönüp bize baktı, ağzında iki plastik gül, elleri alçı borucuklarla dolu kasadaki kadın namluların altından eğilerek hızla geçti. Guzzi'yi otoparkta bırakıp mıcırın üstünden büfeye yürüdük. Pavel kendisine iki tane körili sosis ısmarladı ben de bir porsiyon kızarmış patates, kırmızı-beyaz.

“Saçmala!” deyip tekrar sosis ısmarladı. İki de bira.

Graham Bonney’den bir parça çalışıyordu, çarpışan arabaların basamaklarına oturduk, yedik, içtik, motosiklete baktık. Egzoza ve krom kaplı çamurluklara ağaçların yaprakları yansırıyordu, kocaman kahverengi yakıt deposunun gümüş bir kalbi andıran yüzeyinde kaynaktan sıçrayan su damlaları parlıyordu hâlâ. Bir serçe mıcırın ve ön tekerlekteki tellerin üstünde sıçradı, Pavel ağzı dolu halde yavaşça kafasını iki yana salladı.

“Vay canına!”

“Sizde durumlar nasıl?” diye sordum “Baban ne yapıyor?”

Omuzlarını silkip çatalına bir parça sosis sapladı.

“Bilmiyorum. Eve gitmiyorum artık.”

“Ama aynı makine dairesinde çalışıyorsunuz!”

Plastik çatalıyla hayır der gibi kısa bir hareket yaptı.

“Artık değil. Başka yere tayin ettirdi kendini.”

Sonra kalktı, birer köfte aldı bize ve biralarımızı içtikten sonra beni dürtüp “Hadi şimdi çarpışan arabalara binelim bir tur!” dedi.

Jetonları ben aldım, o kendine kırmızı sarı harelî bir araba seçti. Ben siyah bir tanesine bindim. Pist, oğlanlar ve cıyaklayan kızlarla doluydu, bazılarının yanında okul çantaları vardı. Birkaç anne baba da çocuklarıyla birlikte dikkatle dolanıyordu. Motorcu gençlerse sürekli köşelere çarpıyordu. O arada birinin elinden içki şişesi düştü, bir cep şişesi, çelik basamaklardan kayıp bir su birikintisine düştü.

“Hiç anlamıyorum ya!” dedim, birkaç turdan sonra otoparka giderken. Sonunda yine midem bulanıyordu. Ağzımda acımsı bir tat vardı ve karnımı tutuyordum. “Neden millet burada sürekli deli gibi birbirine çarpıp duruyor ki!”

Pavel alnını kırıştırıp inanamayarak sırtı bana.

“Yani, demek istediğim, neden düzgünce sürmüyorlar. Saat yönünde falan.”

“Dalga mı geçiyorsun sen?” Kafasını iki yana sallayıp kolunu omzuma attı. “İnanacağım neredeyse. Oğlum, Oller! O arabalar çarpışmak için *orada!* Lastik tamponlar niye var sanıyorsun?”

Seleye oturdum, enseme kaşıyıp mırıldandım: “Doğru ya. Hiç öyle düşünmemiştim.”

Motoru çalıştırdığında orman bir an için ürkütücü geldi bana, gizli geçitler, koyu yeşil gölgeler ve hiç duyulmamış yankılarla dolu. Bira standındaki hepsi de sakallı motorcular dönüp baktı.

Biri schnaps bardağını kaldırdı, içki akşam ışığında parıldıadı, Pavel onun selamına başını eğerek karşılık verdi ve motoru yavaşça sürerek otoparktan ayrıldı.

“Ee?” diye sorup parmaklarını yağlı beze sildi satıcı. Fenerler yanmaya başlamıştı, motosikleti rampadan yukarı itti. “Hollandadaki amca ne diyor bu parçaya?”

Poststation bomboş, müzik banttan. Kimse dans etmiyor, DJ barda oturmuş bulmaca çözüyordu. Tuvalet gitmek için oraya uğradık, Pavel parmaklarına bakıp sordu: “Kerhaneye de gitsek mi? Bakalım yeni yüzler var mı?”

“Yüzler!”

Ama küçük çıkmaz sokak neredeyse karanlıktı, kırmızı ışıklandırılmış vitrinde sadece bir kadın oturuyordu, kafasını kaldırıp bakmadı bile. Kucağında bir kaniş köpeğiyle roman okuyordu. “Dün bundaydım” diye mırıldandı, dönüp baktım.

“Scholli, canım. Paran çok galiba?”

Pavel sırttı. “Spermim çok.”

Eve gittik. Pavel Zündapp’ı girişe itti, çiti kapattım. Çit, yeni malzemeler ve asitlenmemiş tahtalarla onarılmıştı, garajdan geçtik. Ford balmumuyla yeni cilalanmış kokuyordu. Bahçenin kapısını açtım, eğilmeme rağmen kafamı bir dala çarpıp elma ağaçlarına lanet okudum. “Çok yavaş büyüyorlar!” diye tısladım, Pavel parmağını dudığına götürdü. Bodrum girişinin üstünde, oturma odasının pencere eşiğinde hâlâ küçük bir ışık yanıyordu, camdan bir gondol, Pavel fermuarı açtı.

Çadırın önündeki tentenin altında ütülenmiş gömlek, pantolon, ceketler asılıydı. Kamp masasının üstüne düzgünce istiflenmiş kazak ve tişörtler konulmuş, altına da ayakkabıları dizilmişti, hepsi de temizlenip cilalanmıştı, iş çizimleri ve çelik kasklar bile. Şiltenin başucunda bisküviler, meyve suları, konservele dolu küçük bir raf, yumuşak kadife örtünün üstünde de birkaç paket çikolata ve bir tane çikolatalı badem ezmesi vardı. Üstümüzü çıkardık, Pavel bir sigara daha yaktı.

“Küçük gondol neden hâlâ yanıyor?” diye fısıldadım. Işık o kadar güçlüydü ki salına salına yürüyen kedinin silüetini görebiliyorduk. “Bodrumdaki tuvalet giderken düşmemem için” deyip uyku tulumumu kapadı. “Güzel rüyalar.”

“Sana da.” Esnedim. Pavel yüzüme biraz duman üfledi, yanlışlıkla herhalde. Burnum kaşındı. Ve birden o kadar sessiz oldu ki nabzım kulaklarımda zonkladı. Nefesimi tutup kulak kabarttım ve yastığa gömülmesini bekledim. Kımıldamıyordu ama. Çok yakınımdaydı.

“Ne var?” diye fısıldadım gözlerimi açmadan. Göz kapaklarım titriyordu. “Uykun yok mu?”

“Tabii ki var.” Çok sakın ve gevşemişti, bu yüzden sesi olduğundan daha derin çıkıyordu. “Az önce aklıma panayırda söylediğin şey geldi. Çarpışan arabaların önünde.”

“Ha öyle mi.”

Ürperdim. Kedi daldan brandanın üzerine atladı. Patilerini görüyordum, tırnaklarını düşündüm, Pavel’in, her zaman yaptığı gibi yukarıya bir şey fırlatmasını ya da pist diyerek kediyi kovalamasını boşuna bekledim.

“Oller?”

“Hı?” Hayvan orada, üstümüzde yayılıp mırladı.

“Kızma bana, tamam mı.” Hafifçe öksürdü. “Uyumak istediğini biliyorum. Ama benim bir... sorunum var.” Yanağını yumruğuna dayamış beni izliyordu galiba, gözlerini seçemiyordum. “Belki de benim manyak ya da sapık olduğumu ya da başka bir şey düşüneceksin ama şu an seni öpmek istiyorum. Senin için bir sakıncası olur mu?”

Sertçe yutkundum, boğazım acıdı, kafamı iki yana salladım. Ya da salladığımı sandım. Ve sonunda “Şey...” dedim. Sesim kısılmıştı, aramızda bir yerlerde duran meyve suyunu arandım, yanlışlıkla Pavel’in dizine sürtündü elim. “Aslında olmaz. Ama şu körili sosisler, biliyorsun, feci sarmısaklıydı. Köfteler desen, onlar zaten öyle.”

Sigarasından tekrar bir nefes çekip dumanını yukarıya üfledi, bir yerlere bastırıp söndürdü sigarayı. “Anlıyorum. Ama sanırım şu an hiç umurumda değil.”

Sonra saçlarımı okşadı, yavaşça eğilip öptü beni. İnce dudakları şaşırtıcı derecede sertti, gözümü çadırın tavanına dikip bir şey yapmamın ya da bir yerine dokunmamın gerekip gerekmediğini düşündüm. Ellerimi kaldırdım, ama sonra indirdim yine. Kedinin gölgesi o kadar belirgindi ki böğründeki ritmik hareketleri fark edebiliyordum.

Yalnızca birkaç saniye sürdü sonra kendini yastığa atıp derin bir nefes aldı. Hemen dudaklarımı silmek istedim ama bunun onu incitebileceğini düşündüm; bir yudum içtim, çaktırmadan bir parça badem ezmesi attım ağzıma. “Böylece” diye mırıldandı. “Bunu da yapmış olduk.” “Ee?” diye sordum çiğnerken. “Bumuydu yani?”

Bir süre sustu, yukarıya ayakkabı fırlattı. Çok miskince. Kedi yerinden kıılmıdamadı. “Umarım seni kırmamışımdır...” Esneyerek şişeyi aldı. “Bir denemek istedim. Ama pek de iyi gelmedi. Sence nasıldı?”

“Hım.” Gözlerimi kapadım, çikolatayı ağzımda erimeye bıraktım. Acımsı. Sonra arkamı dönüp tulumumun içinde büzüldüm. “Saçların güzel kokuyor. Ama sanki kızlarla... Bilmiyorum. Kaşındırdın biraz.”

Annem masaya geldi. Altında cüzdan asılı, beyaz bir önlük vardı üstünde. Dar siyah kazağının arasına gümüş iplikler dokunmuştu, altındaki sutyeni komik bir biçimde sivriydi.

“Galuş nasıl olmuş?”

Oturdu ama sigara yakmadı. Bir tükenmez kalemı parmaklarının arasında evirip çeviriyordu.

“Loto, Toto” yazıyordu üstünde.

“Gulaş” dedim.

“Ha evet, doğru.” Bira bardağını örtüden alıp keçenin üstüne koydu. “Ne olsa yersin, değil mi? Sende hiç sorun yaşamadım. Şekerli makarna olduğunda bile. Ama ufaklık... Ispanak *dedim* mi kıyamet kopardı. İnanamazsın. Okul nasıl?”

“Sanki çok umurunda.”

“Ah be oğlum... Yapma! Neden umurumda olmasın? Gerçekten tüccar mı olmak istiyorsun?”

Omuz silktim.

“Hayır, inanmıyorum, esnaf kafası yok sende. Ama ağır işe de gelemezsin, öyle değil mi? Ne olacaksın peki sen?”

“İtalyan” dedim, kıs kıs güldü, tükenmez kalemle vurdu bana.

“Eskiden, on on bir yaşlarındayken rahip olmak için manastıra gitmek istiyordun, hatırladın mı? Çünkü rahip yardımcısı çok hoşuna gidiyordu. Her zaman siyahlar içinde, her zaman yalnız...”

“Evet, ne olacak” dedim. “Boşanacak mısın?”

Masanın altından tekme atmışım gibi sertçe gözünü dikti bana. Ama bir saniye sonra yine derin derin baktı. Ardından uzunca nefes verdi.

“Öyle bir şey diyen oldu mu şimdi” diye fısıldadı, gözleri yaşardı. İşaret parmağını büküp masanın üzerine görünmez desenler çizdi. Kâğıt asma yapraklarının arkasında oyun makinelerinin ışıkları yanıyordu. Beyaz gömlekli bir adam bozuk para atıyordu. Manşetine baktım, düğmeye, küçük altın düğüme.

“İyi günlerimiz de oldu, biliyor musun.” Giysisinin kolundan mendil çıkardı. “Mutluyduk da. Bazen düşünüyorum da hepsi şu lanet para yüzünden. Yani, şimdi de hâlâ borçlarımız var, büfe, televizyon... Ama eskiye oranla? Her şeyi taksitle almak istedim, aptallık işte, yevmiye olduğu gibi oraya gidiyordu. Hafta boyunca size bakabilmek için neler yapmazdık ki? Köyden buraya gelmek zaten büyük bir değişimdi, birdenbire her bir soğana para ödemek zorunda kaldık. Babanın akşam birasını kavanoza döküp boş şişeleri seninle gönderiyordum, depozit parasıyla yumurta al diye, hatırlıyor musun? Ve sürekli kızarmış ekmek parçalarıyla Maggi et suyu. Adam da arasında Rama’yla tuzdan başka bir şey olmayan ekmeğiyle yerin altında on saat geçirirdi. Tanrım. Yine de bir şekilde... daha güzel zamanlardı. Birbirimize bağlıydık, bir fincan nane çayı şölendi bize.”

“İyi ya, git o zaman şimdi” diye mırıldandım.

“Ah, Simon. Ciddi ol artık.” Burnunu çekip temizledi, şişman garson kafa hizasındaki tepsisiyle durdu. “Yok bir şey, Herbert!” dedi peçetesinin arasından. “Anılarımızı tazeliyoruz biraz.”

Adam kol saatine bakıp tekrar gitti. Yaprakların arkasında makineler vınıyor, metalik sesler çıkarıyordu. Kazanılan bir miktar para takırdayarak bölmeye düştü. “Gino’nun İtalya’ya döneceğini biliyor muydun?”

Hayır der gibi kafamı salladım.

“Evet, niyeti öyle. Çok yakında. Yarış bisikletini sana vermek istiyor.”

“Sen de gitmek istiyor musun onunla?”

Alt dudağını ısırды, kafasını salladı. “Şu an düşünüyoruz. Mirasını alması gerek. Babasının küçük bir bağı varmış, zeytin ağaçları, biraz hayvan. Ağabeyi Torino’da bir firmada ve oradan ayrılmak istemiyor. Yani...? Bu arada, zeytinlerin ağaçta yetiştiğini biliyor

muydun? Ben onların çalı olduğunu sanırdım hep. Gerçek bir ağaç-taymış o küçücük şeyler.”

Başımla onayladım. “Ne güzel işte. Sağma taburesini de beraberinde götürürsün artık.”

Gözyaşları içinde güldü. “Aptal şey. Çok beklersin. İnekleri yok ki onların! Var mı yoksa?” “Onun yerine gübre ve keçi boku. Ve bir sürü mafya. Yollar asfaltlanmamış, Maus Meyhanesi de yok...”

Sustu, ellerine baktı. Tükenmez kalemin sivri kapağıyla parmaklarının bazılarında tırnak etlerini o kadar geriye itti ki boyanmamış kısımlar açığa çıktı. Görmeye dayanamıyordum, kalemi elinden aldım.

“Babana âşık olduğum zaman on çocuk istiyordum” diye mırıldandı. “Âşıktım işte. Mama mia, neye yarar ki. Felaketti aslında.”

Asma yapraklarının ardında bir kibrit yandı. Yaprakların arasından duman geldi, puro dumanı, kirli tabaklara, yağın içinde tit-reşen ışıklara baktım. Oyun makinesindeki adam, üzerinde meyve sembolü olan düğmelere yumruğuyla vuruyordu, annem kısa bir süre için elinin tersini benimkinin üstüne koydu. “Üzülmemelisin, anlıyor musun! Hayat devam ediyor. Tüm güçlülere rağmen birine sadık kalmak iyi ve güzel bir şey tabii. Şarkılar bile öyle söylüyor. Ama bu aşka ihanet anlamına da gelebilir. Bunu bir düşün.”

Üzgün değildim, her zamankinden daha fazla değildim. Hatta kazağının altındaki şu sutyenle onu ciddiye almak epeyce zor geli-yordu. Çoğu zaman yatağının üstünde dururdu, bir keresinde içinin neyle doldurulup da bu kadar sivri olduğunu anlamak istemiştim; ancak dokunmaya cesaret edememiştim.

“Sence gitmemeli miyim yani Simi? Ne diyorsun? Gino’ya kalsa hemen götürür beni.” Krefelder’imi içip bitirdim. Kalemi tekrar elimden aldı ve bekledi. Ama ben ona bakmıyordum, boş bardağın içine doğru yarım yamalak söylendim: “Bilmem. Burada kal.”

Onaylar gibi başını salladı gerçi ama son sözcükleri duyduğundan emin değildim. Yüksek sesle sümküdü, ayağa kalktı ve belindeki önlüğün kuşağını düzeltti. – “Of neyse, neden başınızın etini yiyip ikna etmeye çalışıyorum ki sizi. Böyle bir konuda insan kendi karar vermeli. Eve git, tamam mı? Kardeşin yemeğini ısıtsın lütfen. Makarnayı öyle her defasında soğuk soğuk mideye indirmesini istemiyorum!” Küllüğün yanındaki parayı işaret etti. “Herbert’in bahşişini vermeyi de unutma.”

Sonra tabaklarımı topladı, onları da alıp tezgâhın arkasına geçti.

Hemen ardından garson masaya geldi ve hiç konuşmadan parmağıyla bardağımı göstererek bir bira daha isteyip istemediğimi sordu. Hayır der gibi kafamı salladım, ciddi ve sorgulayan bakışlarla baktı bana. “Okul da yoruyor herhalde ha?”

Başımila onayladım.

“E tabii, böyle bir şeyi hafife almamak lazım. En azından sınıfta güzel kızlar var mı bari?”

“İdare eder” dedim. “Anuschka von Prinze’yi tanıyor musunuz? Poststation’da güzellik kraliçesiydi. Christiane Schneehuhn’u da sayabiliriz. Ama diğerlerinde süspansiyon sorunu var, anlarsınız ya.”

Kaşlarını çattı, bardağımı alıp onun için koyduğum parayı geri itti. “Kusura bakma, ben anlamam öyle şeylerden. Güzellik kraliçesi, ne de olsa... Bu parayı da kendine sakla evlat.” Bira altlığıyla masadaki ekmek kırıntılarını sıyırıp mırıldandı: “Böylece gidip saçlarını kestirebilirsin.”

Kuşlar sessizdi. Çoğu kuşhanenin arka tarafındaydı, daldan dala zıplıyorlardı, dur durak bilmeyen, neredeyse ritmik, yukarı aşağı, sağa sola sıçrayışlar, sessiz bir müzikli saat gibi. Sessizlik ürkütücüydü, ortamdaki yabancı koku da öyle, tatlımsı ama aynı zamanda keskindi ve bazen kanaryalardan biri, çoğunlukla beyazlardan, yarı karanlığın içinden çıkıp eğik düşen ışığın arasından kapıya doğru uçuyordu. İnce tel örgülere sıkıca tutunup kömür yığınının üzerindeki köşeyi gözlüyordu.

Güneş görmeyen o tarafta yeni bir kafes asılıydı, orası burası kırmızı çamaşır ipiyle yamanmış ya da tutturulmuş, kalın bakır telden, kocaman, yamru yumru bir şey. Üzerinde su dolu bir kâse olan sac tabanı tahtayla düzeltilmiş, paslı kapısı bir tornavidayla kilitlenmişti. Tutacağın üzerinde deri bir eldiven teki vardı, diğeri kafesin çatısında duruyordu.

Floresan lamba açılmadığı sürece kafesteki hayvan ilk bakışta fark edilmiyordu, en karanlık gölgeye tünemiş, kımıldamadan duruyordu. Daha çok, üzerinde kireç beyazı dışkının topaklandığı tünek görünüyordu. Hiçbir şey duyulmuyor, hiçbir hareket görünmüyordu, bir nefes kımıltısı bile; yalnızca bazen, bir kanarya aynaya çarptığında kahverengi gri tüylerin ya da korku dolu ama aynı zamanda nefretle yanan gözlerin üzerinden bir güneş yansıması kayıp gidiyordu.

Maden ocağındaki çıkarma kulesinin altında bir doğan bulunmuş, deri çantanın içinde, ekmek kutusuyla termosun arasında eve getirilmişti. Sol ayak bir iki günde bir yenilenmesi gereken bir bandajla kalınca sarılmıştı çünkü sürekli söküyordu. Hayvanı kafesten çıkarmak bile gürültü patırtıyla dolu bir yarım saate mal olabiliyordu. Babamın kollarında derin çizikler oluyor ama hiçbir zaman eldiven takmıyordu. Hareket edemeyecek şekilde sıkıca tuttuğu, gözleri bir bezle kapatılmış kuşun ayağını saran ben takıyordum eldiveni, elektrikçilerin kabloları onarmak için kullandığı geniş bantla. Kırık sorunsuz iyileşiyor gibiydi.

Sonrasında bodrumdan çıktığıma mutlu oluyor, komşuların şikâyetlerini çok iyi anlayabiliyordum. Kafes temizlenemiyordu. Üstelik kuş taze ete dokunmuyordu. Anca grileşip, iğrenç kokuttan sonra pençelerinin arasına alıyor, sarımsı gagasıyla didik didik ediyordu. Bunu yaparken çoğu zaman, kulakları tırmalayan tiz bir sesle çılgınlık atıyor, ötücü kuşların çılgınca bir kargaşa içinde çırpınmalarına neden oluyordu. Bazıları, özellikle de yavrular, doğruca tel örgülere uçup kumlara düşüyor, orada korkudan tüylerini kabartıp çocuk kitaplarındaki karakterler gibi paytak adımlarla kaçıyorlardı.

Pazar gazetesinin sayfalarını karıştırıp Pavel'i bekliyordum. Annemle babam uzanmıştı. Traska kanepede oturmuş televizyon dergisindeki resimli bulmacayı çözüyordu. Yalınayak ve eşofmanlıydı, masanın üzerinde duran cam kâsedeki limonlu şekerlerden vardı ağzında.

“Ağzını şapırdatmayı keser misin lütfen.”

Karşılık vermedi, öğle sonrası göğüne göz kırptırdı, bense kaçıncı kez Essen Grugahalle'deki Stones konseriyle ilgili bir makaleyi okumaya çalışıyordum. Ancak ilk cümleyi geçemiyordum bir türlü. “Bugün kim inanır ki müziğin armoniyle...” Sonunda fotoğraflara bakmakla yetindim. Devrilmiş bilet kabinleri, kırılıp parçalanmış sandalye sıraları, içeri göçmüş pencereler.

Kapı sessizce açıldı, annem parmak uçlarında usulca yatak odasından çıktı. Elinde çakmağı ve sigarasıyla akvaryumun yanındaki koltuğa oturdu. Sabahlığı boğazına kadar kapalı olmasına rağmen göğüs kısmını toparlayıp mırıldandı: “Pazarları hep böyle bir uyuşukluk. Gece de uyku tutmuyor.”

En fazla yirmi dakikadır odadaydı, Traska'ya baktım. Gözünü bulmacasından ayırmadan bir kaşını kaldırdı. Şekeri ısırarak kırdı.

Annem o kadar dik oturuyordu ki meydan okur gibi bir hali vardı. Bir elinde yanmamış sigara, diğerinde çakmak, bir süre camdan dışarı baktı. O sırada, çoğu zaman yaptığı gibi alt dudağını üst dudağının üzerine getirdi. Böyle olduğu zaman ya ne yapacağını bilemiyor ya da buruk bir karar almış demektir. Öyle ya da böyle her defasında kalın siyah örgülü kızdan bir şeyler görürdüm onda. Belli ki bizimle konuşmak istiyor ama nasıl başlayacağını bilemiyordu.

Masanın parlatılmış yapay taş yüzeyi bir an için karardı, güneş bulutların ardında kaybolmuştu ama hemen sonra çok daha parlak ışıldadı. Kafamı kaldırıp baktım, Traska başını sürekli aşağı yukarı sallıyordu, tükenmez kaleminin ucu dergi sayfasına vurup duruyordu hafif hafif. Titreyerek nefes alıp veriyordu.

“Hayal görüyor” diye fısıldadı annem. “Bir dürtsene şunu.” Ama gerek kalmamıştı. Masanın üzerinden ona uzanamadan silkindi, bize bakıp sordu: “Hı? Ne oldu?”

“Hiç” dedi annem yumuşacık, bir an için gözünü kapadı. “Hayal gördün.” Sonra da sigarasını yaktı.

Hava tekrar bulutlandı, duyulan tek şey akvaryumdaki oksijenin hışırtısıydı, uzun süre Brian Jones’un yüzüne, o merhamet ve ironi dolu gülüşüne baktım. Kimsenin bilmediği bir şeyi biliyor gibiydi. Gizemli değildi belki ama açıklanabilir de değildi, müziğin içinden geliyordu, dönüp saati göstererek sordum: “Doğru mu bu?”

Annem bakmadan evet der gibi başını salladı. Bacak bacak üstüne atmıştı, sigara dumanını yavaşça burnundan çıkarıp dalgın dalgın terliklerine, açık kahverengi pelüş süslere baktı. Ayak tırnakları da ojeliydi, ellerindekinden bir ton daha koyu.

Esnedim, gazeteyi masanın üstüne bırakıp pencereden dışarı baktım. Genç bir huş ağacı rüzgârdan eğilmişti, bir güvercin sü-rüsü hava boşluğuna düşmüş gibi alçalıp sonra tekrar havalandı. İlk yağmur damlaları saca düşmeye başlamıştı, henüz azdılar, içten içe yukarıdaki komşunun çiçekleri suluyor olmasını umdum. Ama bir yerlerdeki sessiz şimşekten ve uzaktan gelen bir gök gürültüsünden sonra sakin, tekdüze bir yağmur bastırdı, yeniden çakan ışık o pusun ardından bile fark ediliyordu. Eğilip yeni ayakkabının bağcıklarını çözdüm. Suet ayakkabının.

“Ne oldu?” diye sordu annem usulca. “Ne yapıyorsun?” “Ne olacak” dedim, “bugün geçti artık. Adi Pavel ekti beni.”

Hâlâ bağcıklarımla uğraşırken kafamı kaldırdım. Sabahlığı sedef gibi parlıyordu, kafasını iki yana salladı, beni kastetmemiştı. Küçük gözleri o kadar açılmıştı ki kalemle çizilmiş kaşları neredeyse saç diplerine değiyordu, Traska’ya bakıyordu. Sigarasının izmaritini iki elinin parmak uçları arasında tutuyordu.

“Tanrı aşkına, ne oluyor?”

Odaya doğru bir adım attı, ayağa fırlayıp ayakkabımı öteye tekmeledim.

Kanepede neredeyse yatar durumdaki Traska ayağa kalkmak istemişti herhalde. Gözleri kapalıydı, ağzı biraz açık, dişlerinin arasından dilinin ucu çıkmıştı. Tüm vücudu gerilmişti. Kanepenin arkalıgına yaslanmış ensesinden halıya dayanmış topuklarına kadar gergin ve kaskatıydı, hafifçe titriyordu. O denli gergindi ki vücudu biraz yukarı bükülmüştü, kalçası dösemeye değmiyordu bile. Yüzü donuklaşmış, yanakları çökmüş, elleri bileklerinden bükülmüştü. Burun deliğinde bir sümük baloncucu kabarmıştı. Hafif bir hırlama sesi çıkardıktan sonra tekrar gevşedi. Dizleri yana büküldü ve yavaşça yere, masayla koltuğun arasına kaydı.

Annem izmariti halinin üstüne düşürdü, iki elini ağzına bastır-
dı, hemen ardından tırnaklarını yüzüne geçirdi. Göz kapaklarını biraz aşağı indirdi. Olduğu yerde hızlı, giderek daha hızlı tepindi ve alçak sesle “Anne, annecim!” diye seslendi. Acı bir hıçkırıktan sonra çığlık attı.

Kardeşim irkildi, tepindi, sağına soluna vurdu. Kafası masanın altındaki oyma ahşap sütuna, çelik kirişe çarptı, attığı bir tekme çiçek sehpasını devirdi, büfedeki şarap kadehleri şangırdadı. Ağzından tükürük akıyordu, pantolonunda kocaman bir sidik lekesi belirdi. Ve tüm bunlar olurken, iki büküm kıvrılır, aniden ayağa fırlarken, kendini oradan oraya atarken, kasılmış parmakları burkulmuş ya da kırılmış gibi bükülürken Traska orada değildi sanki, tuhaf bir şekilde sakin ve hayallere dalmış gibi iç çekişini duyduk. Gece uyurken kolu ya da bacağı yataktan dışarı sarktığında usulca düzelttiği zamanlardaki gibi.

Sonra korkunç bir hızla, gözleri yarı açık yüzü çarpıldı, binlerce çizgiyle buruşmuş, farklı yaşlarla seçiren bir yüz, dudakları grileşti ve sıkılmış dişlerinin arasından kan geldi.

Annem ığlık atıyor, haykırışıyla giderek bana yabancılaşıyordu. Daha önce hiç bu kadar tiz bir ses duymamıştım, hiçbir yerde; bir an için bu bana elle tutulur gözle görülür bir Şey, içine girip tümden kaybolabileceğim sonsuz derinlikte, karanlık bir oda gibi geldi.

“Ne? Ne oluyor?”

Tüylerim diken diken olmuştı, masa ve sandalyeleri olabildiğince Traska’dan öteye çektim. Babam tamamen çıplaktı. Anlaşılmaz bir Şeyler homurdandı, karısını kenara, akvaryuma doğru itti. Ve sonra oğlunun önünde diz kp kocaman elleriyle onun kafasını tuttu, kriz geçene kadar.

Sonrasındaki sessizlik, kardeşimin beti benzi atmış, iki yn battanienin altında kanepede baygın gibi uyuduğu, annemle babamın aralarında acil doktorunun bıraktığı kiremit rengi kauçuk diş koruyucudan başka hiçbir Şey olmaksızın mutfak masasında oturduğu zamanki o sessizlik, dayanılır gibi değildi. Set ayakkabılarımı giyip dışarıya, yağmura koştum.

Birkaç gün sonra sabaha karşı parkelerin gıcirtısıyla uyandım. Babam ışığı açmadı. Dışarıda, koridordaki lambanın önündeki silueti hafif sallandı, yatağın kenarında yanıma oturdu. Bunu daha önce hiç yapmamıştı.

“Simon” diye fısıldadı. “Simi? Uyanık mısın?”

İki kokuyordu, ses çıkarmadım.

“Bana yardım etmelisin.”

Gözlerimi açmadım, gider diye bekledim. Ama o vazgeçmiyor-du: “Duydun mu beni? Uyan! Annen gitmiş.”

Dirseğini dizine dayamış, ayakkabılarının ucuna bakıyordu, esner gibi yaptım, gözlerimi ovuşturup “Ne zaman? Niye?”

İki elini birden tarar gibi saçlarına daldırdı. “Thomas uyuyor... Her yere baktım, hem de taksile. Nerede olabilir ki?”

Köşeye kaydım. Saçma olsa da yatağın kenarındaki adamın ağır-lığı ve gücü beni ürkütmüştü, kafasını salladı, derin bir nefes aldı.

“Bir kerecik olsun dedim, içinizden biri bir saatçik olsun aşağıya inse, o atmosfere, o toza, o çamura... Dn gbeğime kadar suyun içindeydim. Hiç gün yüzü yok. Her Őeyimi orada, aşağıda bırakıyorum, her Őeyimi, peki ne için? Ne için evlat? Ama o beni inanılmaz Őeylerle suçladı. Sanki buraya, şehre onun yüzünden gelmemişiz

gibi. Ben de kalktım...” Elinin tersiyle havayı iter gibi bir hareket yaptı. “Sustalı bıçağı olduğunu biliyor muydun?”

Bir şey demedim, başını aşağı yukarı sallayıp elleriyle yüzünü örttü. “Tanrım, her yerde aradım onu.”

Uzun süre sustu ve kımıldamadı. Teselli edecek bir şey gelmiyordu aklıma. Karanlık sessizlikte bir damla gözyaşının pantolonuna düşüşünü duydum. Onu ağlarken görmemiştim hiç, şaşkınlığım, geçen Noel birdenbire şarkı söylemeye başladığındakiyle aynıydı. O zamana kadar bir şarkıyı mırıldanmamıştı bile, en azından benim yanımda; komodine uzanıp saati çevirdim. Neredeyse dört olmuştu. Sabah vardiyasına gitmesi gerekiyordu.

“Gelir yine” dedim. “Nereye gidecek ki... Bir saat daha uyu. Ekmeğini ben hazırlarım.” Burnundan nefes verip saçlarını okşadı. Sonra ayağa kalktı, gıcırdayan parkelerde yürüyerek odadan çıktı.

Öğleden sonra eve geldiğimde annem ıspanak pişiriyordu. Yanına kavrulmuş patates ve frenk soğanlı sahanda yumurta vardı, babamın en sevdiği yemekler. Kafasını kaldırmadı, bir şey söylemedi. Bordo tayyörüyle ocağın önünde duruyordu, topuklu ayakkabıları da hâlâ ayağındaydı, bilezikler, yüzükler takmıştı, buzdolabını açıp sordum: “Süt de var mı?”

Kavrulmuş patatesin yanında her zaman süt içerdi, yorgun bir şekilde onaylayıp başıyla mutfak sandalyesinde duran henüz boşaltılmamış alışveriş torbasını işaret etti.

Kısa bir süre sonra okul takımlarının turnuvası başladı. Temmuz başında güneşli bir sabahı, çalılardan güllerle doluydu ve çiyle parıltıyan çimenlerin üzerinde tek tük ayak izleri vardı. Final maçından sonra tatil başlıyordu ve Traska kilise gençleriyle çadır kampına gitmek istiyordu. Ona uyku tulumumu verecektim, kendi belirlediği “kira ücreti”ni yine kendi kumbarasına koydu.

“Bana karşı bu kadar iyi olmayın” dedi, ayakkabılarını bağcıklarından birbirine bağlayıp boynuna astı ve koşarak evden çıktı. Annemin hazırladığı tereyağlı ekmeği Bay Streep’in posta kutusuna attı. Çoğu zaman kendine gofret ya da çikolata alıyordu.

Sokağın köşesinde kimse yoktu. Gazeteci çocuk, kulağında küçük bir radyo, bisikletini iterek eve gidiyordu. Kapıların önündeki merdivenlerde süt ve ekmek. Komşulardan biri balkonda durmuş,

bitkilerdeki kurumuş çiçekleri ayıklıyordu. Traska onu selamladı, biraz sohbet ettiler. İlk turda serbest vuruştan dört gol atmış, bir köşe atışını da kaleye göndermişti. Komşu ona ilerisi için de şans diledi, kardeşim vedalaştı, ellerini cebine sokup ıslıkla bir melodi tutturdu.

En ufak bir refleks göstermemiştii, kafasını ya da yüzünü kollarıyla korumak gibi. Öylece susup koşar adım yüzüstü düştü, elmacık kemiği park halindeki bir arabanın çamurluğuna çarptı. Vücudu yana yuvarlanıp çeki demirine çarptı, iki kaburga kemiği kırıldı. Kaldırımın kenarı kafasını sıyırdı, burnundan ve ağzından sarımsı bir akıntı geldi. Vücudu seğirip kasılırken ve etrafa çarparken tamponun alt kenarı kollarıyla bacaklarını kesti.

Kafasını tekrar tekrar, diken diken olmuş saçlarından tutulup öfkeyle savruluyormuş gibi, kaldırım taşının granit kenarına çarptı. Dilinin ucunu ısırarak kopardı ve nihayet biri yanına geldiğinde yüzünde kırılmadık tek bir kemik kalmamıştı.

Geçirdiği bir sürü operasyonun ardından Essen'deki klinikte haftalar sonra görebildim onu. Kendine ait bir odası vardı, iki boş yataktan birine oturdum ve açık kapıdan baktım. Koridorun sonunda, çiçek saksılarının arasındaki bir oturma grubunda genç servis doktoru annem ve babamla konuşuyordu. Arkasına yaslanıp bacak bacak üstüne atmış, sol elinin parmaklarını açmış, sağ başparmağını sırayla onlara dokunduruyordu. Sonra altın çerçeveli gözlüğünü çıkardı, saplarından birini dişlerinin arasına alıp konuşmaya devam etti. Farklı çorap tekleri giymişti.

Annemle babam sandalyenin kenarına oturmuştu; babam öne eğilmiş, kollarını bacaklarına dayamış, parmaklarını birbirine geçirmiş; yanakları tıraşsızdı, yorgun ve solgun görünüyordu; Annem suni deri çantası kucağında, donmuş gibi dimdik, sağ elini yumruk yapmış olsa da içindeki çakmağı fark edebiliyordum.

Köşedeki duvar fişinde ucunda burun deliklerine takılacak bir parça olan ince bir hortum takılıydı. Oksijenin hışırtısı duyuluyordu. Pencerenin önündeki jaluzinin arasından öğle sonrası güneşi parlıyordu ve o ışıktaki Traska'nın aldığı serum bal gibi görünüyordu. Manşet ve yakaları ince kırmızı kenarlı, gece mavisi, yeni bir pijama giymişti. Terlikleri de yeniydi, sol tekin topuğunda fiyat etiketi yapışıkta hâlâ. Komodinin üstünde birkaç tane Fix und Foxi

dergisi, bir şişe üzüm suyu ve en fazla sigara paketi büyüklüğünde bir transistörlü radyo vardı. Yatağının altında futbol ayakkabıları.

Traska bana sol elini uzattı, parmak uçlarındaki nasırlı deriye dokunup “Vay canına!” dedim. Şu üç çeyrek denen gitarlardan dayalıydı duvara ve tellerin arkasına sıkıştırılmış kurs defterinde şöyle yazıyordu: Notasız!

Kardeşimin kolundaki iğnede yeşil plastik kanatlar ve şişenin altındaki damla haznesinde ara sıra ayar değiştirdiği küçük bir tekerlek vardı. Bunun için saatine bakıyordu, babamın eski Kienzle’sine. Onun için çok büyüktü, bileğinden kayıyordu ve damlaları sayarken bir şekerin tükürüğünü höpürdeterek içine çekiyordu. Birişi futbol ayakkabılarını temizlemişti, yarı karanlıkta beyaz bantlar yeni gibi parlıyordu.

Çene kemiği tam on iki kez kırıldı. Bütün dişleri söküldü ve çenesinin altına gümüş bir atel takıldı. Burun kemiği yerinde kaldı ama paramparça olmuş elmacık kemiğinin bazı kısımları platin plakalarla değiştirildi, kemik parçacıklarıyla ağır hasar görmüş sağ gözün kurtarılıp kurtarılamayacağı meçhuldü. Şakak kemiği de kırılmıştı. Kafasının etrafına kalın, deri bir kılıf geçirilmişti. Alnında darağacına benzer bir çıkıntı vardı, yaklaşık on santimetre uzunluğunda, kelebek vidalı, krom kaplı metal bir atel. Üzerindeki iyice gerilmiş dikey tel, çenedeki bir kesikle çene kemiğinin altındaki gümüş atele bağlanmıştı. Göz bandının tam ortasına bir muz markasının küçük mavi etiketini yapıştırmıştı ve sürekli hafifçe öksürüyordu Traska. Sol elinde tekerlekli serum askısı, sağ elinde pipetli plastik bir bardak, odada bir aşağı bir yukarı huzursuzca dolanıyordu.

Geçirdiği krizden sonra gördüğüm tek şey kaldırım taşındaki kan lekesi olmuştu ve şimdi yüzünün ne kadar az hasarlı olduğuna hayret ediyordum. Birkaç sıyrık ve dikiş atılmış bir kesik dışındaki çoğu yer iyileşmişti. Hatta konuşabiliyordu, dili ve damağıyla anlaşılmas sesler çıkarıyordu. Ama tabii masanın üstünde de bir not defteriyle avuç dolusu keçeli kalem vardı, bardağını bana uzatıp yazdı: “Bir denesene. Vitamin içeceği. Güçlendiriyor.” Elimle reddettim. Sağlam gözü büyük ve aydınlıktı, neredeyse kesiksiz yüzü karşısındaki şaşkınlığımı fark etmiş gibiydi. Birtakım el kol hareketleri yapıp anlamadığım bir şeyler geveledi. En sonunda yazdı: “İçerden.” Kalemin arka ucunu çenesinin altındaki bandajın

üzerinde gezdirdi. Bir kulağından diğerine uzanıyordu. “Bütün yüzümü yukarı kaldırdılar. Motor kaputu gibi.”

Ardından yine bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı. Durmaksızın burnunu çekip öksürüyordu ve odanın sonunda o kadar ani dönüyordu ki şişe serum askısına çarpıyordu. Arada tekerlekler takılır ya da gıcırdarsa askıya tekme atıyordu. Birden durdu ve dikkatle diz çöktü. Yatağın altından futbol ayakkabılarını çıkardı, biraz inceledi, yine yavaşça kalktı ve onları masanın üstüne koydu. Yazarken elleri titredi. “Onları yağlar mısın?”

Başımı evet anlamında salladım.

Sonra annemle babam geldi odaya. Babam düşünceli bir biçimde kol uçlarını çekiştiriyordu. Gri tayyörü içindeki annem kapıyı kapadı. “Yatman gerekmiyor muydu?”

Traska elini sallayarak reddetti, dolabını karıştırdı, herhalde ayakkabıları için bir torba arıyordu. Ama bulamadı, bana bir havlu uzatıp eliyle gösterdi: Sar.

Kafamı iki yana salladım. “Öylece alayım.” Bağcıkları birbirine düğümledim, kardeşim masaya, not defterine gitti, kalemı öyle bir bastırdı ki ucundaki lifler gıcırdadı. “Ne dedi başukala. Beynimde hasar var mıymış?”

Ayakkabı bağcıklarından biri kahverengi pas rengindeydi, annemle babam sayfanın üstüne eğildi. Babam alnını kırıştırıp dudaklarını kımıldattı okurken. Sonra kafasını iki yana sallayıp boş yatağa oturdu. “Hayır, yok!” diye bağırdı annem ve Traska’ya vuracakmış gibi elini kaldırdı. “Sen zekisin, aklın da yerinde, aptal şey seni. *Ruhsalmış* bu, öyle söyledi.”

Bir süre dik dik baktı anneme, kimsenin anlamadığı bir şeyler geveledi ve sonunda yine kalemı alıp yazdı: “RUHSAL ne demek.”

Annem omuzlarını silkti, kaskatı saçlarına dokundu. “Yani, işte...” Sesli bir şekilde nefes aldı, avuçlarını açıp birkaç kez havada döndürdü ellerini. Sonra tekrar nefes verdi, kollarını indirdi, babama döndü. Bakışları huzursuzdu, korku doluydu.

“Walter, bu ne *demek* şimdi?”

Ama belli ki o bambaşka bir şey düşünüyordu. Saçında, alnına düşen bir tutam saçta bile, eskimiş briyantinin donuk parlaklığı vardı. Açık mavi bir gömlekle güzel takımını giymişti, kravatsızdı. Baş ve işaret parmağıyla çökmüş yanaklarını sıvazladı, boş gözlerle bakıyordu. “Bilmiyorum” diye mırıldandı. “Duygularla alakalı bir şey.”

Traska yüzünü buruşturdu, serum askısını yatağa doğru öyle sert itti ki kolundaki hortum gerildi. Şiltenin kenarına oturup gitara uzandı ve komodini düzelten annemi kuşkuyla izledi. Annem buruşturulmuş peçeteler, suda eriyen içecek paketçikleri ve bir sürü küçük kare selofan ambalaj çıkardı. Sürekli emdiği çikolatalar onlara sarılıydı. Babam iki parmağını birleştirip Traska'ya doğrulttu ve suçlar gibi baktı ona. “Burada uslu duracaksın, anladın mı? Arsızın teki olduğunu düşünüyorlar. Sokağa çıkıyorsun, geceleri koğuşlarda hayalet gibi dolaşıyorsun. Üstelik de üzerinde pijama ve şu üçayakla sinemaya gidiyorsun, hale bak ya! Başhekim senin, ofisteki dolabı izinsiz açıp içinden röntgenlerini aldığını, sonra da güneşe tutup baktığını söylüyor. Doğru mu bu?” Traska başını sallayarak onayladı, mümkün olduğunca. Neredeyse asil bir görüntüsü vardı.

“Olmaz öyle şey!” dedi babam. “Doktorların odasında ne işin var. Çıkan sonuçlardan sana ne. Neyin olduğunu söylüyorlar zaten sana.”

Yine başını salladı sonra giysisinin kolunu yukarı kaldırıp kolunu bana çevirdi. Kelebeği ve bir parça hortumu sabitleyen geniş yara bandının üzerinde siyah, yabancı bir el yazısıyla şunlar yazılıydı: “Hemşirelerin kâbusu 1 A.”

Annem odada hızlı hızlı dolanıp duruyordu. Sivri topuklarından çıkan tak tak sesleri, yorulmak bilmeden bir şeyin, bir sınırın kazıklarını çakıyormuş duygusu uyandırdı bende. Çöpleri kapının yanındaki kovaya attı. Sonra ikinci çekmeceyi açıp kafasını iki yana salladı. İçinde ıslak bir banyo kesesi, birkaç radyo pili ve bir paket nişadır pastili vardı, çok daha fazla şeker ve çikolata paketini buruşturup tomar yaptı.

“Bu...” deyip odanın içinde lavaboya koşturdu yine, bir yandan da bir işi hevesle ya da sabırsızlıkla yaptığı zamanlarda olduğu gibi nefesini alnına üfledi. “Bunun yeri *burası*!” Traska'nın yeni diş fırçasıyla açılmamış Signal tüpünü aynanın altındaki rafa koydu.

Ve birden durdu. Babam gözlerini kırptırdı, jaluzinin, onun elleri için fazlasıyla hassas, kafa karıştıracak kadar çok sayıdaki iplerini çekti. Neredeyse karanlık oldu oda, annem omuzları çökmüş bir halde lavabonun kenarına tutundu. Sonra bir an için göz kamaştırıcı bir aydınlık oldu ve telin ince gölgesi Traska'nın yüzünde gezindi.

Annem aniden döndü. “Sen tam bir Polonyalıydın, öyle de kalacaksın!” diye bağırды. “Sahiden de. Umarım bir ara çocuklar odaya gelir de tertip düzen neymiş gösterir sana.”

Diş macunuyla fırçasını çantasına tıktı, giysisinin kolundan kenarları dantelli mendillerden bir tane çıkardı, kardeşim annemin parmaklarını işaret edip anlamadığım bir şeyler söylemeye çalıştı. Babam da alnını kırıştırıp, sorar gibi baktı ona.

Ama annem anlamış gibi başını salladı. “Evet ya. Nasıl da fark ettin...”

Hayretle ve bir yandan da eğlenerek ellerine baktı, burnundan nefes verip kafasını iki yana salladı. Öne eğildim. “Hıh” dedi sonunda. “Ben de bilmiyorum. Unuttum herhalde. Daha önce hiç başıma gelmedi. En azından inek ahırından çıktığımdan beri.” Tırnaklarını gösterdi bize. Boyanmamıştı.

Sonra yatağın kenarına, Traska’nın yanına oturdu. Çantasından Juno paketini çıkarıp bir sigara yaktı, babam hiçbir şey söylemedi. Jaluziyle pencere camının arasında gri bir gece keleşi kanat çırpıyordu. Levhalara dokundukça alçak sesli vızıltılar duyuluyor, kanatlarından incecik tozlar dökölüyordu. Annem her zaman olduğu gibi dimdik oturuyordu, beline oturan tayyörünün omuzları vatkalıydı, bluzunun yakaları bembeyaz. Saçları, kullandığı sprey yüzünden hafifçe parlıyordu, sigarasının küllerini avcunun içine atıyordu.

Güneş battı. Traska birkaç parmak egzersizi yaptı ancak teller gıcırdadı, o da gitarı kenara kaldırdı. Yukarıya uzanıp haznenin altındaki tekerleği döndürdü. Koridordan yemek dağıtım arabasının sürgülü kapaklarının sesi ve tabak, çatal kaşık şakırtıları geliyordu, komodinin üzerinden plastik bardağı alıp içine baktı. Az önce bir ışık demetiyle aydınlık ve masmavi olan babamın gözleri şimdi gölgede kalmıştı.

Traska gitarı tekrar eline aldı, bacak bacak üstüne atıp düzgün sesler çıkarana kadar aynı akorları çaldı. Annem sigarasını uzattı bana ama ben hayır der gibi kafamı salladım. Ayağa kalktı, yavaşça yürüdü dumanın içinden, ateşi muslukta söndürüp izmariti attı. Yeni, neredeyse saydam bir sabunla ellerini yıkadı. Sonra pencereyi biraz aralayıp yatağa oturdu yine.

Gece keleşi açık havaya çıkmayı başardı, kardeşim biraz öne eğilmiş ayaklarını sallıyordu, bardakta kalanı gürültüyle içine çekti.

Epeydir birkaç hafta önceki kadar siyah olmayan saçları her yöne dağılmıştı, kaba deri kask yüzünden omuzları olduğundan daha dar görünüyordu.

“Höpdürdetme şunu!” diye mırıldandım, kapı çalındı. Şaşırtıcı derecede kısa önlüğüyle bir hemşire kapıyı açıp başıyla selam verdi bana. Çok genç, çok hoştu, ilaçlarla dolu bir tepsi vardı elinde, eşikte durdu. Loş ışıkta gözlerini kırpıştırarak etrafa bakındı, annemin yarı gölgesinde oturan Traska kolunu kaldırıp parmağını şıklattı yorgun argın. Kız onu görür görmez gözlerini kocaman açıp dil çıkardı. Sonra da geri dönüp kayboldu.

“Al işte!” dedi babam “Bunu da kaçırдың.”

Kolunu işaret edip saate bakmak istedi. Traska kadran üste gel-sin diye bileğini salladı. Lavaboya gittim, şeffaf sabuna baktım. Bir an için içine bir kuş iskeleti yerleştirilmiş gibi geldi. Tezgâhın oluklarıydı oysa.

Kardeşim eliyle beni yanına çağırdı, kalem kâğıda uzanıp yazdı: “Kitaplar için teşekkür ederim. Çıktığımda yarış bisikletine bin-meme izin verir misin?”

Benimle birlikte okuyan annem alnına vurdu. “Söylesene, kafayı mı yedin sen? Yüreğime indirmekten zevk alıyorsun herhalde ha? Kesinlikle olmaz!” Ben de kafamı iki yana salladım.

Kalemi alıp kâğıdın üzerine “Elbette!” yazdım.

Asansöre kadar eşlik etti bize, düğmeye bastı ama koridorda kaldı. Bir süre açık kabinde bekledik, kapı kapanmak bilmiyordu, kimseden ses çıkmıyordu. Ayakkabılarımin uçlarına baktım. Babam tekrar bastı Z’ye, melodik bir sinyal sesi duyuldu, Traska ayağını hızla ileri itip sigara söndürür gibi döndürdü biraz. Aynı anda havluyla sırtını kurularmış gibi kollarını oynattı, gözleri kızarmış annem elini ağzına götürüp sessizce güldü. Kapı kayarak kapandı.

Kliniğin bahçesindeki çiçek tarhlarının arasından dönüp tekrar ona baktığımızda beşinci katta belli belirsiz fark ediliyordu. Jaluziyi yukarı kaldırmıştı, deri kılıftaki krom kaplı küçük alın çubuğu ışıkta parlıyordu, büyük olasılıkla aşağıya, bize doğru bakıyordu ancak kafasının dik duruşu yüzünden bizden uzakta bir yerlere bakar gibiydi.

Tramvaya binip Essen tren garına gittik. Vagon çok doluydu, an-nemle babam konuşmadan, karşılıklı oturuyordu, babam üçümü-

zün biletlerini elinde tutuyordu. İstasyonun önünden, hiçbir yan sokağı atlamayarak Borbeck'e giden bir otobüse bindik. Hemen hemen bir saat sürdü ve tüm vagonların Persil reklamıyla donatıldığı tramvay deposunda yarım saat Osterfeld hattını beklemek zorunda kaldık.

Vagonda hâlâ tahta sıralar ve çanı çalmak için tavanda kordon vardı, içerisi tamamen boştu. Hava karardı, pencere kenarındaki annem camdaki yansımasında saçlarını inceleyip birkaç saç telini düzeltti, nasıl olup da hışırdamıyorlar acaba diye sordum kendi kendime. Cama biraz daha yaklaştı ve çok dikkatli bir biçimde, serçe parmaklarının ucuyla gözlerinin altına dokundu. Ardından gözlerini kapadı.

Babam da uyuyor gibiydi. Ellerini kucağında birleştirmişti. Başparmaklarını birbirine o kadar kuvvetli bastırıyordu ki tırnakları bembeyaz olmuştu, ayağa kalktım, yavaşça vagonun ön tarafına doğru yürüdüm. Traska'nın futbol ayakkabılarını bağcıklarından omzuma asmıştım, durmaksızın önündeki kolu çeviren vatmanla birlikte raylara, parlayan yola baktım. Ara sıra yukarıdaki elektrik hattında çakan mavi bir şimşek caddeyi aydınlatıyor, yoldan geçen yayaların eğik gölgeleri duvarlarda titreşerek yükseliyor, pencere çerçeveleri bembeyaz parlıyordu. "Ne dersin?" dedi vatman, gözünü yoldan ayırmadan. "Oberhausen'da inen olacak mı?" Başımı aşağı yukarı sallamakla yetindim, yine yavaşça gidip yerime oturdum.

Babam kafasını kaldırıp derin bir nefes aldı. Annemin camdaki yansımasına baktı. Onu fark edince annemin yüzü biraz soldu, oturduğu yerde doğruldu, dudağının bir kenarı yanağına doğru kıvrıldı. Sonunda bakışlarına karşılık verip alnını kırıştırdı.

Babam hafifçe öksürdü. "Acıktım ben. Siz?"

Annem bir tepki vermedi, bense omuzlarımı silktim. Açıkçası midem kazınıyordu. "Wienerwald'e gidelim mi? Bir parça soğanlı rostoyla hamur köftesi? Yanına da şöyle güzel bir kadeh kırmızı şarap?" diye sordu, annem gevşeyip ağzını açtı biraz, bir an için dili dişlerinin arasında göründü. Babam ceketini ilikledi, rahatlamış gibiydi.

"Ah, yok ya!" diye mırıldandı sonunda annem.

Bir yandan da isteksizce "Boşuna masraf!" der gibiydi, yeniden ellerine bakıp yarasının üzerindeki kabuğu kaldıran babam burundan nefes verip yutkundu, onaylarcasına başını salladı. Biraz

çöktü. Sonra annem alt dudağını üst dudağına götürüp düşünceli bir şekilde bana baktı. Daha doğrusu içime baktı. Kulak memesine, inciye dokundu, gözlerini kısacık kapatıp neredeyse fısıldar gibi “Ya da gitsek mi...?”

Yağmurda, gaz fenerinin üzerindeki sacdan buhar çıkıyordu. Çalı çit boyunca ses iki kat daha fazlaydı ve orada burada kapı önlerinde duran boş süt şişeleri tıngırdıyordu. Küçük tuğla merdiven cıllanmış gibi parlıyordu, paspas tümüyle su çekmişti.

Bayan Schönrock’un saçları da ıslaktı. Bukleleri kafasına yapışmıştı. Baldırları, çorapları çamur içindeydi, eteğinde lekeler vardı, kuru bir hırka giyip düğmesini ilikledi.

“Hayır, hayır, Simon! Cebinden kocamın aldığı sanıyor. Ama bendim, ben!” Ağlıyordu. “Çünkü biliyordum ki babası... Joschi’nin mopeti modifiye ettiğini anlayınca onu kilitlemek istedi. Yolda bir kontrole denk gelse olan bize olacak. Ama o... Ben onu bilirim. Mopeti elinden alınırsa çıldırır. Bugün yağmur yağdığı için işe otobüsle gitti. Ben de çadırdaki kotundan anahtarı aldım, babası sorun çıkarmasın diye. Zaten sabahları bile sarhoş. Oğlan eve gelmiş, ben yoktum, o da sandı ki... Bilirim ben onu! Şimdi de gitmiş, başına iş açacak Simon. Onu aramalısın!”

Yün hırkanın yarısını doğru dürüst iliklememişti, tekrar açtı. Sutyeni de ıslaktı, yere baktım. “İyi o zaman, barlara bir bakayım.”

“Ah nerdeee, oralarda değil” dedi. “Ben çoktan baktım.” Hızla bir çekmeceyi açtı, ayakkabı fırçalarının, tüplerin arasını karıştırdı ve siyah plastikli anahtarı verdi bana. Girişi gösterirken eli titriyordu. “Mopeti al, duyuyor musun? Ara onu. Sen bilirsin onun nerelere...”

Kapüşonumu kafama geçirdi, ben de sordum: “Motoru mu?! Neden? O kadar uzağa gitmiş olamaz!”

“Gitmiştir!” diye fısıldadı. Dudakları da neredeyse yüzü kadar beyazdı. “Arabalı oğlum o. Ford’u almış!” Beni dışarıya, merdivenlere itti. Bahçenin üzerindeki yağmur örtüsü fener ışığında dalgalanıyor, motordan sular akıyordu, kromlu kısımlar bulanıklaşmıştı.

“Bunun için sana bir şeyler veririm, duydu mu. Lütfen git. Çabuk! Babası uyanmadan. Polis çağırır, her şey daha beter olur. Onu geri getir, tamam mı? Başını belaya sokacak.”

Bir eli yanağında, diğeri ensesinde kapıda durmuş, mopeti çalıştırırken beni izliyordu.

Yavaşça kapiya doğru yürüttüm, dikkatle gaz verdim. Marketin etrafında bir tur attım, vites değiştirmekle o kadar meşguldüm ki farı yakmadığımı fark etmedim önce. İlk başta vitesi fazlaca yukarı kaldırdım ve aniden debriyaya bastım. Motor yalpaladı, asfalt, siyah bir cam gibi parlıyordu. Sonra mıcırla kaplı Fernwald Caddesi'ne saptım, hız arttıkça kendimi daha güvende hissettim. Muşamba yağmurluğum rüzgârda takırdıyordu, yerimde doğruldum ve yağmurun ağzıma dolmasına izin verdim.

Karanlıkta, cadde boyunca kömür yığınları olduğunu yalnızca tahmin edebiliyordun. Yolda kimse yoktu, tek bir araba bile ve ben Pavel'i nerede aramam gerektiğini bilmiyordum, doğru dürüst aramıyordum da zaten. Öylece kaptırmış gidiyordum, yönümü kaybetmemek için yeşil pas rengine bürünmüş, aydınlatılmış maden kulesini gözden kaçırmıyordum.

Kömür çıkartma çarkı durmuştu. Çevredeki tüm yerleşim birimlerinde dolandım, yarım saat sonra gazı kestim ve Kleekamp'a doğru dar bir sokağa saptım. Beton dökülmüş tarla yolundan başka bir şey değildi, huş ağaçları ve kızılağaçların arasından barakalara doğru kıvrılıyordu. Işık yoktu. Yavaşça ilerledim, büyük atıklardan oluşan hacimli bir çöp yığınının önünde durdum. Çevirme kolu kırılmış merdaneli bir çamaşır teknesi, yarı kömürleşmiş bir buzdolabı, elektrik hırdavatıyla dolu bir patates sandığı. Yırtık perdeli, buğulu bir pencerenin ardında bir kadınla bir erkek yabancı bir dilde tartışıyorlardı. Adam her soruyu üç dört kez haykırıyor, kadınsa tek heceli ve alçak sesli yanıtlar veriyordu, bunun üzerine adam öfkelenip daha yüksek sesle bağırıp çağırıyordu. Sular damlayan bir sundurmanın altında üç çocuk çömelmiş, bir şey bekliyor gibiydiler. İçlerinden biri sigara içiyordu, bağırdı: "Hey! Düzüşçen mi? Bin mark!"

Bir jant kapağı asfaltta yuvarlandı, ön tekerleğimden sekip gürültüyle kaldırım taşına çarptı. Pencerenin aydınlığından çıkıp beton yolda yavaşça ilerledim. Yol, kısa bir süre eğimli otoyol kenarına paralel gitti. Üzerimde şehirlerarası trafik, molozlar, cam kırıkları ve yatak yaylarından oluşan yığınların etrafında dolanıp durdum, küçük bir rampayı geçtikten sonra otoyol girişindeki park alanının arkasına saptım. Otopark bir açık havuza aitti. Çitin ardındaki havuzlar görünmüyordu ama yağmurun sesi burada daha farklıydı. Meydanın üzerindeki kablodan bir fener sarkıyordu, mopeti

bir büfenin gölgesine çektim, oluklu sac çatının altına geçip bir kahve istedim.

Tezgâhın arkasındaki kadın lacivert naylon bir önlük giymiş ve angora şalını boynuna birkaç kez dolamıştı. Bana fincanı uzatıp taburesine oturdu tekrar ve kahve makinesinden ucuz bir roman aldı. Çorabının fazlaca genişlemiş kahverengi kenarları görünüyordu. Sigaralarından birini bana satıp satamayacağını sordum.

“Hayır” dedi kitaptan kafasını kaldırmadan. Elini önlüğünün cebine atıp fincanımın yanına bir paket Ernte koydu. “Bende de yok ateş.” Öksürdü ve bir baş hareketiyle tezgâhın sonundaki çanağı işaret etti. İçinden bir kibrit zarfı aldım, sigarayı yakıp derin bir nefes çektim. Ona doğru üflediğimi çok geç fark ettim. “İyi geldi” dedim, yine karşılık vermeyip burun kanatlarını oynatmakla yetindi. Sonra başparmağını yalayıp sayfayı çevirdi.

Tezgâhın yarısı camdı. Vitrinde birkaç şiş kebab, soluk et, önceden pişmiş ciğer, kar beyazı soğan parçaları vardı. Biraz ötede içinde sucuklar ve plastik domates olan bir tabak. En sonda atlas büyüklüğünde bir kutu brendili çikolata ve köşede üç şişe kakao.

Kahvenin tadı yanmış tekerlek gibiydi. “Genç bir adam geldi mi buraya?” diye sordum, arkasına uzandı, fritözünü kapatıp kafasını salladı. “Elbette. Buraya gelen çok olur.”

“Öyledir tabii” dedim. “Ama şöyle sizin saç renginizde, kıvrıkcık, benim boylarımda biri? Mavi gözlü, oldukça yakışıklı. Ford’u var.”

“Ya, öyle mi.” Sinirli bir şekilde iç geçirdi. “Oldukça yakışıklı, ha? Sıcakkanlı? Kütür kütür? On yedi Mayıs’ta doğmuş?”

“Bilmem. Hayır. Niye ki?”

Omuz silkti. “Muz neden eğri ki” diye mırıldandı, boş bisiklet raflarının gölgesi, siyah kaburgalar, tahta çitin üstünde büyüyüp karanlığın içinde tekrar kayboldular. Bir araba, büyük bir Opel, otoparka saptı, büfenin önünde durdu. Kimse inmedi ama kadın taburesinden kayarak kalktı, iki plastik bardağa Asbach koydu, üzerlerine kahve doldurdu ve “Şu çocukların yakıtını götürsene” dedi.

Artık gülümsüyordu, içkileri aldım, su birikintilerinin arasından bacaklarımı açıp dengemi sağlamaya çalışarak arabaya götürdüm. Yan camı açan adam başıyla selamladı beni. Polisti. Direksiyondaki de üniformalıydı. Onun arkasında, arka koltuk-

ta, pelüş hayvanlar, badminton raketleri ve bir biberon vardı; iki parmağını kasketinin siperliğine koyup “Teşekkürler” dedi. Sonra da yola devam ettiler.

Kadın sırtını dönmüş elektrikli ocağın üstündeki bir tencereyi karıştırıyordu. “Bana tanıdık geldiler” dedim, karşılık vermedi. Araba, çukurlarla dolu parkta sallanarak yavaşça ilerledi. “Onları daha önce bir yerde görmüştüm.”

“Yok ya!” Uzun kaşığı bir kenara bıraktı ve tekrar tabureye oturdu, naylon kumaşı çekti. “Onların da mı farklı eğilimleri var yoksa?”

Ayağımı tezgâhtaki dekoratif çıtaya dayadım ama kaydı hemen. Neyse ki görmedi. Kafamı salladım. “Niye? Bu ne demek şimdi? Ben gey değilim.”

Burnunu çekti. Elleri önlüğünün etek ucunda, çenesini kaldırıp gözlerini kısıtı. “Öyle mi?” Kumaş o kadar gergindi ki göğüs uçları belli oluyordu. “Kanıtlayabilir misin?”

Hiçbir şey söylemedim, aklıma bir şey gelmedi, uzun süre hareketsiz bana baktı. Sonra bacak bacak üstüne attı, biraz çöktü, tuhaf bir çekingenlikle kıs kıs güldü. “Şaka yapıyorum. Kendini mahvetme sakın, duydun mu? İnsan yeterince hızlı çöküyor zaten.” Kurumuş alt dudağını ısırdı, kitabının sayfalarını çevirdi. Aniden soğuk bir sesle “Elli fenik, bahşişsiz. Kapatıyoruz.”

“İyi, tamam.” Kahveyi döktüm. Pantolon cebimdeki bozuk paralar ıslak liflerle kaplanmıştı. “Sinirlenme. Zaten başka bir şey istemiyorum artık.”

Büfenin etrafını dolandım, motorun selesini kolumla sildim, yan ayağı tekmeleyip yukarı ittim, benzin musluğunu açtım. O sırada mutfaktan bir şangırtı geldi ve dar bir yan kapı hızla açıldı. Kadın plastik terlikleriyle iki basamak aşağı inip yolumu kesti.

“Dur bir dakika! Neydi o öyle?”

Bacakları açık, ön tekerleğin önünde durup gidonu tuttu. Bukleleri yüzüne yapışmıştı, yarı karanlıkta gözlerini seçemiyordum. – “Gerçekten ne istiyorsun sen evlat? Alüminyum folyo mu?” “Ben mi? Alüminyum folyoyu ne yapayım?”

“Elli kilosuna bir rehber köpek alırsın.”

“Sağ ol. Kör değilim.”

Başını aşağı yukarı salladı. “Peki lamban niye yanık değil?”

“Daha sürmeye başlamadım bile. Lütfen bırakın beni.”

Belden yukarısını biraz geriye yatırıp sustu. Utanmışım ama nedenini bilmiyordum, montumun fermuarını kapadım. Kadının arkasında, üst üste konmuş boş içki kasalarının ardında yağmur, fener ışığında çapraz yağıyordu. Yağmur damlaları parıldayarak saçlarından akıyor, ışık gibi yere düşüyordu. Motoru çalıştırdım, kenara çekilip yumruklarını beline koydu. “Seni küçük röntgen-ci...” Başıyla bir hareket yaptı. “Hadi şimdi hemen evine git! Yoksa telefon edeceğim.”

Güç bela döndürdüm motoru. Gaz verince, biraz fazla vermişim, arka tekerlek patinaj yaptı. Bir su birikintisinin içinde dengemi sağlamak zorunda kaldım, kadın büfenin kepenklerini indiriyordu.

Sonra tekrar Kleekamp yerleşim birimine gittim. Çöp yığınının, patates sandığının önünde durdum ve eski bir Dual pikabın kafasını söktüm. Sundurmanın altında çocuklar oturmuyordu artık. Arkasında çiftin tartıştığı pencere neredeyse karanlıktı. Ses yoktu. Elbise dolabının üstünde bir mum yanıyordu.

Safir iyi görünüyordu, otoyol köprüsündeki lambaların altında ganimetimi inceledim. Yağmur daha da şiddetlenmişti. Her iki şeritte kamyonlar, sıçrattıkları sulardan oluşan kocaman bulutun içinde Köln yönünde deli gibi gidiyorlardı, Hollanda’dan çiçek nakliyatı. Aralarından ağır bir motosiklet geçti. Altımdaki korna sesleri üç kat daha yüksek yankılanıyordu.

Yanındaki cadde, kuzeye giden yol, boştu. Uzun köprünün üstünden bir sonrakine, aşağı yukarı iki yüz metre uzaklıktaki köprüye kadar görebiliyordum. Yağmura rağmen lambaların arasında insanlar vardı, kimileri korkuluklardan sarkmış, el kol hareketleri yapıyordu. Birinin elindeki şemsiye düştü, otoyolun üzerinde havada süzülüyor, akan trafiğin rüzgârıyla diğer şeridin üzerinde durmadan yükselip sürükleniyordu. Betonarme kemerin altında mavi ve sarı ışıklar titreşiyor, görüntü ıslak asfaltın üzerinde eriyordu. Paramparça olmuş şemsiye dönerek yok oldu altımda.

Diğer köprüye giden yola saptım. Farımın ışığında sular ışıldayarak sıçırıyordu, bir süre çivilerin arasından gidiyormuşum gibi geldi.

İndim, mopeti korkuluğa itip aşağıya baktım. Köprü ayağının yanındaki araba hurda yığınının dönmüştü. Bir kesme diski tiz çığlıklar atıyor, kıvılcımlar saçıyordu, biri çimenlerin üstüne bir çamurluk attı. Çamurluk bariyerlere doğru kaydı. Rüzgâr, kurtar-

ma ekibinin muşamba yağmurluklarını dalgalandırıp takır tukur sesler çıkarıyordu; emniyet şeridinde, sac sedyenin yanında bir ayakkabı teki vardı.

Sedyede yatan her kimse üzeri örtülmüş, kirislere tutturulmuş gümüş folyo hafifçe kabarmıştı. Üzerinde itfaiyecilerin gölgesi geziniyordu, bir kurtarma vincinin kolu enkazın üstünde sallanıyor, yayalar yeni yüklenen araba koltuğunu işaret ediyordu, krem rengi suni deri, kanla kaplı. Güneye giden, durmaksızın gürleyen tırlar, soğutulmuş laleler, soğutulmuş güller; görüntü her defasında sıçrayan sularla bulanıklaşıyordu.

Parlak kırmızı ceketli bir doktor bir yudum içip termosun ağzını kapadı ve sedyenin ayakucuna koydu. Öne eğildim, gidonu daha sıkı kavradım. Ambulans biraz geri gitti, mavi ışığı kapattılar. Kapının biri rüzgârdan çarptı. Folyo dalgalanıp kabardı ve sonra yavaşça, süzülür gibi indi ölünün yüzüne. Beton şeritteki ayakkabı teki, bilek hizasındaki lastik bantlı bot, hafifçe sallandı.

“Hayır” dedim ve mopeti boş garaja ittim. Bayan Schönrock huzursuzca, soran gözlerle baktı, bana inanmıyor gibiydi, sac kapıyı kapayıp yineledim:

“Gerçekten.”

Onaylar gibi başını sallayıp yere baktı, başparmağını kol saatinin kadrânında gezdirdi. İçeri buyur etmedi beni. “Eh” diye mırıldandı sonunda. “Geri gelir herhalde, değil mi? Yarın sabah işe gitmesi gerek.”

“Kesinlikle” dedim. “Nereye gidebilir ki.” Gece yarısına doğru eve geldiğimde annem mutfakta tek başına oturuyordu. Ev sessizdi, yalnızca evyenin üstündeki küçük lamba yanıyordu, kuş kafesinin üstü örtülüydü, küllükte yanan bir sigara olduğu halde yeni bir tane yaktı. Sırıtmadan edemedim.

“Kitap mı okuyorsun sen?”

Kafasını kaldırıp bakmadı, biraz duman yuttu. “İncil.”

Dolaptan bir şişe süt çıkardım, kapağını içeriye doğru bastırıp açtım, kaymağı lavaboya döktüm. Yalnızca ayaklarını gördüğüm muhabbet kuşu tüneğin üstünde sağa sola hareket ediyordu.

“İşte” dedi annem. İşaret parmağıyla Schätzlein market fişinin olduğu sayfayı açtı. Tırnakları hâlâ ojesizdi. “İşaya peygamber. Dinle bak...” Sigaraları söndürdü, okurken çakmakla satırları takip

ediyordu. “Gerçek şu ki o hastalıklarımızı üstlendi, acılarımızı yükledi. Bizse onun eziyet çektiğini, Tanrı tarafından dövölüp, işkence gördüğünü sandık.”

Arkasına yaslandı, ellerini kucağında kavuşturdu. Kulaklarında küpe yok, kulak deliklerinden biri hafif iltihaplanmış, devam etti: “Ama o bizim kötölüklerimiz yüzünden yaralandı, günahlarımız yüzünden paramparça oldu. Huzurumuzun cezasını o çekti, bizler onun yaraları sayesinde iyileştik.”

Kitabı kapatıp bana baktı. Ne beklediğini anlamamıştım. Yorgundum, yatıp müzik dinlemek istiyordum. Metinden anladığıma göre, kendi istek ve umutlarınız asla sizin için belirlendiği kadar güçlü ve mükemmel olamazdı. Ama belki de yanlıyordum. Üst dudağımdaki sütü sildim, dolabı kapadım, “Doğru mu Simon? İyileştik mi?” diye sordu.

Omuzlarımı silktim. Sonra da kafamı iki yana salladım.

Depo kilitliydi. Bahçivandan anahtarı almam gerekti. “Salon üç” dedi, iki tarafı çınar ağaçlarıyla kaplı yolda yavaşça ilerledim. Gökyüzü mavi, pırıl pırıl bir gün. Ama buradaki mezarlara gösterilen özende sinir bozucu bir şey vardı. Her biri sahibinin sonsuz evi. İnsan neredeyse, giderek daha heybetli hale gelen çelik ve bronz kakmalı taşlarda bir Mercedes yıldızı görmeyi bekliyordu. Çakıl taşlı yoldan geçip şapelin arkasındaki kapının kilidini açtım. Koridorun diğer tarafındaki duvar tamamen cam tuğlalarla örölmüştü, yandaki anaokulunun bisiklet rafları görünüyordu, küçük tekerlekler, renkli flamalar. Kolu çevirip soğuk hava deposunun kapısını açtım.

Uyuyordu. Bardaktaki maden suyundan kabarcıklar çıkıyordu. Paravanın arasından güneş vuruyordu odaya, yandaki komodinle vazoonun silueti görünüyordu. İçinde tek bir çiçek vardı. Yavaşça eline dokununca annem korktu.

“Nereden geliyorsun?”

“Hep buradaydım” dedim. “Bir kahve içtim. Nasılsın? Yarana bakacağız şimdi.”

Onaylar gibi başını salladı, belli belirsiz. Şakaklarında hâlâ elektrotların izleri vardı. Kocaman yastığa gömölmüş yüzü küçücük göröndü bana, radyoterapiden sonra daha da yaşlanmış gibiydi.

Yine de yüzünde neredeyse alaycı bir ifade gördüm sanki, gözleri şaşırtıcı derecede büyük ve aydınlıktı.

“Nasıl görünüyorum?”

Titreyen elini başında gezdirdi, “Yolunmuş tavuk gibi” dedim.

Hafifçe gülümsedi, yatağı kaldırdım. Yalnızca yan yatabiliyordu. Kuyruk sokumundaki yatak yarası el kadardı ve o denli derindi ki kemik görünüyordu. İltihaplı sargıyı çıkardım, yaranın siyah kenarlarını cımbızla kopardım, yarayı hidrojenle temizledim ve üstüne yeni sargı bezi yapıştırdım. Ağrısı olup olmadığını sorduğumda kafasını hafifçe iki yana salladı ve dedi ki: “Biliyor musun, şu an bir sigara içebilirdim.”

“Bulurum sana bir tane.”

“Gerçekten mi? Sana güveniyorum. Tabutuma da koyar mısın bir tane?”

Yanıt vermedim, serum şişesinin hortumunu gevşekçe parmağına dolayıp pencereden baktı. Bir an, sessizce kendi kendine konuşuyormuş gibi dudaklarını kımlıdattı.

“Bak sana ne soracaktım: Baba ne zaman ölmüştü? Bir yıl oldu mu?”

“Daha olmadı” dedim. “Niye?”

“Hiç, öylesine. Ufaklık nerede peki?”

“Thomas mı? Sana üç kere söyledim zaten. İtalya’da galiba. Tatilde. Bir şey içmek istiyor musun?”

“Hayır” dedi. “Doğru mu bu sence?”

“Ne?”

“E annesi ölüm döşeginde, o huzur içinde tatil yapıyor.”

“Bana sorma. Ama onu anlayabiliyorum.”

“Ah, öyle mi?” Tırnaklarını inceledi, hafifçe burnunun altını kaşıdı, düşünüyordu herhalde. “Belki de haklısın.”

Tamponla birlikte sıkıştırılmış kartondan yapılmış böbrek küveti de çöp tenekesine attım, ayak bilekleriyle dizlerinin arasındaki küçük yastıkların duruşunu kontrol ettim ve desteği yatağın üstüne koyup dikkatle üstünü örttüm. Sonra saate bakıp serum şişesinin altındaki hazneye düşen damlaları saydım.

Annem gözlerini kapadı. Yatağın yanındaki tabureye oturdum, komodini karıştırıp bir makas çıkardım ve tırnaklarını kesmeye başladım; feci şekilde uzamışlardı, kenarları tırtık tırtıktı, içlerinde kurumuş kirler vardı. Ses çıkarmadı. Ara sıra zayıf yüzüne bakıp

ağzının kenarındaki derin çizgileri, bir acı dalgasıyla alnında oluşan ince kırışıklıkları inceliyordum, albümdeki o fotoğraf, siyah örgülü kız geldi aklıma. “Tek bir şey istiyorum” diye mırıldandı. “Bu benim vasiyetim: İyi geçinin. Söz mü?”

“Söz” dedim ve çarşıdaki minicik ayları elimle süpürdüm. Aşağı yukarı on beş yaşında, Brandenburg’da bir yerlerde bir leylak ağacının yanında durmuş ıslıl ıslıl gülümsüyordu. Puanlı bir elbise giymişti ve incecik bacakları fazlaca geniş lastik çizmelerin içindeydi. Uzun süren Batı Prusya’dan kaçış başarılı olmuştu; kar, açlık ve hava bombardımanına rağmen anne, büyükanne ve yedi küçük kardeş hayattaydı, sığınaktaki yaşama dayanabilmişlerdi ve bir Rus askerinin, bombalanmış bir çiftlik evinin bodrumundaki tecavüzü güya çoktan unutulmuştu. Annesine bile “Yok bir şey anne. Hiçbir şey yapmadı” demişti.

Ve şimdi de Brandenburg. Ailede kimsenin hoşuna gitmemişi bu, ama büyükanne çok hastaydı, üstelik annesi de o tükenmişlikle daha fazla gitmek istemiyordu artık. “Burada kalacağız, işte o kadar! Git ekmek al Liesel.”

Yine de içten içe oranın doğru yer olmadığını seziyor, orada yaşamak istemiyordu; kamufraj ağıyla yük istasyonundaki erzak dağıtımına gittiğinde bir okulun kapısındaki bildiriye okudu: “Kuzey Almanya’ya nakledilmek isteyenler müttefik komutanlığına müracaat etsin.” Ve ekmeğini aldı.

Ama sonra eve gitmek yerine büroya koştu ve kendisiyle birlikte tüm aile üyelerini iki gün sonraki nakil listesine kaydetti. Büyükannenin adını bilmiyordu o yüzden sadece *nine* yazdı. “Annen baban niye gelmedi?” diye sordu subay. “Senin burada olduğunu biliyorlar mı?”

“Tabii ki” dedi. “Yürümek çok zor onlar için.”

Ama anne barakada “İptal edeceksin onu!” dedi.

“Olmaz” diyerek yalan söyledi kız. “O zaman ceza ödememiz gerekir. Yer ayırttığımız için.”

Bunun üzerine anne kızın yüzüne kaşıkla vurup bağırdı: “Bak sana söylüyorum, eğer *nine* yolda ölürse bunun yükünü ömür boyu taşırsın!” Ve sonra eşyalar toplandı.

Yaşlı kadın hayatta kalmayı başardı, bütün aile Rendsburg’daki bir çiftlikte iş ve ev buldu, Batı Prusya’daki kadar güzel bir yerde, engeli, yemyeşil, denize de fazla uzak değil. Kısa bir süre sonra

da savaş ve tutsaklık yüzünden yarım kalan süt sağıcı eğitimini tamamlamak için genç bir adam çıkageldi...

Ağrılar. Yine yüzünü buruşturdu, daha önce hiç görmediğim kırışıklıklar, karmakarışık titreşimler oluştu, haznenin altındaki tekerleği döndürüp ilacın damarlarına daha hızlı akmasını sağladım. Gevşedi. İlk kez hoşuma gitmişti elleri. Tırnaklarını yuvarlak kesmiştim, kısa ve yuvarlak, gözlerini açtı, bir anıya dalmış gibi uzun süre sağ elinin parmaklarını inceledi, sonra sol elininkileri ve bir an için alt dudağını üst dudağına getirdi.

“Güzel.”

Ardından hafifçe titreyen göz kapaklarını indirdi, tırnakları törpülemeye başladığımda gülümseyip mırıldandı: “Kokuyor.”

“Öyle mi? Ne kokuyor? Ben hiçbir koku almıyorum.”

“Kokuyor. Bovenau’daki gibi. Nalbanttaki gibi.”

Makasla törpüyü komodin çekmecesine, takıların yanına koydum, ayağı kalkıp bir an pencereden dışarıya ufuktaki çıkarma kulesine baktım. Çarklar sökülmüş, soğutma kuleleri yıkılmış, yığınlar kaldırılmıştı. Eskiden işçilerin giyinip soyunduğı barakada bir kültür merkezi vardı, boşaltılan damarlarda çökme devam ettiği için onlarca yıldır üzerinde inşaat yapılamayan, katırtırnaklarının olduğu çalılıkta yeni müstakil evler türemişti. İnşaat bitiminde asılan süslü çelenkte renkli kurdeleler dalgalanıyordu.

Oda sessizdi, tamamen sessiz. Diğer hasta, göz altlarında koyu gölgeler olan beyaz saçlı kadın, örtüyü burnuna kadar çekmiş uyuyordu. Annem bardağı uzandı, su kristal gibi ışıldıyordu. İçerken ona yardım ettim, bezle hafif hafif dokunarak ağzını sildim. Geceğinin yakasını yavaşça çekip paravandaki vazo silüetine baktı. Gül plastiğe o kadar yakın duruyordu ki gölgenin iç tarafı kırmızı görünüyordu.

Aniden gözleri bana çevrildi, neredeyse çocuksu bir şaşkınlık belirdi içlerinde ve fısıldadığında giderek daha büyüttü, daha güzelleştirdi onları. “Biliyor musun? Şu an ne geldi aklıma biliyor musun?”

Hayır dercesine kafamı sallayıp yutkundum, bu ona acı vermiş gibiydi. Elini boynuna götürdü. “Onun hemen ardından öleceğime göre ihtiyarı sevmiş olmalıyım. Öyle değil mi?”

Hiçbir şey söylemedim. Ama o bana bakmaya devam etti, yanıt bekliyordu, başımı sallayarak onayladım.

Kapı zor açıldı, ortam vakumluymuş gibi lastik contadan ağız şapırtısına benzer bir ses geldi. Fayans döşeli duvarlarda her zaman yeşil kalan, insan boyu birtakım bitkilerin saksıları duruyordu, tabut kapağı köşeye dayanmıştı, cam tuğlalı tavan penceresinden güneş parlıyordu. Klimanın çıkardığı sese ve havalandırma deliğindeki levhaların tıkırtısına rağmen mezarlıktaki kuşların cıvıltısı duyulabiliyordu.

İnci renkli örtünün üstünde serpiştirilmiş gibi duran sarı çiçekler vardı, örtüyü kaldırıp altına bir paket Juno atıverdim. Hafif bir gü-rültüyle ham ahşabın üzerine düştü. Kapanmış göz kapaklarının altında göz bebekleri belli oluyordu, peruğunu düzelttim, o sırada başı biraz sallandı, yanaklarındaki makyajı sildim. Ardından karnının üstünde birbirine geçirilmiş parmaklarından birini büküp tuhaf bir şekilde ince, adeta aşınmış, eski alyansını parmağına taktım. Kolay olmadı. Onu buzdolabının üstündeki kâsenin içinde, raptiyelerin, ataş ve pillerin arasında bulmuştum. Sonra da bluzunun fırfırlarını düzelttim, soğuk alnını öpüp mırıldandım: “Hadi o zaman kızım... Güzel bir hediye al.”

Az insan geldi, babamınkinden bile az. Kuzey Almanya’dan ne erkek kardeşleri ne de yaşlı annesi geldi. Çiçek gönderdiler. Tabutun arkasından mezara benim dışımda, tanımadığım birkaç yeni komşu ve çocukları, hâlâ Pavel’i bekleyen, beyaz saçlı, narin Bayan Schönrock ve yıllardır şişe dibi gibi kalın camlı gözlükler takan Friede Teyze yürüdü.

Neyse ki papaz kısa kesti, bir avuç dolusu toprağı atarken –cılalı kapağın üzerine atmaktan kaçındım, o sesi duymak istemedim– bir an için ufak bir kemik parçasına dokunduğumu sandım. Belki de bir çakıl taşıydı. Mezarın yanında, üç ayaklı bir taburenin üstünde duran çanağa tekrar daldırdım elimi ve çürük toprağın birazını parmaklarımın arasında ufaladım. Bir kemik parçası, gri siyah.

Etrafıma bakındım. Bir sonraki sıranın taşları arkasında Bay Karwendel duruyordu. Yıllardır duldu, bir bastona yaslanmıştı. Kpek dolu, tiftik tiftik olmuş takım elbisesi kırıksıktı ve kimi yerleri bollaşmıştı, rüzgârda savrulan uzun bir tutam saçını kafasındaki kel kısma doğru yatırdı.

“Ölüm ilanına *Elisabeth* yazdırmaman...” dedi ve ceket cebime bir yirmi mark sıkıştırdı. “Orada *Liesel* yazması, bu onun hoşuna giderdi. Çiçek al ona. Ben alamadım.” Sonra dönüp karısının mezarına gitti.

Mezarlık kapısının önünde cenaze levazımatçısı duruyordu. Özel arabasına, üstü açık bir cabrioya yaslanmıştı, üzerinde kum rengi keten takımla bangır bangır bağırarak bir kravat vardı ve anlaşılan beni beklemişti. El sıkıştık.

“Nasıl, memnun kaldınız mı?”

“Elbette” dedim. “Her zamanki gibi.”

Kıs kıs güldü, tıraşlanmış ensesini ovuşturdu. “Tabii ya” diyerek iç çekti. Yuvarlak yüzündeki ağzı minicik bir kalbe benziyordu. “Bizim kurumda hep söylediğimiz gibi: Gerçek yas tutanları espirilerinden anlarsınız. Bu arada, takım size çok yakışmış.”

Teşekkür ettim, arabasına uzandı, üzerine bir pastanenin arması basılmış, küçük plastik bir torba çıkarıp bana verdi. İçinde aşağı yukarı yumruk büyüklüğünde, kâğıt havluya sarılmış ve iki lastikle tutturulmuş küçük bir paket vardı. “Bu ne?” diye sordum, ne olduğunu tahmin ettiğimi görünce üzgün bir şekilde omuzlarını kaldırıp başını aşağı yukarı salladı.

“Dişler mi? Ama bunları size getirmiştım...!”

“Ama kuruma, sayın bayım, kuruma! Oysaki biz buradaydık, depoda! Elbette önce diğer müşterilerle ilgilendik ve sizi bekledik. Sonra telefon ettim ama hat kesik gibiydi. Ve tabii fizik kanunları diye bir şey var, bilirsiniz. Sonunda harekete geçmek zorunda kaldık.”

“Ah Tanrım” deyip elimi paketin içine daldırdım, kâğıdı biraz sıyırdım, altın ortaya çıktı. “Bana hiç de dişsizmiş gibi görünmedi. Ne var şimdi ağzında?”

Ellerini kaldırıp gözlerini kapadı, kafasını hafifçe iki yana salladı. “Hiç endişe etmeyin. Bizim de kendi yöntemlerimiz var.”

Dairenin kirası ay sonuna kadar ödenmişti, biraz daha kâğıt toparladım, giysilerin olduğu çuvallara not yapıştırdım. Bazıları Kızılhaç içindi, diğerleriye annemin ayakkabılarını da isteyen Friede Teyze için. Ardından mutfakta oturdum, şofbendeki suyu ısıttım ve bir fincan yarpuz çayı içtim. Asma dolabın üstünde postayla satış yapan birkaç mağaza kataloğu duruyordu hâlâ; kuş kafesi çoktan hurdaya çıkmıştı. Ama küçük yuvarlak ayna evyenin üstündeki duvarda asılıydı. Taksi çağırmak için yanına gittiğimde telefon çaldı. Şaşırmamıştım. Ahizeyi kaldırıp kulağıma tuttum, hemen tanıdım o suskunluğu.

“Öldü mü?” diye sordu Traska.

Şehirdeydi, evinde, “Yoluna koyulması gereken birkaç şey var. Uğrayabilir misin? Trene gitmek için hemen çıkmalıyım” dedim.

Yirmi dakika içinde burada olacağına söz verdi, ben de kanepeye uzandım. Uzun zamandır, yıllardır, görüşmemiştik. Babamın cenazesine gelmemiştim; Ohio’da, Cleveland’da geçici bir işim vardı ve öğrencilerimi sınav öncesi ortada bırakmak istememiştim. Üstelik –Amerikalıların bürokrasisi metafizikten farksızdır– o zamanlar ülkeye yeniden girişte sorunlar çıkıyordu.

Ellerimi enseme kavuşturup boş akvaryumdaki yeşil duvar kâğıdına baktım. Babam öldükten sonra annem hava pompasını kapatmış ve hayvanları beslemeyi bırakmıştı. Yine de birkaçı, bitkileri çıkardıktan sonra bile ölmek bilmemiş ve sonunda annem kirlenmiş suyu bir kâseyle boşaltıp balıklarla birlikte klozete dökmüştü.

Kardeşim beni bekletti. Birkaç dakika uyudum, tekrar çay yaptım ve bir saatten fazla bir süre boyunca birkaç kez boş yere numarasını çevirdim, en sonunda kendime bir taksi çağırdım. Sonra antreye gittim, sigortaları çıkardım, gaz borusundaki kolu çevirdim. Balkon kapısıyla tuvaletteki pencereyi kapadım, muslukları iyice sıktım. Fincanımı lavabonun içine koydum, buzdolabını biraz aradım, içine bir bulaşık bezi koydum, evin güneş gören yerlerindeki perdeleri örttüm. Sonra yine muslukların oraya gittim, bir süre öylece baktım onlara. Kapı çalınca irkildim.

Trençkotumu koluma astım, çamaşır makinesinin üstünden küçük bavulu alıp kapıyı açtım. Kardeşim paspasın üzerinde duruyordu.

Benim kadar cılız, benden yarım kafa uzundu. Bana bakmıyordu, gözlerini indirmişti. Her zaman olduğu gibi spor ayakkabı, kot, rüzgârlık ve kareli gömlek giymişti. Keli daha da büyümüştü ve sakalında bir sürü gümüş beyazı kıl vardı.

“Anahtarın yok mu?”

Yanıt vermedi. Elleri ceplerinde yanımdan geçti, evdeki bütün odalara baktı ve sonra kendini pencerenin hemen yanındaki, her zaman “kendisinin” olan koltuğa bıraktı. Kolları gevşekçe kucağında, kafasını geriye atıp tavana baktı. Ahşap renkli plastikte kaplanmıştı. Derin bir nefes aldı.

“Nasıl öldü?”

Bavulumu yere bıraktım, perdeyi tekrar açtım. “Bilmiyorum. Yanında değildim.”

Sigortanın karşıladığı ucuz çerçeveli gözlüğünü burun köküne doğru yukarı itti. “Neden? Neredeydin ki?”

“Ya sen?”

Hiçbir şey söylemedi, çenesinin altındaki kılları çekiştirdi, dalgın dalgın masaya dikti gözlerini. Kötü günlerden kalma çatlağıyla cilalı taş levha pencereyi, dışarıda darmadağın uçuşan karga sürüsünü ayna gibi yansıtıyordu ve ben şakağındaki etrafı sararmış, gri mavi şişkinliği şimdi fark ediyordum. Parmak eklemlerinde yeni olmuş sıyrıklar, kotunda da diz hizasında kahverengimsi bir leke vardı. Çorabı yoktu.

Koltuğun kolluğundaki eli titriyordu, kısa bir süre gözlerini kapadı, yüzü giderek daha da soluyordu. Alt dudağı biraz sarktı. Sonra silkinip ayağa kalktı ve dedi ki:

“Tamam o zaman, gerisini ben hallederim. Bu şeylerden hangisini almak istiyorsun?”

“Hiçbirini, tabii ki.”

“Değerli bir şey var mıydı? Para? Mücevher?”

“Hayır.”

“Ya hesap cüzdanı?”

“Hangi hesap cüzdanı?”

“Dalga mı geçiyorsun?” Kuşkuyla baktı bana.

“Kadının onca yıl kenara attığı – inanamazsın. İhtiyarın savaş gazisi olarak ve madendeki kaza tazminatları sayesinde öyle bir emekli maaşı vardı ki anca rüyamızda görürüz. O banka cüzdanında en az...” Yatak odasına koştu.

“Şiltenin altındaydı.”

“Orada yalnızca bir bıçak vardı.”

“Evet, başucunda.”

Ayak tarafını kaldırdı, kolunu altına sokup sıırıttı. Mavi cüzdanı çıkardı ve havada salladı. Yüzündeki solgunluk neredeyse geçmişti, geri döndüğünde tuvalet masasının önünde durdu. Orada duran badem şekeri paketine baktı, tül örtüyü yırtıp bir tane attı ağzına. “İşte mangırlar sevgili kardeşim. Burada.”

Koltuğa oturup bacak bacak üstüne attı, defterin sayfalarını karıştırdı. Pencerenin altından biri geçiyordu, hızla uzaklaşan sivri topukların tak tak seslerini duyuyordum. Sonra çocuklar bağırıştı,

bir sürü alaycı kakhahanın hemen ardından tek bir ağlama sesi geldi ve Traska tükürüğünü gürültüyle içine çekip mırıldandı: “Vay canına.”

Elinin tersiyle deftere vurdu. “İnanılır gibi değil. Baksana şuraya.” Satırların üzerinde gezinen parmağının tırnak kenarları kızıl kahve-rengiydi. “Bak: Çekmiş. Çekmiş. Yok işte! Biliyor muydun bunu?”

Kafamı sağa sola salladım.

“Pörca Madonna. Ne yaptı acaba onca parayla? Bu kadar kısa sürede hepsini yemiş olamaz. Babam öleli tamı tamına... Dur bir dakika.”

Titreyerek uzun bir nefes verip hesaplamaya başladı, kravatımı düzelttim, yağmurluğumu giyip “Eh. Ölmek pahalı” dedim.

Hesap cüzdanını meyve çanağının içine fırlattı, annemin çakmağı hâlâ orada duruyordu. “Unut gitsin. Her şeyi ama her şeyi esirgedi bizden, öyle değil mi? Topu topu yirmi dört mark var.” Masaya, demir kirişe tekme attı. “Hayatta bize bir şey vermedi, hep kendi cebine attı. Hep.”

Ayağa kalktı, dolap kapaklarını, çekmeceleri açtı, içlerini karıştırdı. “Kendine pahalı kumaşlar aldı, bense yamalı giysilerle dolaşmak zorundaydım. Bütün okulda pantolonu yamalı tek kişi olarak insan kendini nasıl hissediyor düşünebiliyor musun? Ya da sürekli kahve, sigara, ravioli konservesi almak için büfeye gönderilip herkesin içinde ‘Deftere yazar mısınız lütfen?’ derken?”

Yine topuk sesleri, bu kez evin arka tarafından, asfaltlanmış çamaşır alanından; Traska yıpranmış, eski bir fotoğrafa bakarak konuştu: “Diğer bütün aileler düze çıktı, kendi evlerini aldılar falan. Biz neden yapamadık? Babam eşek gibi çalıştı, yine de... Bir ara hepimizin yalnızca bir çift ayakkabısı vardı, hatırlıyor musun? Kışın benimkinin bir teki kanala düşmüştü, o bir yerlerden ödünç para buluncaya kadar, günlerce, üst üste üç çorap giyerek gitmiştim okula. Topallamak zorunda kalmıştım, ayağım burkulmuş da ayakkabıya sığmıyormuş gibi!”

Pencereye gittim, perdeyi biraz yana çektim. Neredeyse hiç rüzgâr yoktu. Güneş parlıyordu, çamaşır kurutma alanında hiç kimse yoktu. Ama ağaca benzeyen, kırmızı plastik ipli çamaşır kurutucu az önce bir kuş çarpmış gibi dönüyordu.

“Üstelik şehre gitmeyecek kadar da tembeldi” dedi Traska, “ve her şeyi kapıdaki o kan emici heriften alıyordu. E tabii bir komün-

yon elbiseleri de yoktu benim için. Ne dersin, nasıl bir cehennem sence: Kocaman açık kahverengi bir ceket ve gri pantolon giyip beyaz elbiseli yüz kızla mavi takım elbiseli yüz oğlanın arasında ilk komünyona gitmek! Ama onun umurunda değildi. Önemli olan dans. Önemli olan İtalyan’la düzüşmek. Ve şimdi öldüğünde bile bizi aşağılıyor.”

Kapı çalındı. Taksi gelmişti, bavulumu aldım ve dedim ki: “Hadi ama, yeter artık. Hep de kötü günlerimiz olmadı ya. Gitmem gerek!”

El sıkışmadık. Ama kapının önüne kadar benimle geldi, durup kafasındaki şişliği işaret ettim.

“Nasılsın?”

Eliyle savuşturdu. “İdare eder, merak etme. Engelli kimliğim var.”

Anlayışla başımı salladım, yağmurluğumun cebinden küçük torbayı çıkarıp ona uzattım. Alnını kırıştırdı.

“Bu ne? Hediye mi?”

“Geriye kalan” dedim. “Takma dişleri.”

“Yok ya? Ne yapacağım peki ben bunu?”

Omuzlarımı silktim. “Ne bileyim. *Ben* ne yapayım. Altın dişler yapılmış...”

Birbirimize baktık. Bir an vuracağını sandım. Ama yutkundu, kolunu uzatıp protezi aldı. Yavaşça tarttı elinde ve parmak uçlarıyla paketin üzerinden dişleri yokladı. Çenesi titredi, gözleri yaşardı, omzuna vurup taksiye bindim, tekrar dönüp baktım.

Ama el sallamadı. Kapının yanındaki çöp tenekesini açıp torbayı içine attı.

“Sessizlik Çalışması” Japoncaya çevrildi, küçük bir yayınevi az sayıda baskı yapmayı göze aldı. Tübingen ve Berlin’de filoloji eğitimi almış olan yayıncı, benim için bir konferans gezisi düzenlemeyi bile başarmıştı, korkunç derecede zeki öğrencilerin karşısında üç etkinlik gerçekleşti ve olağanüstü yetkin çevirmen beni bazı utanç verici durumlardan hoşgörülle kurtardı. Özellikle de Budist öğretisi Karma’yı “intikamın matematiği” olarak tanımlamış olmam kendini beğenmişlik ve hor görme olarak eleştirildi: Bir öğrenciye göre bu, Hristiyanlıktaki lütuf kavramını patlamış mısır dolu bir ağızla söylemek gibi bir şeydi. *Zen* –akıllıca bile olsa– hakkında konuşulacak bir şey değildi, hele de bir Avrupalı tarafından: Burada sezgi deneyim oluyordu, muhtemelen yayıncım için de öyleydi bu. Buna rağmen Kyoto’daki son konuşmadan sonra bana kibarca başka bir isteğimin olup olmadığını sordu, ben de Sôtô okulunun ana tapınaklarından ünlü Soren-Ji Manastırı’nı görmekten hoşnut olacağımı söyledim.

“Ondan kolay ne var” deyip cebinden telefonunu çıkardı. “Öylece gidin. Yöneticisi arkadaşımıdır.”

Fukui bölgesine gittim. On iki dilde *hoşgeldin* diyebilen yaşlı bir rahip beni başrahibin bürosuna götürdü. Kısa boylu, geniş omuzlu ve bir samurayın savaşı yüz hatlarına sahipmiş gibi görünen adam oldukça nazikti. Sağ başparmağının dibinde minicik bir dövme vardı, Japonca bir yazı karakteri, herhangi bir rütbe işareti olmayan, siyah, sade bir kimono giymişti ve kesası, hardal renkli üst giysisi, kapının yanındaki askıda asılıydı. Masanın üstüne bir kül tablasıyla iki minicik kâse koyup “No milk today...”⁵ dedi. Sonra da güldü, bacaklarına vurdu, gülerken minderden düşecekti neredeyse.

Kitabımı biliyor olması beni şaşırttı, hatta bir baskı hatasına da dikkatimi çekti: Sôtô okulunun kurucusu Dogen 1235’te değil 1253’te ölmüştü. Bunun bir baskı hatası olduğunu düşündüğü için

5 Bugün süt yok. (ed. n.)

içimden teşekkür ettim. Bana sigara ikram etti, içtik, sırtarak “It’s not allowed”⁶ dedi.

Sonra da bina kompleksini, avluları, odaları gösterdi, fazla açıklama yapmadı. Öylece etrafta dolandık, ne zaman bir rahip önünde durup ellerini birleştirerek eğilse mükemmel bir konsantrasyonla Gasshō denen o selama karşılık verdi.

Bilindiği üzere bir Zen manastırında görülecek pek fazla şey yoktur: Pirinç samanından yapılmış hasırlar, taş fenerler, ses çanakları. Bir meditasyon salonu, bir sebze bahçesi, iki yatakhane, iki banyo, bir mutfak. Her türlü işi yapan, saçları kazınmış rahip ve rahibeler kimonolarının üstüne uzun önlükler giymişlerdi ve nadiren konuşuyorlardı. Başrahiple ben, kaya bahçesinde sessizce dolanıyorduk, o arada bir kaynaktan su dolduran yaşlı bir adama gözüm takıldı. İki tahta kovayı ağzına kadar doldurup yanındaki beton levhanın üstüne koydu, ellerini birleştirip akan suyun önünde iki büklüm oldu. Sonra da kovalardaki suyun yarısını havuza geri boşalttı ve yarı dolu kovalarla oradan ayrıldı.

“Eh” deyip saatine baktı başrahip, metal kordonlu, heybetli bir şeydi. “Yeterince konuştuk. *Zazen* vakti geldi. Kalırsınız değil mi?”

Bir yerlerde bir tahtaya vuruldu, neredeyse acıtırçasına yüksek, berrak, tok bir ses giderek daha kısa aralıklarla ve giderek azalarak yinelendi. Rahipler önlüklerini çıkarıp katladı ve *Dojo*’ya, meditasyon salonuna gitti. Sevinerek kabul ettim, başrahip genç bir adama el salladı, herhalde henüz yemin etmemiş bir rahip adayıydı, İngilizcesi iyiydi, beni kimonoların asılı olduğu, minderlerin istiflendiği yan bölmeye götürdü. Denediğim ilk üç giysi gülünç derecede kısaydı ve koltukaltları çok dardı, genç adama neden kendi rahat flanel pantolonum ve beyaz gömleğimle meditasyon yapamayacağımı sorunca müstehcen bir şey söylemişim gibi dik dik baktı yüzüme.

“Hayır, hayır” dedi sonunda ve gardrobun uzun çubuğunda aranmayı sürdürdü. “*Dojo*’da yalnızca siyah!” “Neden?” diye sordum. Bana göre hava hoştu tabii ama canım onu biraz kışkırtmak istemişti.

Uygun bedeni bulup mırıldandı: “Siyah olan burada değil.” Üstümü değiştirdim, bacaklarımı inceledi ve bana *Zafu*, tıka basa

6 Yasak. (ed. n.)

kapok pamuğuyla dolu yuvarlak bir yastık, verdi. Sonra beni salona g6t6r6p pamuklu kare minderlerden birini g6sterdi, y6z6m6z duvara d6n6k, yan yana c6melip yere oturduk.

Kimonosunu hafifce kaldırıp nasıl oturmam gerektiğini g6sterdi: Ayak ileri karşı bacağıın 6st6ne gelecek şekilde tam lotus duruğu. Çok kolay g6r6n6yordu. Ama t6m uğrağlarıma rağmen neredeyse yarım lotus oturuğuunu bile beceremedim, anca yardımcım sağlam bir şekilde el attıktan sonra yapabildim. Arkama geçti ve sol ayağımı sağ kasığıma doğru çekti. Bu şekilde bir dereceye kadar dik oturdum, ama hemen iki dakika sonra diz eklemlerimde yakıcı bir ağrı hissettim ve duruğuunu tekrar değiştirmek istedim. O sırada kocaman bir ana vuruldu, sağımda solumda rahipler dikey eksenlerini bulana dek, yastıklarının 6st6nde oraya buraya sallandılar. Eğilip ellerini k6se gibi kucaklarına koydular, k66k bir an çaldı, incecik g6m6ř bir ton ve nihayet tam bir sessizlik oldu, salonda kimse g6z6n6 bile kırpılmıyordu artık.

“D6ř6nmemeyi d6ř6nmek” zazenı açıklamak için kullanılan yaygın ifadelerden biridir, 6zellikle de S6t6 okulunda. Herhangi bir zihinsel etkinlikte bulunmadan beden duruğuuna ve nefes almaya yoğunlaşmak, her zaman d6alist olan aklı yenmek, “b6y6k ruh”a yer açmak için “k66k ruh”u yok etmek, *Shik6ntaza*...

G6zel laflar. Çok değil on dakika sonra i huzurumdan eser kalmamış, ter içinde kalmıştım. Eklemlerimdeki yanma dayanılmaz bir sancıya d6n6řt6, tek yaptığım acı çekmekti ve hareket etmeye cesaret edemiyordum. Ya da durumumu biraz hafifletmek için gizlice kımıldanıyordum. Ancak bu şekilde acıyı arttırmaktan başka bir şey yapmıyordum. Sağımda ve solumda rahipler tam bir s6k6net içinde dimdik otururken ben giderek daha fazla titremeye başladım, nabzım kafamda zonkluyor, bağırsaklarım utanç verici bir biçimde gurulduyordu, sık ve kısa nefesler alıyordum ve nihayet g6m6ř an çaldığında oflayarak 6kt6m.

Yarım saat s6ren ileden sonra oturuğuumuzu değiştirme fırsatımız oldu. Kolumla alnımı sildim, sağ ayağımı sol bacağıımın 6st6ne çektim, sonra yine bir an sesi, bu kez daha katlanılabilir, en azından ilk dakikalarda. Ellerimi kucağıma koydum, başparmaklarımın uçlarını hafifce birbirine bastırdım ve nefesime yoğunlaştım.

şimdi de *Kus6n* denilen birtakım talimatlar veriliyordu, başrahip s6rekli huzurumu bozan havlar gibi bir tonda Japonca bir şeyler

söylüyordu. Ayrıca bir rahip de salonda dolanıp duruyordu. Duvardaki gölgesine bakılacak olursa elinde ucu yassılatılmış, uzun bir sopa, *Kyosaku* vardı ve göz ucuyla, bazı rahiplerin sırtına vurduğunu görebiliyordum, yanımdaki genç yardımcım da dahildi bunlara. Ellerini göğsünde birleştirip başını eğdi ve ardından tahta bir kez sol, bir kez de sağ omzunda şakladı. Çıkan ses o kadar korkunçtu ki irkildim. Ancak sopayı yiyen derin bir nefes aldı, rahatlamış gibiydi.

Kyosaku rahibi bu kez de benim arkama geçmişti, hareketsizce duruyor, belli ki bir işaret bekliyordu. Elbette vermedim. Bağ ve tendonlarım öylesine gerilmişti ki içimden cehenneme gitmesini diliyordum. Ama adam eğilip dizlerimi iyice yere değdirdi. Sonra parmağını alnıma dayadı: Kafamı kaldırdım. En sonunda omuzlarımdan tutup hafifçe sağa döndürdü beni, şimdi hepten yamuk oturduğum duygusuna kapılmıştım. Ama büyük olasılıkla tamamen dik oturuyordum.

Çok yumuşak dokunuşlardı ancak o yerler uzun süre sıcak kaldı. Yine duruşuma ve nefesime odaklandım, kafamda titreşen cümle ve imge parçaları yavaş yavaş huzur buldu, ben de bir nebze olsun bu alıştırmamın inayetinden nasibimi almış oldum.

Ama sonra başrahip İngilizce konuştu, *Dojo*'da birkaç Avrupalı rahip de vardı; öyle ya da böyle literatürden tanıgım cümleleri anlamam, tahmin etmem ve enine boyuna düşünmemle çile yeniden başladı. Aniden kalça eklemlerim ağrımaya başladı, sonra ayak bileklerim, ardından kaskatı kesilmiş omuzlarım, biri diğerini tetikliyor gibiydi, ağırların bitmek bilmeyen yankılanışı; sonunda paramparça olmuş bir camın üzerinde diz çöküyormuş hissine kapıldım, her geçen saniye daha sivri bir parça. Başrahip "Don't wait for the bell... It never ends. Never"⁷ dedi.

O anda gözlerimden yaşlar boşandı, ağızım açık, nefes nefese aniden hareketlendim, bacaklarımı açmak istedim. Ama siyah şey hemen seğırtti, sopalı adam yine arkamdaydı, ellerini omuzlarıma koyup nazik ama kararlı bir biçimde yastığa bastırdı beni. O arada çocukları sakinleştirmek için de kullanılan o uzun şışşş sesini çıkardı ve tekrar kalkmaya yeltendiğimde yine bastırdı, tüm ağırlığıyla beni acımın içine itip kulağımın dibinde fısıldadı: "Dik! Dik dur Oller!"

7 Çanı bekleme. Hiç bitmez... hiç. (ed. n.)

Çan nihayet çaldığında yastıktan kalkamadım. Sırıtan iki rahip adayı bir sonraki seremoniye, bazı *sutraları* okumaya katılabilmem için kalkmama yardım etti. Elleri ağız hizasında birleşmiş, siyahlar içinde yaklaşık yüz erkek ve kadın küçük Buda heykelinin etrafında duruyordu, saçları kazınmış rahiplerin her birini dikkatle inceledim – en azından, biri beni dirseğiyle dürtüp sertçe başını eğerek, burada yere bakılması gerektiğini işaret edene dek. Üstümü değiştirip vedalaşmak için bürosuna gittiğimde üstat hâlâ sallanarak yürüyüşüme gülüp şöyle dedi: “Eee? Kitap yazmaya devam mı?”

Fincanımda kalan çayı içtim ve manastırında Alman rahipler olup olmadığını sordum. Yazı massına gitti, biraz düşünüp “Sanırım... Evet” dedi. İsimlerini söylemesini isteyince birkaç Japonca isim saydı, rahip adlarını tabii. Diğerlerini bilmiyordu. Sonra bana neden bilmek istediğimi sordu, ona *Dojo*’daki son dakikalarımı, çektiğim acıyı, sopalı adamı ve fısıldayışını anlattım. Başrahip güldü ve “Ah öyle mi. *Bonnô* o” dedi.

“O kim yani?”

“Kim değil. Ne! *Bonnô* bir şey değil. Hiçbir şey değil.”

Bana kapıyı açtı. “Ziyarete gelen bir toz zerresi.”

Süt ve Kömür, 60'lı yıllarda Ruhr havzasında fiziksel şiddet, sıkışmışlık ve zor koşullarla başa çıkma çabasıyla şekillenen hayatları betimliyor. Ben anlatıcı Simon, annesinin ölümünden sonra kendini gençlik yıllarının geçtiği evde bulur ve o günlerdeki kırılgan ilişkilere dair anıları canlanır. Baba, Schleswig'deki süt sağma taburesini yeraltındaki yıpratıcı maden işiyle değiştirmiştir, hafta sonları dans kaçamaklarıyla biraz soluk alan annenin, kocasının bir iş arkadaşıyla, misafir işçi Gino'yla ilişkisi vardır. 15 yaşındaki Simon, anne babası için ciddi anlamda kaygılanamayacak kadar kendi ergenliğiyle meşguldür ancak hassas psikolojisiyle kardeşi, ebeveyn ilişkisinin başarısızlığına çok daha farklı tepki verir...

Annem gülmedi, sadece baktı ona; ama bakışında o denli yabancı, şenlikli bir şey vardı ki ben doğmadan önceki bir dünyaya ait bir bakışmış gibi geldi bana. Gino çakmağını çaktı, bir an için ortamda açıklanamaz ve bir alevin ağırlığı kadar kavranamaz bir değişiklik sezdim.

"Bu yazı dilinin ardında aslında hep özlemini çektiğimiz bir yazın var. Ralf Rothmann kendi kuşağını en iyi temsil eden yazar."

Peter Handke

"Ralf Rothmann, *Süt ve Kömür*'le büyük bir iş başardı: Konuyu fazla uzatıp tadını kaçırmadan, akılcıca, yaşam dolu ve zarif bir biçimde ele alan, Anglosakson öncülerinden aşağı kalmayacak bir Alman yazını."

Hartmut Wilmes, *Kölnische Rundschau*

ISBN 978-975-08-5180-3

22 TL

KDV'den
muafır.